

**UCHWAŁA NR XIV/82/15
RADY GMINY SIEKIERCZYN**

z dnia 29 grudnia 2015 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Siekierczyn na lata 2015 - 2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515) **Rada Gminy Siekierczyn uchwala, co następuje :**

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Siekierczyn na lata 2015-2025 stanowiącą załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Siekierczyn.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr Andrzej Kuźniar

Załącznik

do Uchwały Nr XIV/82/15
Rady Gminy Siekierczyn
z dnia 29 grudnia 2015 r.

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO GMINY SIEKIERCZYN NA LATA 2015-2025

Opracowanie:
Stowarzyszenie Animacji
i Rozwoju Lokalnego
Wrocław 2015

Spis treści

Spis treści.....	2
Wstęp.....	4
1. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Siekierczyn.....	5
1.1 Sfera środowiskowa.....	5
1.1.1 Położenie geograficzne	5
1.1.2 Położenie gminy w układzie administracyjnym	6
1.1.3 Powierzchnia gminy.....	6
1.1.4 Budowa geologiczna	7
1.1.5 Surowce mineralne.....	9
1.1.6 Krajobraz gminy	10
1.1.7 Cieki wodne.....	10
1.1.8 Użytki ekologiczne.....	10
1.1.9 Pomniki przyrody	11
1.1.10 Walory historyczno - kulturowe	12
1.1.11 Gminna Ewidencja Zabytków.....	14
1.1.12 Miejsca kultu religijnego.....	14
1.1.13 Cmentarze.....	15
1.1.14 Stanowiska archeologiczne	15
1.1.15 Planowanie przestrzenne	15
1.1.16 Infrastruktura turystyczna	17
1.1.17 Walory turystyczne i krajobrazowe	17
1.2 Sfera społeczna	19
1.2.1 Powierzchnia i ludność gminy.....	19
1.2.2 Demografia.....	19
1.3 Sfera gospodarcza.....	21
1.3.1 Rynek pracy	21
1.3.2 Rolnictwo.....	25
1.3.3 Bezrobocie	26
1.4 Infrastruktura techniczna.....	28
1.4.1 Energia elektryczna	28
1.4.2 Sieć gazowa	29
1.4.3 Gospodarka wodno-ściekowa.....	29
1.4.4 Gospodarka odpadami	30
1.4.5 Sieć drogowa.....	32

1.4.6 Telekomunikacja.....	35
1.4.7 Mieszkalnictwo	35
1.5 Infrastruktura społeczna.....	36
1.5.1 Baza oświatowa	36
1.5.2 Baza kulturalna.....	39
1.5.3 Działalność artystyczna	40
1.5.4 Sport.....	40
1.5.5 Stowarzyszenia i organizacje społeczne.....	41
1.5.6 Służba zdrowia	41
1.5.7 Bezpieczeństwo publiczne.....	41
1.6 Badania jakości życia.....	42
2. Analiza SWOT dla gminy Siekierczyn.....	62
3. Misja i wizja	68
4. Kierunki zadań strategicznych	69
4.1 Sfera środowiskowa	69
4.2 Strefa społeczna.....	76
4.3 Sfera infrastruktury technicznej i gospodarki.....	85
5. Harmonogram działań	90
6. System wdrażania i monitorowania	100
Spis tabel	104
Spis rysunków	105
Spis fotografii	106

Wstęp

Rozwój lokalny to długofalowy proces rozwoju społeczno-gospodarczego, ukierunkowywany i modyfikowany przez gminne władze samorządowe, w którym dla realizacji interesów wspólnoty lokalnej, wykorzystuje się lokalne czynniki rozwoju. Zgodnie z zapisami ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, działania ukierunkowane na rozwój mogą być realizowane w różnych sferach: ochrony środowiska, ochrony zdrowia, promocji zatrudnienia, rozwoju kultury, sportu i turystyki, rozwoju miast, obszarów metropolitalnych oraz wiejskich, rozwoju nauki i wzrostu innowacyjności w gospodarce, rozwoju zachowań prospołecznych i umacnianiu struktur społeczeństwa obywatelskiego, rozwoju kapitału ludzkiego, sprzyjania powstawaniu nowych miejsc pracy, tworzeniu i modernizacji infrastruktury społecznej i technicznej, wspieraniu i unowocześnianiu instytucji państwa, wspieraniu przedsiębiorczości oraz zwiększaniu konkurencyjności gospodarki.

Strategia rozwoju gminy jest dokumentem przedstawiającym taką wizję przyszłości, do której będą dążyć przedstawiciele władzy samorządowej. Oczywiście opracowanie tej wizji jest możliwe jedynie w oparciu o określenie czynników prorozwojowych oraz ewentualnych przeszkód, a także dzięki zapewnieniu szerokiego udziału społeczności lokalnych.

Niniejszy dokument obejmuje lata 2015-2025. Cechą strategii rozwoju jest właśnie ich długookresowość. Pozwala to bowiem na długookresowe zarządzanie danym obszarem, niezależnie od aktualnie rządzącego układu politycznego, ułatwia ocenę podejmowanych działań i osiągniętych rezultatów oraz umożliwia dokonywanie ewentualnych korekt. Ponadto sprzyja to w pewnym sensie edukowaniu społeczności lokalnych, wskazując na konieczność uzgadniania hierarchii celów oraz dochodzenia do kompromisów dla dobra większej zbiorowości.

1. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Siekierczyn

1.1 Sfera środowiskowa

1.1.1 Położenie geograficzne

Gmina pod względem geograficznym położona jest w obrębie Pogórza Izerskiego stanowiącego mezoregion należący do Sudetów Zachodnich. Prawie cały obszar gminy leży na Wysoczyźnie Siekierczyńskiej o wysokości 250 - 300 m n.p.m. Południowo-wschodnie tereny gminy leżą na stokach Wzgórz Zalipiańskich o maksymalnej wysokości do 300 m n.p.m. Gmina Siekierczyn położona jest na terenie o charakterze przejściowym od pasm górskich Sudetów do Niziny Śląsko-Łużyckiej.

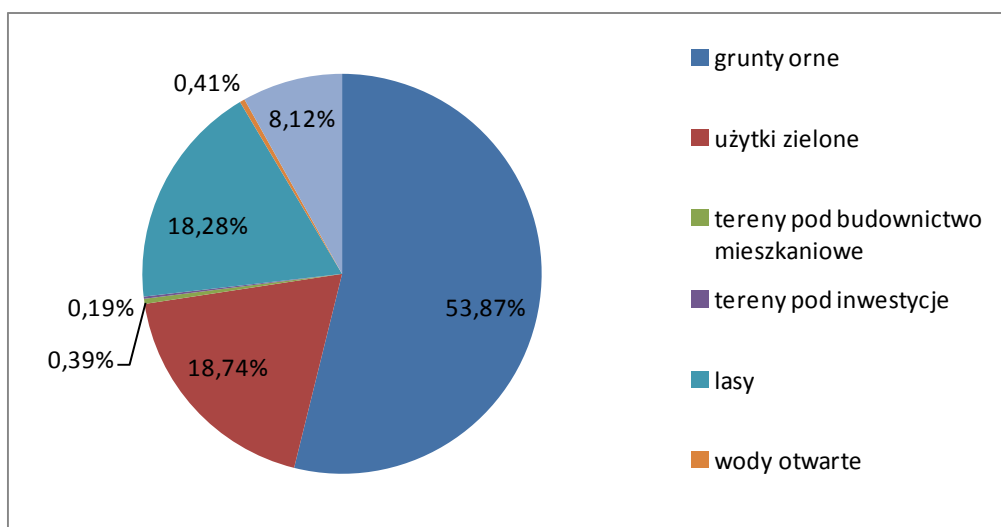
Obszar gminy położony jest w całości w dorzeczu Kwisy i Nysy Łużyckiej i ich dopływów.

Z położeniem gminy ściśle wiąże się klimat. Cała zachodnia część Pogórza Izerskiego, czyli również gmina Siekierczyn, leży w regionie zgorzeleckim. Region ten charakteryzuje się najłagodniejszym klimatem w Sudetach. Obszar gminy charakteryzuje się średnią temperaturą roczną w granicach 7 - 8°C. Okres wegetacji rozpoczyna się w drugiej połowie marca i trwa 220 dni. Roczna suma opadów waha się w granicach 700 - 800 mm.

Fot. 1 Panorama gminy Siekierczyn od strony Wesołówki.

Źródło: Urząd Gminy Siekierczyn.

Rys. 2 Struktura użytkowania gruntów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Siekierczyn.

Struktura użytkowania gruntów w gminie, charakteryzująca się niskim udziałem lasów i gruntów leśnych (18,28% powierzchni gminy), przy jednoczesnym wysokim udziale użytków rolnych na poziomie 72,61%, mimo pofałdowania terenu, wskazuje na typowo rolniczy charakter tego obszaru. Zgodnie z Planem urządzeniowo-rolnym gminy Siekierczyn, przewaga gruntów ornych w stosunku do użytków zielonych wyznacza zorientowanie produkcji rolnej na uprawy polowe. Natomiast w przeprowadzonej przez Instytut Upraw, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej, gmina Siekierczyn uzyskała wskaźnik WRPP wynoszący 75,3 pkt. (na 100). Wysokość wskaźnika jest bardzo zbliżona do wartości średniej dla województwa, wynoszącej 76,3 pkt. Tak wysoki wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej (WRPP) terenów gminy świadczy o dobrych warunkach glebowych, klimatycznych i przyrodniczych do prowadzenia produkcji rolnej.

1.1.4 Budowa geologiczna

Gmina położona jest na terenie o budowie geologicznej składającej się z utworów zaliczanych do ordowiku, trzeciorzędu i czwartorzędu.

Utwory ordowiku

To budujące głębsze podłoże fyllity kwarcowo-łyszczkowe i ilaste z intruzami diabazów oraz bazaltów. Są to skały drobnoziarniste o teksturze łupkowej barwy jasno- lub ciemnoszarej. Ich występowanie w niewielkich ilościach stwierdzono jedynie przy południowo-zachodniej granicy gminy – na wschód od Włosienia.

Utwory trzeciorzędowe

Tworzą serie o miąższości 100 m reprezentowane są przez piaski i żwiry kwarcowe, iły z wkładami węgla brunatnego oraz bazalty. Piaski i żwiry kwarcowe na powierzchni odsłaniają się tylko w okolicy Rudzicy (ok. 1,5 km na zachód). Iły tworzą ławice o zmiennej miąższości, poprzedzielane warstwami piasków i żwirów. W niektórych warstwach stwierdza się smugi i niewielkich rozmiarów wkładki węgla brunatnego. W rejonie wsi Siekierczyn występują one na głębokości 60 – 80 m p.p.m. w formie dużych soczew wklęsło-wypukłych jako dwa pokłady. Pokład lubański ma w centralnej części miąższość od 9,8 do 16,6 m, natomiast pokład północny maksymalnie osiąga 9 m.

Bazalty tworzą niewielkie wystąpienia: na zachód od Siekierczyna Dolnego i Środkowego, pomiędzy Wesołówką a Pisaczowem (obecnie nieczynny kamieniołom). Wyjątkiem jest Zaręba (kamieniołom „Księginki I”), gdzie występuje zachodni kraniec dużej pokrywy bazaltowej ciągnącej się od centrum Lubania („Kamienna Góra”) i Księginek.

Utwory czwartorzędowe

Ponad 90% powierzchni gminy pokrywają utwory czwartorzędowe wykształcone jako osady plejstoceńskie i holoceniowe zalegające na osadach trzeciorzędowych oraz lokalnie na fyllitach. Osady plejstoceńskie reprezentują:

- piaski i żwiry wodnolodowcowe zalegające dość równomiernie na terenie całej gminy, średnio do głębokości 1,5 m, przeważnie średnioziarniste, z domieszką lub przewarstwieniami żwirów,
- gliny zwałowe - piaszczyste o barwie ciemno- lub brunatnoszarej z domieszką żwiru, drobnych okruchów różnych skał pochodzenia miejscowego oraz północnego; na wyniesieniach oraz na stokach wyniesień tworzą pokrywy o miąższości od kilku do kilkunastu metrów,
- gliny deluwialne - o barwie jasnożółtej, szarej, brunatnej i brunatnoszarej, zalegają głównie na zboczach wzniesień (odsłonięcia na południe od Wyręby i obok Rudzicy).

Osady holoceniowe występują przede wszystkim w dolinach potoków i składają się głównie z glin, piasków i żwirów kwarcowych oraz mad. W strefie źródłkowej Siekierki oraz bocznej dolince poniżej kościoła w Siekierczynie wytworzyły się niewielkie płyty torfów, których miąższość nie przekracza 3 m.

1.1.5 Surowce mineralne

Kopaliny występujące w granicach gminy Siekierczyn to przede wszystkim bazalt, węgiel brunatny, gliny i żwiry. Wzgórza bazaltowe powstały jako pokrywy lawowe zjawisk wulkanicznych z okresu młodego trzeciorzędu.

Główną bazą dla przemysłowej eksploatacji surowców mineralnych w gminie Siekierczyn jest złożo bazaltu „Księżinki I”, zlokalizowane w Zarębie. Są to zasoby udokumentowane badaniami geologicznymi, zinwentaryzowane ilościowo i jakościowo, ujęte w zatwierdzonych dokumentacjach geologicznych, w ostatnich latach eksploatowane jedynie okresowo.

Fot. 2 EUROVIA BAZALTY - kopalnia w Zarębie.

Źródło: Urząd Gminy Siekierczyn.

Pozostałe kopaliny na terenie gminy to piasek, żwiry i pospółki. Kruszywa naturalne stanowią niewielkie złoża o znaczeniu lokalnym, w przeszłości eksploatowane w Zarębie (piasek średnioziarnisty z przewarstwieniami pospółek i żwirów), Siekierczynie (piasek średnioziarnisty ze żwirem, z przewarstwieniami pospółek i żwirów) i Wesołówce (piasek średnioziarnisty ze żwirem). Ich występowanie zinwentaryzowano w 1983 r., a szacunkowe zasoby wahały się od 1 do kilku milionów ton.

Węgiel brunatny eksploatowany był w podziemnej kopalni ze złóż usytuowanych pomiędzy Wesołówką a Siekierczynem do 1957 roku. Po tej eksploatacji na powierzchni

pozostały jedynie zapadliska. Pokłady węgla brunatnego znajdują się na głębokości 60 - 80 m p.p.m.

1.1.6 Krajobraz gminy

Krajobraz gminy jest urozmaicony. Powierzchnia terenu jest lekko pofałdowana i obfituje w śródpolne kępy drzew i krzewów, resztki bagien i torfowisk oraz oczka wodne powstałe częściowo w wyniku szkód górniczych. Najciekawszymi elementami krajobrazu są stawy, których spora liczba położona jest wśród pól uprawnych i między zabudowaniami.

Najwyższy punkt – Góra Pastwa o wysokości 333 m n.p.m. - znajduje się w północnej części gminy. Najniższy punkt o wysokości 220 m n.p.m., zlokalizowany jest we wschodniej części gminy, w dolinie Siekierki, na granicy Zaręby i Lubania.

1.1.7 Cieki wodne

Osią hydrologiczną gminy jest potok Siekierka (Nowa Karczma - Siekierczyn - Zaręba - Lubań - Kwisa) o długości 15,3 km (w gminie 10,7 km), będący jednocześnie jednym z głównych dopływów Kwisy. Pozostałe cieki wodne to:

- Trójnica (0,6 km) we wsiach Nowa Karczma i Wyręba,
- Lipniak (3,1 km) we wsi Rudzica,
- Gozdnicza lub Lubawka (1,1 km) we wsi Wesołówka,
- Żarecki Potok (1,9 km) we wsi Wyręba,
- Pstrążna (3,6 km w granicach gminy) w Ponikowie

Sieci cieków naturalnych towarzyszą 62 zbiorniki wód stojących, zajmujące powierzchnię ok. 51 ha. Przeważają stawy hodowlane. Rozmieszczone są najczęściej wzdłuż Siekierki i jej dopływów oraz na obszarach zabudowy mieszkaniowej. Największe ich zgrupowanie znajduje się w centrum Siekierczyna oraz w Zarębie.

Na terenie gminy brak jest dużych obszarów leśnych. Lasy i grunty leśne zajmują ok. 18% jej powierzchni. Największym wskaźnikiem lesistości charakteryzuje się obręb Zaręba, najmniejszym - obręb Wesołówka. Pod względem struktury własności, największy udział stanowią lasy państwowe, a następnie prywatne i gminne. Lasy gminy Siekierczyn położone są głównie na jej obrzeżach. Znajdujący się przy granicy z gminą Platerówka kompleks leśny należy do tzw. Lubańskiego Wielkiego Lasu. W lokalnych lasach można znaleźć gatunki podlegające ochronie, jak np. wawrzynek wilczełyko, konwalia majowa czy porzeczka czarna.

1.1.8 Użytki ekologiczne

Użytki ekologiczne to formy ochrony przyrody, które stanowią pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej (m.in. zbiorniki i oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, wydmy, torfowiska, siedliska

chronionych gatunków roślin, zwierząt, grzybów i in.). Rada Gminy Siekierczyn utworzyła 1 użytek ekologiczny pn. „Jezioro Formoza”. Użytek ma powierzchnię 3,38 ha. Nadanie tego statusu wiąże się z występowaniem i rozrodem w tym zbiorniku różnych gatunków płazów bezogonowych. Występują tu liczne gatunki tzw. lęgowe i przelotne, m.in. strumieniówka i pliszka górska, gniazdują np. trzciniaki, kokoszki wodne czy potrzosy. W czasie podróży na stawach odpoczywają perkozy rdzawoszyje, płaskonosy czy śmieszki¹.

Fot. 3 Siekierczyn – dąb szypułkowy, pomnik przyrody ożywionej „Bartosz” na działce 1320/35.

1.1.9 Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej, szczególnie cenne ze względów naukowych, przyrodniczych, kulturowych lub krajobrazowych, odznaczające się indywidualnymi cechami. Zgodnie z uchwałą Nr XXVI/110/2000 Rady Gminy Siekierczyn z dnia 29 sierpnia 2000 r. oraz uchwałą Nr XX/120/04 Rady Gminy Siekierczyn z dnia 29 czerwca 2004 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, na terenie gminy Siekierczyn ochroną objętych jest 148 drzew (77 pomników przyrody). W rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody ochroną objętych jest 5 pomników przyrody. Drzewa te rosną przeważnie pojedynczo w parkach przypałacowych, nad stawami, przy rozstajach dróg lub kapliczkach i równie często występują na posesjach prywatnych czy zakładach pracy.

Źródło: Urząd Gminy Siekierczyn.

Stan środowiska na terenie gminy Siekierczyn jest uznawany za dobry, a walory przyrodniczo-krajobrazowe stanowią jeden z głównych jej atutów i mają istotny wpływ na jej atrakcyjność dla osób odwiedzających. Ze względu na to, iż w gminie nie funkcjonują duże zakłady przemysłowe, do głównych zagrożeń dla środowiska naturalnego należy zwiększające się natężenie ruchu samochodowego oraz zanieczyszczenia bytowe.

¹ Skarby przyrody Ziemi Lubańskiej, <http://www.eko.luban.com.pl/index.php?id=skarby>.

Podczas inwentaryzacji ptaków występujących na terenie Wysoczyzny Siekierczyńskiej w 1996 r. stwierdzono obecność 107 gatunków. Dwa z nich (kania rdzawa, brodziec leśny) uznano za zagrożone w stopniu wysokim, w związku z czym zostały wpisane do Czerwonej Księgi Ptaków. W gminie żyją także 24 gatunki ssaków, z czego 9 podlega ochronie: jeż zachodni, kret, ryjówki malutkie i aksamitne, rzęsorek rzeczek, wiewiórka pospolita, gronostaj, łasica. Oprócz tego odnotowano występowanie 6 gatunków nietoperzy, 11 gatunków płazów i 4 gatunki gadów, które objęte są ochroną. Zbiorniki wodne zamieszkiwane są przez ryby, spośród których 2 gatunki występujące w potoku Pstrążna, tj. śliz i strzebla potokowa.

1.1.10 Walory historyczno - kulturowe

Historia poszczególnych miejscowości jest bardzo zróżnicowana. Najpierw tereny te zajmowało plemię Biezuńczan, ale od XII/XIII w. zaczęli na nie napływać niemieccy koloniści. Siekierczyn (niem. Geibsdorf) założony został najprawdopodobniej przez nich w XIII w. i funkcjonował jako posiadłość rycerska. Po II wojnie światowej wieś przez pewien czas nazywano Jeziorną (od licznych stawów i jezior), którą w 1946 r. przemianowano na Siekierczyn. W ten sam sposób powstała miejscowość Zaręba, nazywana w języku niemieckim Lichtenau - od zrębu (mówi się bowiem, że pierwsi osadnicy musieli wykarczować spory kawałek lasu, aby móc tu mieszkać). Nowa Karczma powstała ok. XVI w. jako kolonia Siekierzyna (niem. Kol. Neukretscham). Nazwa wzięła się od karczmy, która stała w miejscu wcześniejszej, znajdującej się przy szlaku Via Regia ze Zgorzelca, przez Lubań, w głąb kraju. Po II w. św. wieś przyjęła nazwę Górniki, co nawiązywało z kolei do rozwijającego się wówczas w regionie górnictwa węgla brunatnego. Kolonię Pisaczów (niem. Kol. Schreiberbach) założyli eksulanci, Czesi uciekający z powodu prześladowań religijnych. Krótko po zakończeniu działań wojennych wieś nazywała się Pisarzów, a ostatecznie nazwa ugruntowała się w 1997 roku. Wesołówkę również założyli czescy eksulanci, tyle że dopiero w XVIII wieku. Początkowo funkcjonowała jako kolonia Zaręby Górnej, a nazwę przyjęła od nazwiska swojego pana. Obecna nazwa została nadana tej miejscowości w 1948 roku. Eksulanci dali też początek Kolonii Ponikowo, nazywającej się wówczas Doliną Augusty (niem. Augustenthal) od imienia żony szambelana. Pierwotna polska nazwa (Ponikwa) pochodziła z kolei od nazwiska rodowego żony szambelana. Z kolei stworzona przez nich Kolonia Wyżne (niem. Hohberg) zyskała nazwę na cześć tutejszej baronowej. Początkowo była kolonią Włosienia, następnie przysiółkiem Rudzicy, aby ostatecznie zostać do niej włączoną. Wzmianki o Wyrębie (niem. Stolzenberg) pochodzą z XV w., najprawdopodobniej jednak stanowiła ona jedno z dóbr rycerskich i była niejako podporządkowana Sławnikowicom, w których znajdował się majątek jej właścicieli. Początkowa nazwa stanowiła dosłowne tłumaczenie niemieckiej wersji, a obecna pochodzi

z 1948 roku. Na XIII w. datuje się początki wsi Rudzica (niem. Pfaffendorf), wcześniej Księżej Wsi, powstałej z inicjatywy mieszkającego na tych terenach myśliwego, następnie będącej majątkiem rycerskim, a wreszcie wsią klasztorną zakonu magdalenek. Cechą charakterystyczną tej miejscowości był fakt, że w czasach luteranizmu pozostała katolicka. Ślad tego zachował się do 1945 r., kiedy to nazywano ją Księżynami, ale 3 lata później urzędowo narzucono dzisiejszą nazwę.

W XVI lub XVII w. zbudowano pałac w Zarębie Górnej (obecnie Zaręba, ul. Parkowa 2). Odbudowany po pożarze z 1673 r. uzyskał zachowany do dziś wygląd i styl neogotyku angielskiego. Prowadzi do niego brama ozdobiona głowami lwów, w pobliżu zachowały się zabudowania folwarczne, dom ogrodnika, wozownia ze stajnią, tuczarnia, obora, stodoła oraz park. Pałac stanowi własność gminy i wykorzystywany jest jako budynek mieszkalny.

**Fot. 4 Pałac w Zarębie,
ul. Parkowa 2.**

Źródło: Urząd Gminy Siekierczyn.

Przy ul. Bazaltowej w Zarębie również znajduje się pałac, istniejący już w XVI wieku. Dokładna jego historia nie jest znana, ponieważ w czasie jednego z pożarów budynku zniszczeniu uległy dokumenty. Pałac wpisany jest do rejestru zabytków pod numerem A/5508/267 (z dn. 10.05.1951) w formie, którą przyjął w 1849 r., w wyniku przebudowy dokonanej przez Hugo von Seifferta.

Skromniejszy jest dwór w Wyrębie, ale - podobnie jak w poprzednich przypadkach - wraz z innymi zabudowaniami tworzy zespół folwarczny. Powstał w 1800 r., a folwark pod koniec XVIII wieku. Nie znajduje się w rejestrze zabytków.

Na terenie gminy Siekierczyn zachowały się również 3 kościoły. Dwa z nich wcześniej funkcjonowały jako kościoły ewangelickie (Wniebowzięcia NMP w Zarębie i św. Antoniego z Padwy w Siekierczynie), zaś jeden zawsze był katolicki (św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Rudzicy). Kościoły w Rudzicy i Siekierczynie są wpisane do rejestru zabytków (odpowiednio: nr rej. A/2053/942 z dn. 11.09.1961 oraz A/1504 z 27.05.2010).

Do obiektów zabytkowych należy również dom mieszkalny w miejscowości Siekierczyn (Nr 3). Osiemnastowieczny budynek został wpisany do rejestru zabytków pod numerem A/5433/1500 (wpis z dn. 25.01.1966).

Tab. 1 Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Nr wpisu	Data wpisu
1.	Rudzica	▪ Katolicki kościół parafialny pw. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej	A/2053/942	11.09.1961
2.	Siekierczyn	▪ Kościół ewangelicki, obecnie katolicki pw. Św. Antoniego z Padwy	A/1504	27.05.2010
3.		▪ Dom mieszkalny nr 3	A/5433/1500	25.01.1966
4.	Zaręba Dolna	▪ Neorenesansowy pałac	A/5508/267	10.05.1951
5.	Zaręba Górna	▪ Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem ▪ Neogotycki pałac ▪ Oficyna zach. (dom ogrodnika) ▪ Brama wjazdowa ▪ Wozownia ze stajnią ▪ Tuczarnia (nie istnieje) ▪ Obora ▪ Chlewnia ▪ Stodoła ▪ Park	473/A/05/1-3	31.01.2005

Źródło: Program Opieki nad zabytkami dla gminy Siekierczyn na lata 2016-2019.

1.1.11 Gminna Ewidencja Zabytków

Gminna Ewidencja Zabytków zawiera rejestr obiektów charakteryzujących się cechami historycznymi. Została opracowana zgodnie z art. 21 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w postaci zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy Siekierczyn. Ewidencja zawiera aktualnie 307 obiektów. Program opieki nad zabytkami stanowi nie tylko ważny czynnik w upowszechnianiu i promowaniu wiedzy o dziedzictwie kulturowym, ale też pozwoli właściwie zadbać o obiekty wymagające opieki i zachować dziedzictwo kulturowe. Program został przyjęty uchwałą Rady Gminy Siekierczyn Nr XII/68/15 r. z dnia 27 października 2015 roku. Wiąże się to z umieszczeniem w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony i opieki nad zabytkami oraz ochrony krajobrazu kulturowego.

1.1.12 Miejsca kultu religijnego

- kościół parafialny pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Rudzicy,
- kościół parafialny pw. św. Antoniego z Padwy w Siekierczynie,
- kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP w Zarębie.

1.1.13 Cmentarze

Na terenie gminy funkcjonują trzy czynne cmentarze we wsiach Rudzica, Siekierczyn i Zaręba. Nieczynne cmentarze znajdują się w miejscowościach Rudzica i Siekierczyn.

1.1.14 Stanowiska archeologiczne

Na terenie gminy Siekierczyn występuje 28 stanowisk archeologicznych: w Siekierczynie 13, w Wyrębie 4, w Zarębie 11. W Siekierczynie są to zazwyczaj ślady osadnictwa datowane na późne średniowiecze (XIII-XV wiek). Do artefaktów odnalezionych na terenie wsi Siekierczyn należą również średniowieczne konstrukcje obronne oraz monety datowane na okres nowożytny. Na terenie wsi Wyręba stanowiska archeologiczne dotyczą głównie śladów osadnictwa. Chronologia wskazuje na późne średniowiecze oraz okres nowożytny. Podobnie w Zarębie odnaleziono ślady osadnictwa oraz osady z tego samego przedziału czasowego. Na uwagę zasługuje odnaleziona na terenie Zaręby urna należąca do grobu ciałałpalnego, pochodząca z epoki brązu

1.1.15 Planowanie przestrzenne

Polityka przestrzenna gminy została określona w dokumencie planistycznym - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siekierczyn. W studium, a następnie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wyznaczone zostały strefy ochrony konserwatorskiej:

„A” – podwyższonej ochrony wartości kulturowych,

„B” – podstawowej ochrony wartości kulturowych.

Strefę podwyższonej ochrony wartości kulturowych „A” wyznaczono dla utrwalenia odrębności zespołów zabytkowych i ich fragmentów świadczących o rozwoju historycznym. W jej skład wchodzi cmentarze i zespoły pałacowo-folwarczno-parkowe ujęte w rejestrze oraz postulowane do wpisu. W strefie „A” obowiązuje konserwacja i rewaloryzacja historycznej zabudowy, układów przestrzennych i ich elementów, eliminacja lub waloryzacja elementów dysharmonijnych (obiektów i urządzeń), uczytelnienie historycznych założeń przestrzennych. Strefy takie wyznaczone są w miejscowościach: Siekierczyn, Zaręba, Rudzica i Wyręba.

Strefę podstawowej ochrony wartości kulturowych „B” wyznaczono dla ochrony zabytkowych elementów układu przestrzennego, które - przemieszane z elementami współczesnej zabudowy - nie dominują w obrazie przestrzennym obszaru, posiadając wartości kulturowe w skali lokalnej. W strefie „B” obowiązuje zachowanie charakteru historycznej zabudowy i układów przestrzennych, uczytelnienie historycznych założeń przestrzennych, dążenie do waloryzacji elementów dysharmonijnych, dostosowanie obiektów

do historycznej zabudowy i układów przestrzennych w zakresie sytuacji, skali i formy architektonicznej. Strefy takie wyznaczone są w miejscowościach Siekierczyn i Zaręba.

Obszar całej gminy objęty jest planem zagospodarowania przestrzennego. Opracowano MPZP dla następujących wsi:

- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego wsí Nowa Karczma uchwalony przez Radę Gminy Siekierczyn - uchwałą Nr XVII/87/04 z dnia 30 marca 2004 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego nr 102, poz. 1823 z 2.06.2004 r.
- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego wsí Rudzica, uchwalony przez Radę Gminy Siekierczyn uchwałą Nr XIX/101/04 z dnia 25 maja 2004 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego nr 124, poz. 2176 z 1.07.2004 r.
- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego wsí Siekierczyn, uchwalony przez Radę Gminy Siekierczyn - uchwałą Nr XIX/99/04 z dnia 25 maja 2004 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego nr 124, poz. 2174 z 1.07.2004 r.
- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego wsí Zaręba - uchwalony przez Radę Gminy Siekierczyn uchwałą Nr XIX/100/04 z dnia 25 maja 2004 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego nr 124, poz. 2175 z 1.07.2004 r.
- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego wsí Wesołówka, uchwalony przez Radę Gminy Siekierczyn uchwałą Nr XIX/103/04 z dnia 25 maja 2004 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego nr 124, poz. 2178 z 1.07.2004 r.
- Miejscowy Planie Zagospodarowania Przestrzennego wsí Wyręba, uchwalony przez Radę Gminy Siekierczyn - uchwałą Nr XIX/102/04/z dnia 25 maja 2004 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego nr 124, poz. 2177 z 1.07.2004 r.

Tereny zabudowy usługowej i przemysłowej odgrywają ważną rolę w strukturze przestrzennej gminy. Jakość tych terenów stanowi o sposobie postrzegania gminy jako miejsca do lokalizowania nowych przedsięwzięć. Na terenie gminy Siekierczyn zlokalizowane są tereny inwestycyjne przeznaczone w większości pod funkcje mieszkaniowe. Tereny pod działalność gospodarczą wyznaczono we wsi Siekierczyn i są to tereny już zainwestowane. Również w mpzp wsi Zaręba i Nowa Karczma wyodrębniono takie tereny takie, ale są mało atrakcyjne. Wskazane jest wydzielenie nowych terenów pod inwestycje gospodarcze i promowanie ich poza terenem gminy. Wiąże się to ze zmianą Studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Dla gminy został utworzony System Informacji Przestrzennej. Zgodnie z implementacją dyrektywy INSPIRE, dane przestrzenne zostały udostępnione na stronie internetowej Urzędu: <http://siekierczyn.e-mapa.net/>. W bazie danych jako warstwy występują MPZP oraz zabytki.

1.1.16 Infrastruktura turystyczna

Na terenie gminy brak jest bazy noclegowej w postaci gospodarstw agroturystycznych, pól namiotowych czy zaplecza sanitarnego. Jedynym punktem gastronomicznym jest restauracja „Dom weselny” w Siekierczynie i działający w sezonie letnim punkt gastronomiczny na terenie rekreacyjno-wypoczynkowym w Siekierczynie. Baza noclegowa występuje w obrębie sąsiadujących miast: Zgorzelec, Lubań, Leśna.

Przez gminę przebiegają szlaki turystyczne:

- niebieski szlak turystyczny prowadzący z Zawidowa do Gryfowa Śląskiego (długość 51 km, na obszarze gminy ok.12 km; biegnie przez Rudzicę, Siekierczyn, Wesołówkę i Pisaczów);
- trasa rowerowa „Lubański Las” (obwodnica - kolor niebieski, długość 39 km, na obszarze gminy Siekierczyn ok. 12 km; biegnie przez Pisaczów, Wesołówkę, Siekierczyn, Rudzicę);
- sudecki szlak konny – część zachodnia Karpacz-Kliczków k. Osiecznicy (szlak – kolor pomarańczowy).

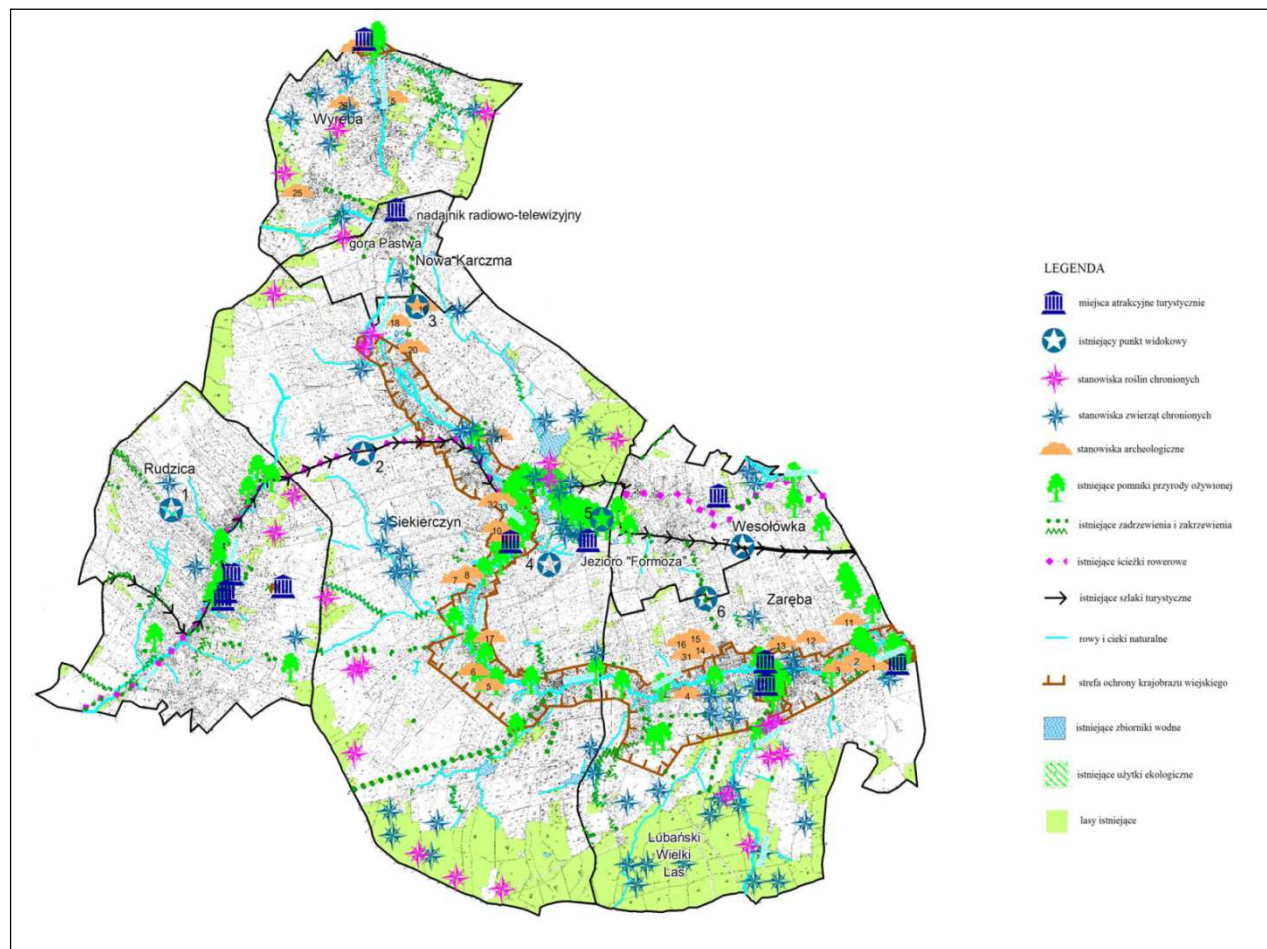
W chwili obecnej przy współpracy transgranicznej przygotowywany jest kolejny szlak rowerowy. Wydana została również mapa z zaznaczonymi szlakami turystycznymi.

1.1.17 Walory turystyczne i krajobrazowe

Do miejsc atrakcyjnych turystycznie, które warto zobaczyć, należą:

- w Nowej Karczmie: nadajnik radiowo-telewizyjny o wysokości 134 m i góra Pastwa,
- w Rudzicy - zabytkowy kościół parafialny pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej wraz z otoczeniem, krzyż pokutny, cmentarz ewangelicki objęty ochroną konserwatorską
- w Siekierczynie: użytek ekologiczny „Jezioro Formoza”, kościół pw. św. Antoniego z Padwy, „Głaz Hindenburga”,
- w Wesołóвке - nieczynny kamieniołom bazaltu,
- w Wyrębie - założenie pałacowo-parkowe,
- w Zarębie - kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP, założenie pałacowo-parkowe przy ul. Parkowej i Bazaltowej.

Rys. 3 Walory krajobrazowe i turystyczne.

Źródło: Urząd Gminy Siekierczyn.

1.2 Sfera społeczna

1.2.1 Powierzchnia i ludność gminy

Gmina Siekierczyn to jedna z mniejszych gmin województwa i jedna z siedmiu gmin powiatu lubańskiego. Jest gminą wiejską utworzoną z 6 wsi (obrębów ewidencyjnych): Nowa Karczma, Rudzica, Siekierczyn, Wesołówka, Wyręba i Zaręba, zajmujących obszar o łącznej powierzchni geodezyjnej 49,6 km². Została podzielona na 7 sołectw, ponieważ Siekierczyn umownie został podzielony na Siekierczyn Górny i Siekierczyn Dolny.

Ponadto w obrębie Wesołówki i Zaręby występują jeszcze dwie kolonie, nie posiadające statusu sołectw - odpowiednio kolonie Pisaczów i Ponikowo.

1.2.2 Demografia

Gminę Siekierczyn zamieszkuje 4548 (stan na 31.12.2014 r.) mieszkańców. Zmiany w liczbie ludności w latach 2009 - 2014 przedstawia tabela poniżej. Od 2009 r. obserwowano się systematycznie zmniejszanie się liczby mieszkańców gminy. Między 2009 a 2014 r. liczba mieszkańców gminy zmniejszyła się o 86 osób, przy czym największy spadek miał miejsce w latach 2012-2013 (o 59 osób). Dwie miejscowości pod względem liczby mieszkańców zdecydowanie odbiegają od pozostałych - są to Siekierczyn i Zaręba, ale w obu widać ich odpływ (o ok. 60 osób mniej w przypadku Siekierzyna i 30 w przypadku Zaręby). Liczba kobiet i mężczyzn jest zbliżona (kobiety stanowią 50,6% ogółu mieszkańców). W okresie od 2009 do 2014 r. liczba kobiet zmalała o 72 osoby, natomiast mężczyzn spadła o 14 osób.

Tab. 2 Liczba mieszkańców w gminie w latach 2009-2014.

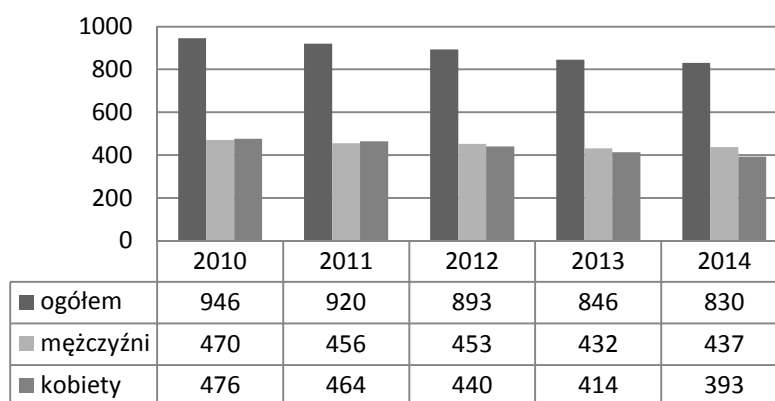
Lata	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	4634	4635	4632	4614	4555	4548
Mężczyźni	2260	2266	2263	2270	2242	2246
Kobiety	2374	2369	2369	2344	2313	2302

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Siekierczyn.

Z danych demograficznych gminy Siekierczyn wynika, że zmniejszeniu ulega udział osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców. W ciągu ostatnich lat nieznacznie wzrósł odsetek osób w wieku poprodukcyjnym. Przeważają w tej grupie kobiety - w 2014 r. kobiet w tym przedziale wiekowym było o 181 więcej niż mężczyzn. W pozostałych grupach wiekowych kobiet jest mniej niż mężczyzn, jednak te różnice nie są aż tak duże. Ogólnokrajowe tendencje pokazują, że stale zmniejsza się liczba urodzeń i wzrasta średnia długość życia mieszkańców. Są to tendencje bardzo niepokojące, wymuszające zmiany w wielu sferach życia społeczno-gospodarczego tak kraju, jak i gminy.

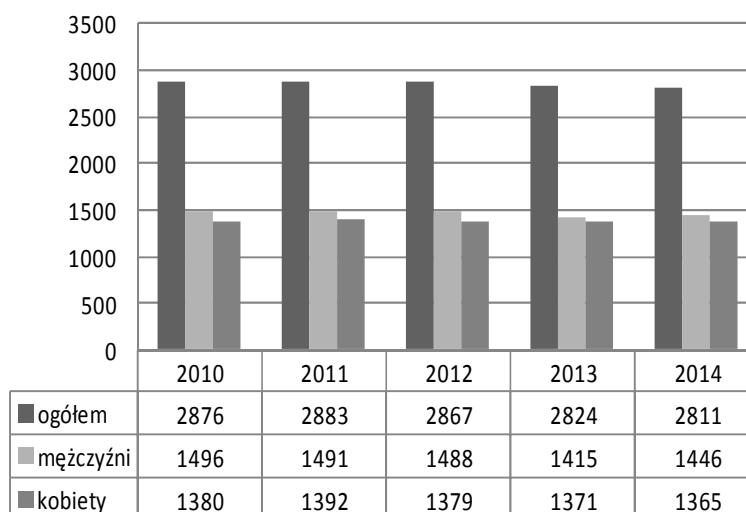
Zachodzi m.in. potrzeba racjonalizacji sieci placówek oświatowych, włącznie z koniecznością zmiany przeznaczenia obiektów dotychczas wykorzystywanych na ten cel. Z drugiej strony wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym i jednocześnie wydłużenie średniej długości życia mieszkańców każe kłaść większy nacisk na organizację systemu opieki zdrowotnej oraz rozwój usług opiekuńczych. Z tego płynie jasny wniosek, że jednym z obszarów zainteresowania gminy powinno być wspieranie aktywnej starości.

Rys. 4 Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym w gminie Siekierzyn w latach 2010-2014.

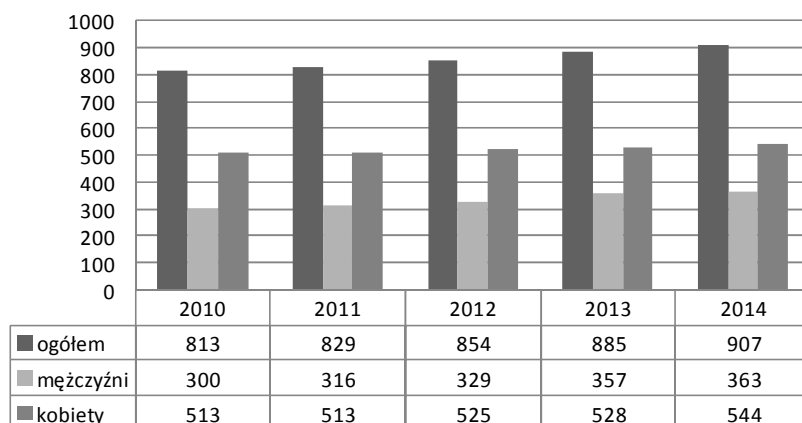

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Siekierzyn.

Rys. 5 Liczba ludności w wieku produkcyjnym w gminie Siekierzyn w latach 2010-2014.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Siekierzyn.

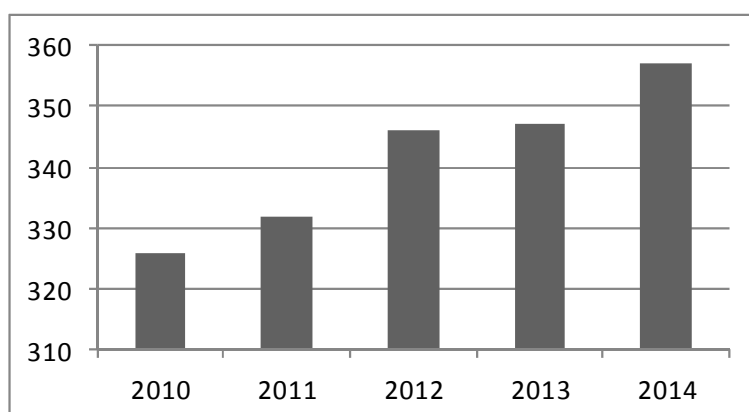
Rys. 6 Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym w gminie Siekierczyn w latach 2010-2014.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Siekierczyn.

1.3 Sfera gospodarcza

1.3.1 Rynek pracy

Gmina Siekierczyn jest gminą wiejską, gdzie rolnictwo, pomimo zmniejszania się liczby gospodarstw rolnych, ciągle odgrywa ważną rolę w strukturze gospodarczej. Miejsca pracy na terenie gminy Siekierczyn tworzone są przez prywatne i publiczne podmioty gospodarcze. Wśród przedsiębiorstw dominują małe (zatrudniające od 1 do 9 pracowników), a głównymi branżami są: budownictwo, handel i usługi.

Rys. 7 Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON w gminie Siekierczyn w latach 2010-2014.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych.

W 2010 r. w gminie Siekierczyn zarejestrowanych było 326 podmiotów gospodarczych. Od tamtego roku następował niewielki, ale systematyczny wzrost.

Największy miał miejsce pomiędzy rokiem 2011, a 2012 i wyniósł 4,2%, mniejszy „skok” odnotowano między rokiem 2013 a 2014 (2,9%).

Tab. 3 Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON według sektorów własnościowych (lata 2010 -2014).

2010 r.	sektor publiczny	10
	sektor prywatny	326
2011 r.	sektor publiczny	13
	sektor prywatny	319
2012 r.	sektor publiczny	14
	sektor prywatny	332
2013 r.	sektor publiczny	15
	sektor prywatny	332
2014 r.	sektor publiczny	18
	sektor prywatny	339

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych.

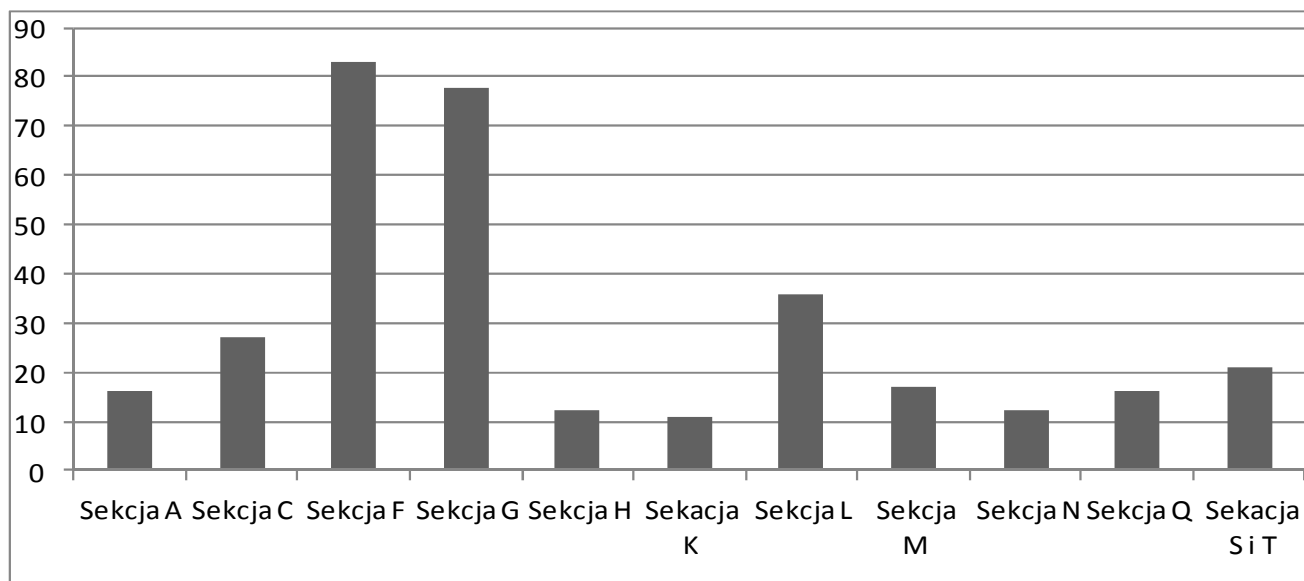
Wg danych z 31 grudnia 2014 r. w gminie Siekierczyn zarejestrowanych było 357 podmiotów gospodarki narodowej. Zdecydowaną większość tych podmiotów stanowią jednostki prywatne, to jest ok. 95 %. Do zakładów sektora publicznego zalicza się 18 podmiotów (ok. 5% wszystkich podmiotów w gminie). Jak widać, na przestrzeni lat wzrastała liczba zarówno prywatnych, jak i publicznych podmiotów gospodarczych. Przy czym największy, bo prawie dwukrotny przyrost, nastąpił w grupie podmiotów publicznych.

Wśród sektora prywatnego najliczniejszą grupę stanowi działalność gospodarcza osób fizycznych - 87,2%² ogółu zarejestrowanych podmiotów prywatnych. Spółki handlowe to 5,4% podmiotów prywatnych. Spory udział posiadają także stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, które w 2014 r. stanowiły 3,8% podmiotów. Niestety, małą grupę, szczególnie w kontekście wiejskiego charakteru gminy, stanowią spółdzielnie - 1,1%. Jest to jednak problem ogólnopolski. Względnie nieduży, szczególnie po uwzględnieniu bliskości granic z dwoma unijnymi krajami, udział w gospodarce gminy mają spółki z udziałem kapitału zagranicznego - 2,5%. W sektorze publicznym przeważają państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ze wskaźnikiem 55%.

Pomimo dużej liczby prywatnych podmiotów gospodarczych, największymi pracodawcami, pod kątem ilości zatrudnianych osób, są na terenie gminy jednostki sektora finansów publicznych. Do nich zaliczają się Urząd Gminy, jednostki organizacyjne gminy, instytucje kultury gminy Siekierczyn oraz Zakład Karny w Zarębie.

² Dane na podstawie: www.stat.gov.pl.

Rys. 8 Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON wg sekcji PKD w gminie Siekierczyn w 2014 r. (sekcje powyżej 10 podmiotów).

A – Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
C - Przetwórstwo przemysłowe	N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
F – Budownictwo	Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	S i T - Pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby
H – Transport i gospodarka magazynowa	
K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	
L - Działalność związana z obsługą nieruchomości	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych.

Najwięcej podmiotów w gminie Siekierczyn działa w budownictwie (23,2% wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych), następna sekcja to handel i szeroko pojęta naprawa (21,8%). Trzecie miejsce wypada znacząco słabiej i jest to działalność związana z obsługą nieruchomości (10,1%). Kolejne sekcje to: przetwórstwo przemysłowe (7,6%) i pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników (5,9%). Najmniej podmiotów funkcjonuje w sektorach: transport i gospodarka magazynowa (3,4%), usługi administracyjne i działalność wspierająca (3,4%) oraz działalność finansowa i ubezpieczeniowa (3,1%). W gminie Siekierczyn mało jest także gospodarstw rolniczych prowadzących zarejestrowaną działalność gospodarczą, w 2014 r. było ich dokładnie 16, co stanowiło 4,5% wszystkich przedsiębiorstw. Należy zauważyć, że pomimo sprzyjających warunków przyrodniczych, działalnością związaną z zakwaterowaniem i usługami

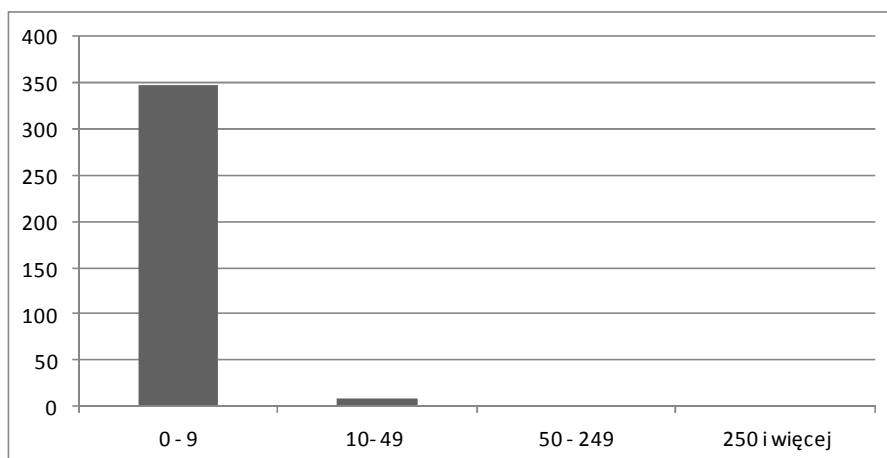
gastronomicznymi zajmuje się w gminie tylko 7 podmiotów (2%), natomiast kulturą, rozrywką i rekreacją - 4 (1,1%). Kwestia ta jest warta rozważenia, zważywszy, że szeroko pojęta turystyka, mogłaby stanowić dodatkowe źródło utrzymania dla części szczególnie mniejszych gospodarstw w gminie.

Do podmiotów gospodarczych o dominującym znaczeniu w gminie należy zaliczyć:

1. FoKa Spółka z o.o. Zaręba ul. Stawowa 4 - zajmuje się produkcją sznurów do uprawy chmielu.
2. Firmę „TOP-PLAST” w Siekierczynie – produkującą okna plastikowe.
3. JASKOT Spółka jawna T. Jaskot i G. Jaskot w Siekierczynie - prowadząca sprzedaż maszyn rolniczych i części zamiennych.
4. Stację paliw w Nowej Karczmie.
5. Radiowo-Telewizyjny Ośrodek Nadawczy w Nowej Karczmie.
6. Zakład Karny w Zarębie.
7. Łużycki Bank Spółdzielczy w Lubaniu Oddział w Siekierczynie.
8. Amilia Sp. z o.o. w Siekierczynie.
9. Market DINO w Siekierczynie.
10. ADM Usługi Rolnicze.
11. P.U.H. Dar-Pol Dariusz Stępień.

Do niedawna głównymi podmiotami gospodarczymi na terenie gminy były przedsiębiorstwa, których działalność związana była z wydobywaniem i przeróbką bazaltu, jak np. EUROVIA BAZALTY S.A.– zajmująca się wydobywaniem bazaltu ze złoża Bukowa Góra (teren gminy Platerówka) oraz z terenu Lubania i jego dalszym przerobem na terenie Zaręby. Aktualnie jednak firma wstrzymała wydobywanie i przeróbkę bazaltu.

Rys. 9 Podmioty gospodarcze w zależności od liczby zatrudnianych pracowników (2014 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych.

W gminie zdecydowanie dominują mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników (jest ich 348 i stanowią 97,5%)³. W większości są to jednoosobowe podmioty działające na zasadach samozatrudnienia. Zazwyczaj nie tworzą dodatkowych miejsc pracy, a większość pracowników zatrudniają okresowo albo na umowy cywilnoprawne. Małych przedsiębiorstw jest tylko 9 (2,5%), nie występuje żadne duże przedsiębiorstwo, zatrudniające powyżej 50 osób.

Tab. 4 Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie lubańskim i jego gminach w latach 2010-2014.

Jednostka terytorialna	2010		2011		2012		2013		2014	
powiat lubański	5654	100%	5561	100%	5690	100%	5697	100%	5772	100%
miasto Lubań	2655	47,0%	2580	46,4%	2598	45,7%	2589	45,4%	2565	44,4%
miasto Świeradów-Zdrój	650	11,5%	575	10,3%	589	10,4%	588	10,3%	613	10,6%
gmina Leśna	824	14,6%	837	15,1%	881	15,5%	868	15,2%	891	15,4%
gmina Lubań	463	8,2%	474	8,5%	487	8,6%	503	8,8%	528	9,1%
gmina Olszyna	642	11,4%	673	12,1%	691	12,1%	706	12,4%	719	12,5%
gmina Płaterówka	94	1,7%	90	1,6%	98	1,7%	96	1,7%	99	1,7%
gmina Siekierczyn	326	5,8%	332	6,0%	346	6,1%	347	6,1%	357	6,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych.

Jeśli chodzi o liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, to na tle całego powiatu lubańskiego gmina wypada dość słabo. W 2014 r. na jej terenie działało 6,2% wszystkich przedsiębiorstw z terenu powiatu. Należy zwrócić uwagę, że na przestrzeni lat powoli, lecz systematycznie wzrastał udział podmiotów zarejestrowanych w gminie w całkowitej liczbie przedsiębiorstw powiatu.

Gmina Siekierczyn nie posiada żadnego systemu preferencji dla przedsiębiorców i nie uczestniczy w targach gospodarczych.

1.3.2 Rolnictwo

Rolnicza przestrzeń produkcyjna zajmuje 3,6 tys. hektarów, tj. 72,5% obszaru gminy. Zdecydowaną większość użytków rolnych stanowią grunty orne - 71,9%. Wartość produkcyjna gruntów ornych w gminie nie jest najwyższa, najwięcej - 60,6% wszystkich gruntów - stanowią grunty IV klasy. Następne w kolejności są grunty III klasy (25,5%), V i VI klasy (13,9%), a te o najwyższej jakości bonitacyjnej, I i II, stanowią zaledwie 0,09% wszystkich gruntów ornych⁴.

³ Obliczenia na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

⁴ Dane z Urzędu Gminy Siekierczyn.

W gminie Siekierzyn w 2014 r. najwięcej było gospodarstw o powierzchni do 5 ha (314) i stanowiły one 72,7% wszystkich tego typu podmiotów. Gospodarstw większych (między 5 a 10 ha) istniało w gminie 55 (12,7%), a tych o wielkości między 10 a 50 ha - 56 (13%). Najmniej było wielkoobszarowych gospodarstw powyżej 50 ha - 7 (1,6%)⁵. Struktura gospodarstw rolnych w gminie nie jest najlepsza. Prawie $\frac{3}{4}$ wszystkich gospodarstw to te najmniejsze, które w warunkach wolnorynkowych nie są w stanie się utrzymać. Co prawda, znaczna część rolników posiadających taki mały areał faktycznie już nie gospodaruje, a swoją ziemię dzierżawi. Wydaje się, iż w przyszłości proces dalszej koncentracji ziemi będzie nieuchronny.

1.3.3 Bezrobocie

W gminie Siekierzyn na dzień 31 sierpnia 2015 r. zarejestrowanych było 187 osób bezrobotnych, w tym 101 kobiet (54% wszystkich bezrobotnych). W powiecie lubańskim liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wynosiła 2536, w tym 1287 kobiet (50,7%). Widać, iż proporcjonalnie bezrobocie wśród kobiet (zarówno w gminie, jak i powiecie) znajduje się na bardzo podobnym poziomie. W gminie długotrwale bezrobotne pozostawały 102 osoby (54,4% wszystkich bezrobotnych), a w powiecie 1458 (57,5%). Stopa bezrobocia w sierpniu 2015 r. w powiecie wyniosła 15,5%, w województwie 9,1%, a w kraju 10,1%⁶.

Tab. 5 Liczba bezrobotnych w gminie Siekierzyn i powiecie lubańskim w 2015 r. (na koniec każdego miesiąca).

	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień
gmina Siekierzyn								
liczba bezrobotnych	239	235	228	222	209	194	200	187
w tym kobiety (osoby)	121	125	117	115	112	101	107	101
w tym kobiet (%)	50,6	53,2	51,3	51,8	53,6	52,1	53,5	54,0
powiat lubański								
liczba bezrobotnych	3280	3178	3038	2943	2788	2745	2666	2536
w tym kobiety (osoby)	1578	1548	1476	1428	1361	1368	1336	1287
w tym kobiet (%)	48,1	48,7	48,6	48,5	48,8	49,8	50,1	50,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze strony Powiatowego Urzędu Pracy w Lubaniu, www.pupluban.pl.

⁵ Dane z Urzędu Gminy Siekierzyn.

⁶ Dane ze strony internetowej Państwowego Urzędu Pracy w Lubaniu, www.pupluban.pl.

Tab. 6 Liczba długotrwale bezrobotnych gminie Siekierczyn i powiecie lubańskim w 2015 roku (na koniec każdego miesiąca).

	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień
gmina Siekierczyn								
długotrwale bezrobotni (osoby)	132	134	132	130	122	115	118	102
długotrwale bezrobotni (%)	55,2	57,0	57,9	58,6	58,4	59,3	59,0	54,5
powiat lubański								
długotrwale bezrobotni (osoby)	1905	1803	1693	1629	1572	1568	1505	1458
długotrwale bezrobotni (%)	58,1	56,7	55,7	55,4	56,4	57,1	56,5	57,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze strony Powiatowego Urzędu Pracy w Lubaniu, www.pupluban.pl.

Na przestrzeni ostatnich miesięcy liczba bezrobotnych zarówno w powiecie, jak i gminie systematycznie spadała. W gminie Siekierczyn pomiędzy styczniem a sierpniem 2015 r. liczba bezrobotnych spadła o 21,7%, zaś w powiecie lubańskim o 22,7%. W tym samym okresie wśród kobiet bezrobocie w gminie Siekierczyn spadło o 16,5%, a w powiecie lubańskim o 18,4%. Wraz ze spadkiem ogólnego poziomu bezrobocia, spadała także liczba długotrwale bezrobotnych. Na obszarze gminy Siekierczyn spadek ten wyniósł 22,7%, a w powiecie 23,5%. Dużą stabilnością na przestrzeni miesięcy cechuje się stosunek bezrobotnych kobiet i długotrwale bezrobotnych do wszystkich bezrobotnych.

Tab. 7 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Siekierczyn i powiecie lubańskim w latach 2010 – 2014.

Rok	powiat lubański		gmina Siekierczyn	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
31.12.2010	4683	2264	335	168
31.12.2011	4354	2202	341	177
31.12.2012	4328	2120	344	174
31.12.2013	3957	1935	291	142
31.12.2014	3158	1525	229	113

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze strony Powiatowego Urzędu Pracy w Lubaniu, www.pupluban.pl.

Tab. 8 Stopa bezrobocia gminie Siekierczyn i powiecie lubańskim w latach 2010 – 2014 [%].

Rok	powiat lubański		gmina Siekierczyn	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
31.01.2010	12,6	13,0	11,2	12,4
31.01.2011	11,8	12,8	11,3	12,9
31.01.2012	11,8	12,6	11,5	12,8
31.01.2013	10,9	11,6	9,8	10,5
31.01.2014	8,9	9,3	7,7	8,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze strony Powiatowego Urzędu Pracy w Lubaniu, www.pupluban.pl.

Jak wynika z powyższych tabel, liczba bezrobotnych zarówno w gminie Siekierczyn, jak i powiecie lubańskim sukcesywnie spada. Jedyny wyjątek miał miejsce w gminie Siekierczyn pomiędzy rokiem 2010 a 2011, gdy liczba bezrobotnych w obu kategoriach wzrosła. Stopa bezrobocia w obu analizowanych jednostkach także systematycznie spadała, przy czym w gminie Siekierczyn osiągnęła ona niższy poziom niż w powiecie lubańskim. Należy także zauważyć, że w obu jednostkach stopa bezrobocia wśród kobiet jest wyższa niż wśród mężczyzn.

1.4 Infrastruktura techniczna

Infrastruktura techniczna gminy Siekierczyn na przestrzeni ostatnich lat uległa znaczącej poprawie. Wciąż jednak pozostaje wiele do zrobienia. Przede wszystkim w dalszym ciągu należy modernizować przestrzeń publiczną, budować drogi i chodniki, rozbudowywać sieć kanalizacyjną oraz uzupełniać oświetlenie uliczne.

1.4.1 Energia elektryczna

Gmina jest w całości zelektryfikowana. Występują korzystne warunki zasilania w energię elektryczną ze względu na położenie gminy w pobliżu stacji elektroenergetycznej Mikułowa. To jedna z ważniejszych stacji łączących systemy energetyczne między Polską, Czechami i Niemcami. Ze stacji tej przez teren gminy biegną sieci elektroenergetyczne 400/220/110 kV. Właścicielem i operatorem sieci przesyłowej najwyższych napięć są Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. Sieć rozdzielcza średniego i niskiego napięcia zasilająca obiekty położone w gminie, w tym gospodarstwa domowe, jest siecią napowietrzną.

1.4.2 Sieć gazowa

W 2009 r. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. Dolnośląski Oddział Handlowy Region w Zgorzelcu wykonał sieć gazową do Zakładu Karnego w Zarębie. Ze względu na małe zainteresowanie mieszkańców wsi Zaręba inwestycja została poprowadzona bocznymi drogami i polami. Przełożyło się to na niewielką liczbę gospodarstw domowych, które w następnych latach chciały skorzystać z podłączenia do sieci. Obecnie do sieci gazowej podłączony jest Zakład Karny w Zarębie, Zespół Szkół w Zarębie oraz sześć budynków mieszkalnych. Koniecznością staje się rozbudowa sieci gazowej.

1.4.3 Gospodarka wodno-ściekowa

Gmina posiada zorganizowany system zaopatrzenia w wodę. Łączna długość sieci wodociągowej to 62,2 km. Wszyscy mieszkańcy gminy mają możliwość podłączenia do sieci wodociągowej.

Wodociąg zaopatrywany jest z własnego ujęcia wody podziemnej. Woda pobierana jest z 4 studni głębinowych, a następnie poddawana uzdatnianiu na złożu filtracyjnym w automatycznej kontenerowej stacji uzdatniania wody (AKSUW). Ujęcie ma ustanowioną strefę ochrony bezpośredniej i strefę ochrony pośredniej. Uzdatnioną wodę gromadzi się w 3 zbiornikach wyrównawczych o pojemności 150 m³ każdy. Ze zbiorników tych woda kierowana jest siecią rozdzielczą do odbiorców. Z ww. gminnego ujęcia wód podziemnych wodę dostarcza się do wszystkich miejscowości na terenie gminy, tj. Siekierczyn, Zaręba, Ponikowo, Wesołówka, Pisaczów, Rudzica, Nowa Karczma i Wyręba.

Dostarczana wodociągiem woda posiada jakość odpowiadającą normom, a jej ilość pokrywa zapotrzebowanie na cele bytowo-gospodarcze i przeciwpożarowe. Dominującą grupą odbiorców wody z sieci są gospodarstwa domowe, które stanowią 87%, a następnie odbiorcy komunalni (9%) i przedsiębiorcy (4%). W związku z tym na cele bytowo-gospodarcze przeznacza się największą część wody z sieci (99100 m³), podczas gdy na cele przemysłowe zużywa się jej tylko 7800 m³.

Gmina jest częściowo skanalizowana – długość sieci to 46,2 km i jest to sieć ogólnospławna. Budowano ją w latach 1997-2010, przy czym tylko od 2002 r. długość sieci wzrosła dwukrotnie (wówczas wynosiła ona 22,8 km). Wśród wszystkich podmiotów korzystających z sieci gospodarstwa domowe stanowią 98%, odbiorcy komunalni 9%, a przedsiębiorcy 2%.

Ścieki sanitarne z terenu Siekierczyna i Zaręby odprowadzane są systemem kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-pompowej do przepompowni głównej zlokalizowanej w najniższej położonej części miejscowości Zaręba. Przepompownia ta tłoczy ścieki do kanalizacji sanitarnej miasta Lubań, a następnie do oczyszczalni ścieków. Jest to mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia zlokalizowana przy ul. Wiejskiej w Lubaniu (poniżej

ujścia Siekierki do Kwisy). Stąd oczyszczone ścieki trafiają do Kwisy. Drugi system kanalizacji sanitarnej funkcjonuje w Rudzicy. Jest to system grawitacyjno-tłoczny z jedną przepompownią ścieków, którym ścieki są odprowadzane do oczyszczalni ścieków w Rudzicy. Istnieje ona od 2010 r. i posiada moc przerobową 62 m³/dobę, co przekłada się na 5000 m³ oczyszczonych w ciągu roku ścieków.

Ponadto 22 gospodarstwa korzystają z przydomowych oczyszczalni ścieków. Część mieszkańców posiada szamba bezodpływowe, z których ścieki są odbierane samochodami asenizacyjnymi i przewożone do oczyszczalni ścieków.

1.4.4 Gospodarka odpadami

Do 30 czerwca 2013 r. odpady komunalne z terenu gminy Siekierczyn odbierane były od właścicieli nieruchomości na podstawie umów cywilnoprawnych przez firmy posiadające wpis do rejestru działalności regulowanej. Po zmianie ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, od 1 lipca 2013 r. gminy zobowiązano do odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy i - fakultatywnie - do odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady.

W świetle znowelizowanych przepisów systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Siekierczyn zostały objęte wyłącznie nieruchomości zamieszkałe. W wyniku przeprowadzonego przetargu odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców nieruchomości zamieszkałych realizowany jest od dnia 1 lipca 2013 r. do dnia 30 czerwca 2016 r. przez Zakład Gospodarki i Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Lubaniu. Zebrane odpady komunalne przekazywane są do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Lubaniu.

Odbiór odpadów komunalnych odbywa się "u źródła", tzn. bezpośrednio z terenu nieruchomości odbierane są odpady zmieszane, posortownicze i ulegające biodegradacji, zebrane w pojemnikach na odpady oraz zebrane w workach w sposób selektywny: szkło, makulatura, tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe.

Mieszkańcy gminy Siekierczyn zobowiązani są do ponoszenia na rzecz gminy miesięcznych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zakład Gospodarki i Usług Komunalnych w Lubaniu Sp. z o.o. odbiera wszystkie odpady komunalne powstające w gospodarstwach domowych. Opłata ponoszona przez właścicieli nieruchomości - oprócz usługi odbioru, transportu, zagospodarowania odpadów komunalnych - obejmuje także wyposażenie każdej nieruchomości w pojemniki służące do zbiórki odpadów, stojak na worki i koszt zakupu oraz wymiany worków. Właściciele nieruchomości mogą nieodpłatnie odebrać w Urzędzie Gminy Siekierczyn dodatkowe worki przeznaczone do zbiórki odpadów

komunalnych zmieszanych, zebranych selektywnie oraz worków przeznaczonych na odpady biodegradowalne. Mieszkańcy gminy mogą także we własnym zakresie dostarczyć do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który znajduje się w Siekierczynie, m.in. meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, przeterminowane leki i chemikalia, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony. Ponadto gmina organizuje 2 razy do roku odbiór mebli i innych odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego bezpośrednio z terenu nieruchomości.

W 2014 r. wśród zmieszanych odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Siekierczyn nie było pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. Osiągnięty przez gminę Siekierczyn poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła wyniósł 21% (współczynnik wskazany przez Ministerstwo Środowiska wynosił 14%), zaś poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych osiągnął 100% (wymóg Ministerstwa Środowiska to 38%). Przedstawione wyniki są najlepszym dowodem na to, że nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi przynosi zamierzone efekty, a gmina Siekierczyn osiągnęła odpowiednie poziomy recyklingu oraz ograniczenia masy przekazanych do składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Zgodnie ze złożonymi deklaracjami w 2014 r. spośród 1369 gospodarstw domowych aż 919 gospodarstw domowych na terenie swojej nieruchomości prowadziło selektywną zbiórkę odpadów komunalnych. Potrzebne jest jednak dalsze uświadamianie mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, a przede wszystkim ich racjonalnego zagospodarowania.

W związku z tym na lata następne priorytetowym zadaniem dla gminy Siekierczyn jest prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi oraz całkowite wyeliminowanie składowania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych (tzw. nielegalnych składowisk odpadów).

Tab. 9 Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych w gminie Siekierczyn.

Rodzaj odebranych odpadów	Masa odebranych odpadów [t]
Odpady zmieszane	936,2
Odpady biodegradowalne	91,0
Szkło	37,4
Beton oraz gruz betonowy	33,5
Odpady wielkogabarytowe	28,1
Papier i tektura	26,1
Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	25,2
Tworzywa sztuczne	18,6
Zużyte opony	3,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Siekierczyn za 2014 rok.*

1.4.5 Sieć drogowa

Przez gminę Siekierczyn przebiegają ważne szlaki komunikacyjne o znaczeniu regionalnym i krajowym – droga krajowa nr 30 oraz droga wojewódzka nr 357.

Na terenie gminy jest 28 dróg, które posiadają status dróg gminnych. Drogi mają łączną długość ok. 59 km, z czego 43 km posiada nawierzchnię twardą, a pozostałe gruntową.

Tab. 10 Drogi publiczne na terenie gminy Siekierczyn.

Nr drogi	Kierunek	Długość (km)	Rodzaj nawierzchni	Klasa techniczna /stan nawierzchni
krajowe				
30	Zgorzelec - Wyręba - Nowa Karczma - Lubań - Jelenia Góra	2,500	asfalt	dobry
wojewódzkie				
357	Radomierzyce - Siekierczyn - Zaręba - Lubań - Osiecznica	6,943	asfalt	bardzo dobry - 5 km, pozostały - dostateczny
powiatowe				
2398D	Lasów - Rudzica - Włosień	4,910	asfalt	dostateczny
2390D	Przesieczany - Wyręba Wieś - Nowa Karczma	2,013	asfalt	dostateczny
2447D	Zaręba - Wesołówka - Siekierczyn	3,918	asfalt	dostateczny

2450D	Zaręba - Stacja PKP	0,735	asfalt	dostateczny
2452D	Siekierczyn – Rudzica	3,379	asfalt	dobry
2454D	Droga 357 - Siekierczyn - Nowa Karczma	6,606	asfalt	dostateczny
gminne				
109641D	Rudzica - Siekierczyn Górny	3,100	asfalt	niedostateczny
109642D	Rudzica - Rudzica Kolonia - Rudzica	1,550	asfalt	dostateczny
109643D	Wesołówka - świetlica - Pisarzowice	1,355	asfalt	dobry
109644D	Wesołówka - Pisaczów - Zaręba ul. Piaskowa	3,500	asfalt	bardzo dobry
109645D	Zaręba ul. Parkowa - Ponikowo	1,500	asfalt	dobry
109646D	Zaręba ul. Kolejowa - ul. Leśna /Zakład Karny/	1,000	asfalt	dobry
109647D	Siekierczyn Kąpielisko - Stacja Wodociągowa	2,653	asfalt	dobry
109648D	Od drogi wojewódzkiej nr 357 w Zarębie ul. Słoneczną do drogi powiatowej nr 2447D w Wesołówce	1,800	szuter	niedostateczny
109649D	Od drogi wojewódzkiej nr 357 w Zarębie ul. Rolniczą do drogi powiatowej nr 2450D (ul. Lipowa)	0,450	asfalt	dobry
109650D	Od drogi wojewódzkiej nr 357 w Zarębie ul. Szkolną do drogi gminnej nr 109644D w Wesołówce	1,800	asfalt, szuter	dostateczny
109651D	Od drogi wojewódzkiej nr 357 w Zarębie ul. Konopnickiej do drogi wojewódzkiej nr 357	1,100	asfalt, szuter	dostateczny
109652D	Od drogi wojewódzkiej nr 357 w Zarębie ulicą Miłą, Zieloną, Bazaltową do drogi wojewódzkiej nr 357	1,000	asfalt, szuter	dostateczny
109653D	Zaręba od ul. Konopnickiej do stacji PKP (ul. Kolejowa)	0,450	szuter	niedostateczny
109654D	Od drogi gminnej nr 109645D w Zarębie ulicą Spacerową do ulicy M. Konopnickiej	0,700	asfalt, szuter	dostateczny
109655D	Od drogi powiatowej nr 2398D w Rudzicy do drogi gminnej nr 109641D	2,750	asfalt, szuter	dostateczny

109656D	Od drogi powiatowej nr 2398D w Rudzicy obok boiska do drogi powiatowej nr 2398D	0,750	asfalt	bardzo dobry
109657D	Od drogi powiatowej nr 2398D w Rudzicy do granicy z gminą Sulików	1,225	szuter	dostateczny
109658D	Od drogi powiatowej nr 2447D w Wesołówce do drogi gminnej nr 109643D	0,900	asfalt	dobry
109659D	Od drogi powiatowej nr 2447D w Wesołówce do drogi wewn - działki Nr 109	0,650	asfalt	dobry
109660D	Od drogi gminnej nr 109643D w Wesołówce do drogi wewn. - działki Nr 18	1,100	szuter	dostateczny
109661D	Od drogi powiatowej nr 2454D w Siekierczynie przez działki - drogi nr 68 i nr 185 do drogi gminnej nr 109641D	1,890	asfalt, szuter	dobry
109662D	Od drogi powiatowej nr 2454D w Siekierczynie przez działki - drogi nr 337 i nr 335 do drogi powiatowej nr 2454D	0,710	asfalt	dobry
109663D	Od drogi powiatowej nr 2454D w Siekierczynie przez działki - drogi nr 1106, nr 1204, nr 1128, nr 869 do drogi gminnej nr 109641D i przez działki - drogi nr 886, nr 888	2,000	asfalt	dobry
109664D	Od drogi powiatowej nr 2454D w Siekierczynie przez działki - drogi nr 1349, nr 1342, nr 1481, nr 1472/1, nr 1473, nr 1460, nr 1551 do drogi powiatowej nr 2454D	1,050	asfalt, szuter	dostateczny
109665D	Od drogi wojewódzkiej nr 357 w Siekierczynie przez działki - drogi nr 1628, nr 1517/1 do granicy z gminą Platerówka	2,940	szuter	dostateczny
109666D	Od drogi powiatowej nr 2454D w Siekierczynie przez działki - drogi nr 1149, nr 1155, nr 1147/1, nr 1160 do drogi - działki nr 1106	0,840	asfalt, szuter	dobry
109667D	Od drogi wojewódzkiej nr 357 w Siekierczynie przez działki - drogi nr 1800, nr 1823, nr 1875	1,090	asfalt, szuter	dostateczny

	do stacji PKP - tereny kolejowe			
109668D	Od drogi powiatowej nr 2454D w Siekierczynie do drogi powiatowej nr 2454D	2,160	szuter	dostateczny

Źródło: dane z Urzędu Gminy Siekierczyn.

Dzięki istniejącej sieci dróg, gmina posiada dogodne połączenia komunikacyjne m.in. z Jelenią Górą. Z Siekierczyna łatwo dostać się także do przejść granicznych: w Zawidowie (oddalonym o 20 km), Radomierzycach (18 km) i Zgorzelcu (ok. 20 km). Gmina posiada dogodne połączenie kolejowe i drogowe z Wrocławiem. W odległości ok. 20 km na wschód, jadąc przez Henryków, w Godzieszowie znajduje się zjazd na autostradę A4.

Stan wielu dróg gminnych jest niezadowalający, wiele wymaga pilnego remontu, brakuje miejsc parkingowych i chodników. Chodniki bądź ciągi piesze występują w Siekierczynie, Zarębie, Nowej Karczmie i Wyrębie, i mają łącznie 7,2 km długości. Ich stan techniczny można ocenić jako dobry.

Przez gminę Siekierczyn przebiega linia kolejowa relacji Jelenia Góra – Zgorzelec.

1.4.6 Telekomunikacja

Mieszkańcy gminy Siekierczyn mają dobry dostęp zarówno do stacjonarnej sieci telefonicznej, jak i internetu. Na terenie gminy działają także stacje telefonii komórkowej. W miejscowości Nowa Karczma znajduje się Radiowo-Telewizyjny Ośrodek Nadawczy z masztem o wysokości 134 metrów. Przekaznik telewizyjny o budowie rurowej zbudowany został w 1995 r. w miejscu zdemontowanego niższego 70-metrowego masztu. Obiekt emituje sygnały stacji radiowych i telewizyjnych z mocami średnimi bądź dużymi i pokrywa zasięgiem tereny w promieniu 40-70 km. Należy do spółki T.P. EmiTel z Krakowa.

1.4.7 Mieszkalnictwo

Łączna liczba budynków mieszkalnych na terenie gminy to 1089 (w 2014 r.), przy czym 35 należy do gminy. Powierzchnia użytkowa mieszkań jest dość duża i wynosiła w 2014 r. średnio 87,6 m², dając jednocześnie w przeliczeniu na jednego mieszkańca 28 m². Średnia liczba izb w mieszkaniu wynosi 5. Oczywiście duża powierzchnia mieszkań wynika z faktu dominowania na terenie gminy budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne. W wodociąg wyposażonych jest 95,8% mieszkań, w ustęp splukiwany - 91,8%, a w łazienkę - 85,1% (Bank Danych Lokalnych GUS, 2014 r.).

Systematycznie wzrasta liczba nowo wybudowanych budynków jednorodzinnych. Sprzyjają temu zarówno uzbrojone tereny pod budownictwo mieszkaniowe, jak i bliskie

sąsiedztwo z miastem Lubąń. Spadającą liczbę wydawanych decyzji w zakresie pozwolenia na budowę należy tłumaczyć długo zapowiadaną zmianą prawa w tym zakresie.

Tab. 11 Rozwój budownictwa jednorodzinnego na terenie gminy Siekierczyn w latach 2010-2014.

L.p.	Rodzaj budynków	2010	2011	2012	2013	2014
1	Budynki oddane do użytku	4	8	10	11	14
2	Budynki planowane do budowy	9	16	11	6	8

Źródło: Urząd Gminy Siekierczyn.

Od 2009 r. liczba budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu komunalnego zmniejszyła się o 3. W ramach 35 budynków istnieje 117 lokali mieszkalnych i 6 użytkowych. Średnia powierzchnia mieszkania wynosi 52 m², a lokali usługowych 93 m².

1.5 Infrastruktura społeczna

1.5.1 Baza oświatowa

Bazę oświatową gminy Siekierczyn tworzy dobrze zorganizowana sieć placówek publicznych, w pełni zaspokajająca potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży z terenu gminy. Biorąc pod uwagę wszystkie placówki oświatowe, liczba uczniów dość mocno spada od 2010 r. (do 2015 r. o 73 uczniów). W przypadku Przedszkola w Zarębie nastąpił spadek liczby uczniów o 1/3, podobnie zmniejszyła się liczba uczniów w Zespole Szkół w Zarębie (mimo że do 2012 r. funkcjonowało Gminne Gimnazjum, dopiero od 2013 r. włączone w struktury Zespołu Szkół). Tylko szkoły w Siekierczynie nie dotyczy problem spadku liczby uczniów.

Tab. 12 Liczba uczniów w szkołach na terenie gminy Siekierczyn w latach 2010 – 2015.

ROK	Gminna Szkoła Podstawowa w Siekierczynie z oddziałami przedszkolnymi	Zespół Szkół w Siekierczynie z oddziałami przedszkolnymi	Gminne Gimnazjum w Zarębie	Zespół Szkół w Zarębie	Przedszkole w Zarębie	RAZEM
2010	252	0	184	0	64	500
2011	244	0	132	0	78	454
2012	211	0	133	0	76	420
2013	0	239	0	133	76	448
2014	0	267	0	130	53	450
2015	0	259	0	126	42	427

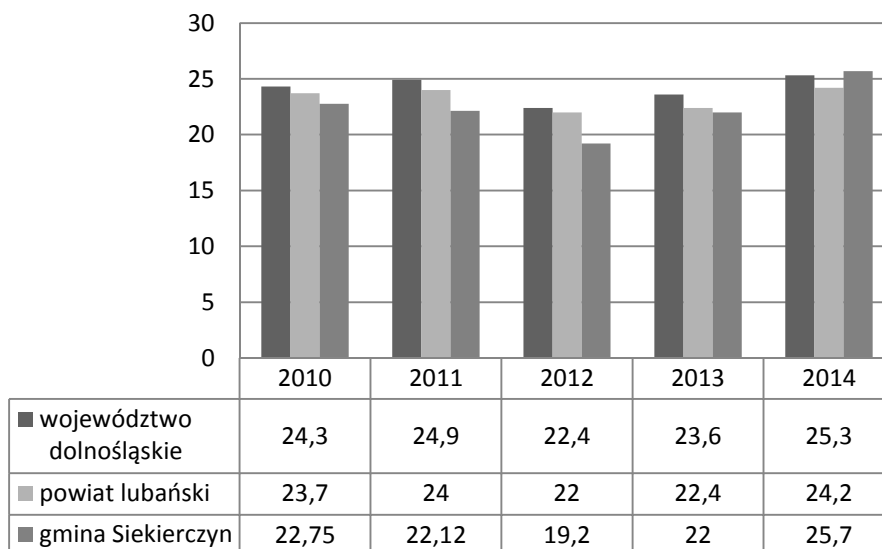
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Siekierczyn.

Na terenie gminy Siekierczyn funkcjonuje jedno przedszkole, które ma siedzibę w Zarębie. Budynek z 1986 r. mieści 3 sale do zajęć wychowawczo-dydaktycznych, dużą salę do zajęć ruchowych, sypialnię i dwie łazienki. Przed budynkiem znajduje się duży ogród, w którym dzieci mogą się bawić. Łącznie do przedszkola może w jednym roku szkolnym uczęszczać 80 dzieci, które podzielone są między 3 oddziały. Opiekę sprawuje 5 nauczycieli. W roku szkolnym 2014/2015 w przedszkolu uczy się 42 dzieci.

Poza tym w gminie działają dwa Zespoły Szkół (w Siekierczynie i Zarębie), w ramach których powołano szkoły podstawowe i gimnazja. W Siekierczynie otwarto dodatkowo 2 oddziały przedszkolne. W szkole w Siekierczynie zatrudnia się 23 nauczycieli, a w Zarębie - 13.

Oba zespoły szkół wyposażone są w sale gimnastyczne, pracownie komputerowe posiadające dostęp do internetu (jedna 12-stanowiskowa w Zarębie i 2 pracownie w Siekierczynie, posiadające łącznie 29 stanowisk). Placówki oferują uczniom dużą liczbę zajęć pozalekcyjnych, jak terapię pedagogiczną, wczesne wspomaganie, zajęcia rewalidacyjne, rozwijające kompetencje (dla uczniów klas VI), dydaktyczno-wyrównawcze oraz kółko matematyczne. Łączny wymiar tygodniowy tych zajęć to 15 godzin. Żadna z placówek nie prowadzi wymiany ze szkołami zagranicznymi.

Wyniki uczniów kończących naukę w szkole podstawowej w gminie Siekierczyn do 2013 r. były gorsze niż średnie wyniki uczniów z terenu całego Dolnego Śląska oraz powiatu lubańskiego. Najgorszy rok to 2012, kiedy to średni wynik nie przekroczył nawet 20 punktów. Natomiast bardzo korzystnie uczniowie wypadli w 2014 r., uzyskując średni wynik wyższy niż w województwie i powiecie.

Rys. 10 Średnie wyniki egzaminu kończącego szkołę podstawową w gminie Siekierczyn na tle powiatu i województwa [pkt.] w latach 2010-2014.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu, <http://oke.wroc.pl/staticpages/index.php/sprawdzian-wyniki>.

W 2015 r. zmieniła się formuła egzaminu i średni wynik wyniósł 55,5%, podczas kiedy dla powiatu lubańskiego - 62,8%, a dla województwa - 66%. Najlepiej wypadł język polski (68,3%) i w tym wypadku również dystans do powiatu i województwa był najmniejszy (tam oceny wyniosły odpowiednio 70,9% i 72,7%). Najwięcej problemów sprawiła matematyka, w przypadku której średni wynik to 42,1% (dla porównania w powiecie i województwie osiągnięto wyniki na poziomie odpowiednio 54,3% i 59%), oraz język niemiecki jako język obcy - 59,3% (66,2% w powiecie i 70,8% w województwie).

Gimnazja znajdują się zarówno w Siekierczynie, jak i w Zarębie, przy czym to pierwsze funkcjonuje dopiero od roku szkolnego 2013/2014. Obie placówki dysponują salami gimnastycznymi, pracowniami komputerowymi z komputerami podłączonymi do internetu oraz świetlicami. Uczniowie mają możliwość skorzystania jedynie z jednej godziny terapii pedagogicznej tygodniowo.

Wyniki egzaminów gimnazjalnych pokazują, że gimnazja w gminie Siekierczyn uczą języka niemieckiego na bardzo wysokim poziomie - przewaga nad uczniami z terenu całego powiatu była ogromna zarówno w przypadku egzaminu na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym. W egzaminach z innych przedmiotów, średnie wyniki uczniów szkół gminnych są nieco gorsze niż wyniki gimnazjów z terenu powiatu.

Tab. 13 Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w gminie Siekierczyn i powiecie lubańskim w latach 2012-2015 [%].

	gmina Siekierczyn							
	H,W	JP	P	M	JA-p	JA-r	JN-p	JN-r
2012	53,2	55,4	44,7	40,7	47,5	46,5	75,9	57,5
2013	53,1	54,3	56,2	39,1	43,0	-	83,0	55,0
2014	52,2	61,9	41,8	33,5	45,8	-	93,0	78,0
2015	55,1	59,0	41,1	38,8	41,6	70,0	95,0	90,0
	powiat lubański							
	H,W	JP	P	M	JA-p	JA-r	JN-p	JN-r
2012	58,4	59,9	46,8	43,5	60,4	49,4	55,6	27,9
2013	54,4	57,2	55,0	42,5	55,9	44,9	56,9	32,7
2014	55,5	64,7	48,0	39,8	59,4	49,0	54,2	31,5
2015	59,5	57,4	44,9	40,4	55,5	49,3	51,7	27,2

Legenda: H,W - historia, WOS, JP - język polski, P - przedmioty przyrodnicze, M - matematyka, JA-p - jęz. angielski podstawowy, JA-r - jęz. angielski rozszerzony, JN-p - jęz. niemiecki podstawowy, JN-r - jęz. niemiecki rozszerzony.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu, <http://oke.wroc.pl/staticpages/index.php/egzam-gimn-wyniki>.

1.5.2 Baza kulturalna

Mieszkańcy gminy mogą korzystać z zasobów bibliotecznych dwóch placówek - w Siekierczynie i Zarębie. Biblioteka w Siekierczynie ma nieco większy zasób - 17301 woluminów w stosunku do 15880 w Zarębie, a także więcej wypożyczeń - 4859 wobec 1848, co daje odpowiednio ok. 8 oraz 4 wypożyczeń na jednego czytelnika. Gminna Biblioteka Publiczna zatrudnia jednego pracownika. Stanowi część struktury Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu.

Tab. 14 Imprezy kulturalne organizowane regularnie na terenie gminy Siekierczyn.

Nazwa imprezy	Organizator	Charakter imprezy	Czas trwania (dni)	Szacunkowa liczba uczestników
Wieczór Wspomnień o Janie od Biedronki	Osiedlowy Dom Kultury	lokalny	1	50
Historyczna impreza pałacowa	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Siekierczynie	lokalny	1	200
Gminne Dożynki	Gmina Siekierczyn, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Siekierczynie	lokalny	1	500

Gminny Przegląd Dziecięcych Zespołów Artystycznych w Zarębie	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Siekierczynie	lokalny	1	200
Wieczera Wigilijna	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Siekierczynie	lokalny	1	150
Dzień Dziecka	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Siekierczynie	lokalny	1	200
Zakończenie wakacji	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Siekierczynie	lokalny	1	200

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Siekierczyn.

1.5.3 Działalność artystyczna

Mieszkańcy angażują się w życie kulturalne, sami organizując się w grupy artystyczne o różnym charakterze. Działa więc zespół teatralno-muzyczny o nazwie Grupa od Anioła Stróża, skupiający 30 osób od dzieci po seniorów, który od 2004 r. przygotowuje spektakle, występy muzyczne z popularnymi artystami. W 2013 r. otrzymał od Starosty Lubańskiego tytuł „Kreatora i Twórcy Kultury Powiatu Lubańskiego”. Dwa pozostałe zespoły to chór i zespół śpiewaczy: Męski Chór Parafialny w Zarębie oraz zespół pieśni ludowych „Polne Kwiaty” w Zarębie. Jest także zespół śpiewaczy, który stworzył siekierczyński Klub Seniora.

1.5.4 Sport

Oprócz działalności artystycznej, rozwija się także sport. W gminie działają dwa Ludowe Zespoły Sportowe. LZS Zaręba bierze udział w rozgrywkach w piłki nożnej, w klasie B rozgrywek regionalnych. LZS TS Zaręba z kolei jest drużyną uczestniczącą w rozgrywkach tenisa stołowego w lidze okręgowej. GOKiS organizuje również imprezy sportowe, w których uczestniczy średnio od 30 do 50 osób. Drużyny sportowe oraz mieszkańcy mogą korzystać z 7 boisk, w tym Orlika w Zarębie i w Siekierczynie. W Domu Kultury w Siekierczynie, Osiedlowym Domu Kultury w Zarębie oraz w świetlicy Rudzicy mieszkańcy mogą korzystać z siłowni.

Tab. 15 Imprezy sportowe organizowane regularnie na terenie Gminy Siekierczyn.

Nazwa imprezy	Organizator	Charakter imprezy	Czas trwania (dni)	Szacunkowa liczba uczestników
Turniej Piłki Nożnej o puchar Dyrektora GOKiS w Siekierczynie	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Siekierczynie	lokalny	1	50

Turniej Piłki Siatkowej o puchar Dyrektora GOKiS w Siekierczynie	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Siekierczynie	lokalny	1	50
Rajd Rowerowy „Zaręba – Siekierczyn – Frydlant”	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Siekierczynie	lokalny	2	30
Rajd Rowerowy „Siekierczyńska 40-tka”	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Siekierczynie	lokalny	1	40

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Siekierczyn.

W gminie działa 7 świetlic wiejskich. Poza świetlicą w Wyrębie, wszystkie są w stanie bardzo dobrym. Oferują od 40 do 120 miejsc, posiadają węzły sanitarne, wyposażone w sprzęt AGD i naczynia) kuchnie, krzesła i stoliki. W najgorszym stanie są pomieszczenia świetlicowe w Wyrębie – ciasne, brak pomieszczeń kuchennych i gospodarczych, węzeł sanitarny znajduje się w złym stanie technicznym, nie ma miejsca na instalację urządzeń do fitness czy organizację pracowni komputerowej. Sala mieści 40 osób.

1.5.5 Stowarzyszenia i organizacje społeczne

Stosunkowo niewiele działa na terenie gminy organizacji pozarządowych. Wspomniane Ludowe Zespoły Sportowe funkcjonują właśnie jako ngo'sy. Zarejestrowane są ponadto dwie jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych – w Siekierczynie (skupia 64 członków) i Rudzicy (liczy 24 osoby). Pomocą osobom biednym, dożywianiem dzieci organizowaniem ich wypoczynku zajmuje się Oddział Gminny Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Siekierczynie, do którego należą 32 osoby. Seniorzy skupieni w Klubach Seniora w Siekierczynie i Zarębie, stanowią łącznie 30-osobową grupę. W gminie działają także koła łowieckie "Cyranka" i wędkarskie "Karaś", jednak nie są to organizacje pozarządowe wpisane do rejestru KRS.

1.5.6 Służba zdrowia

Na terenie gminy funkcjonują dwie placówki lekarza rodzinnego oraz dwie poradnie stomatologiczne. Wszyscy lekarze (interniści, stomatolodzy) przyjmują zarówno w godzinach porannych, jak i popołudniowych, w dwóch największych miejscowościach gminy. W Zarębie działa również punkt apteczny (przy ul. Wyszyńskiego) – jedyny w gminie.

1.5.7 Bezpieczeństwo publiczne

Najbliższa jednostka Policji, odpowiedzialna jednocześnie za utrzymywanie bezpieczeństwa na terenie Gminy Siekierczyn, znajduje się w Lubaniu. Od 2010 do 2014 r. odnotowano niewielki wzrost liczby popełnianych w gminie przestępstw. Do najczęściej

popelnianych należy zaliczyć kradzieże rzeczy, w tym kradzieże z włamaniem, oraz uszkodzenie mienia.

Tab. 16 Poziom przestępczości w gminie Siekierczyn w latach 2010-2014.

Rok	Ilość przestępstw ogółem	Przestępstwa wśród nieletnich	Liczba przestępstw ogółem	Wskaźnik dynamiki przestępstw	Wykrywalność przestępstw
2010	239	brak danych	239	b.d.	63%
2011	253	b.d.	253	106%	76%
2012	260	b.d.	260	103%	74%
2013	265	b.d.	265	102%	74%
2014	247	b.d.	247	93%	67%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Siekierczyn.

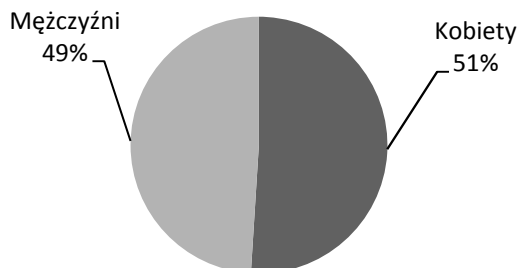
O bezpieczeństwo przeciwpożarowe w gminie dbają od 1946 r. dwie jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej – w Siekierczynie i Rudzicy. Posiadają remizy i pojazdy specjalne zapewniające sprawny i efektywny udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych na terenie gminy i powiatu lubańskiego. OSP Siekierczyn posiada na wyposażeniu 2 samochody ciężkie, 2 motopompy, pompę szlamową, piłę spalinową oraz zestaw ratownictwa drogowego. Z kolei OSP Rudzica posiada samochód (lekki), motopompę, pompę szlamową i piłę spalinową. Obecnie jednostki funkcjonują jako stowarzyszenia. Jednostka OSP w Siekierczynie należy do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

1.6 Badania jakości życia

Samorząd gminy Siekierczyn w ramach prac związanych z opracowywaniem Strategii Rozwoju przeprowadził wśród mieszkańców gminy badania ankietowe. Ich głównym celem było poznanie stopnia zadowolenia mieszkańców z życia na terenie gminy. Przy wykorzystaniu kwestionariusza ankiety (papierowego i internetowego) 36 mieszkańców anonimowo odpowiedziało na pytania odnoszące się do różnych aspektów życia i funkcjonowania w gminie. Zakres pytań obejmował takie dziedziny jak: infrastruktura (społeczna i techniczna), estetyka miejsca zamieszkania, usługi publiczne, zarządzanie gminą, transport, bezpieczeństwo.

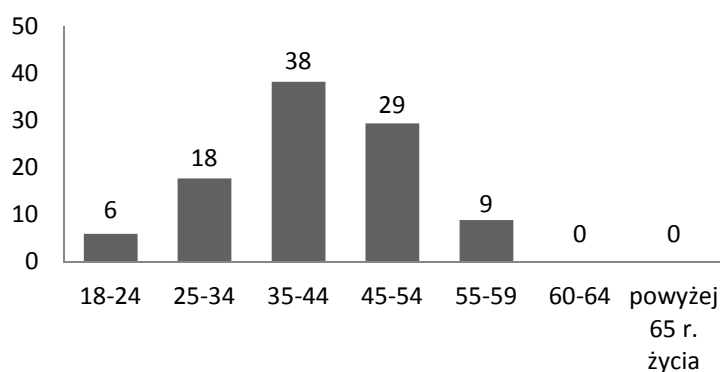
Charakterystyka respondentów

Podział respondentów ze względu na płeć (w %)

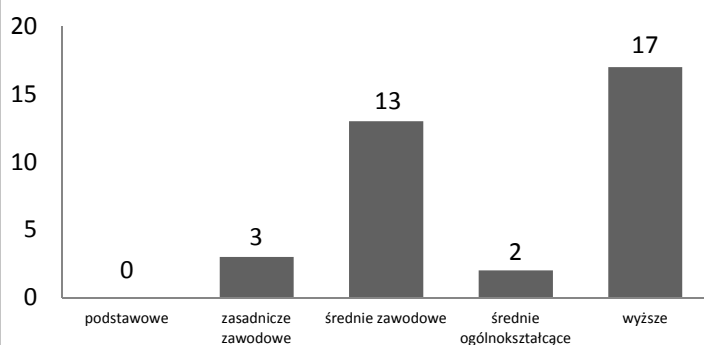
W ankiecie wzięło udział 36 respondentów, z czego 18 stanowiły kobiety (51%), a 17 (49%) - mężczyźni. Jedna osoba nie udzieliła odpowiedzi.

Podział respondentów ze względu na wiek (w %)

Najwięcej respondentów (38%) to osoby w przedziale wiekowym 35-44 lata oraz 45-54 lata (29%). Najmniej respondentów należy do grupy wiekowej 18-24 lata (6%). Wśród grupy wiekowej 60-64 i powyżej 65 r. życia nikt nie wypełnił ankiety.

Respondenci wg wykształcenia

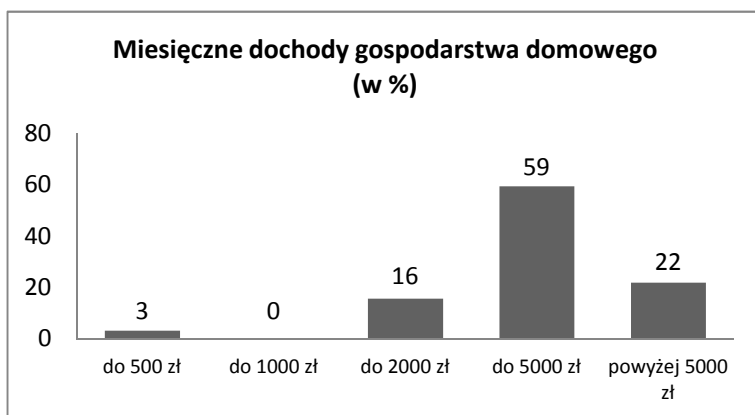

Spośród ankietowanych najwięcej osób ma wykształcenie wyższe - 17 osób (co stanowi 48% wszystkich ankietowanych) oraz wykształcenie średnie zawodowe - 13 osób. Najmniej ankietowanych ma wykształcenie średnie ogólnokształcące - 2 osoby.

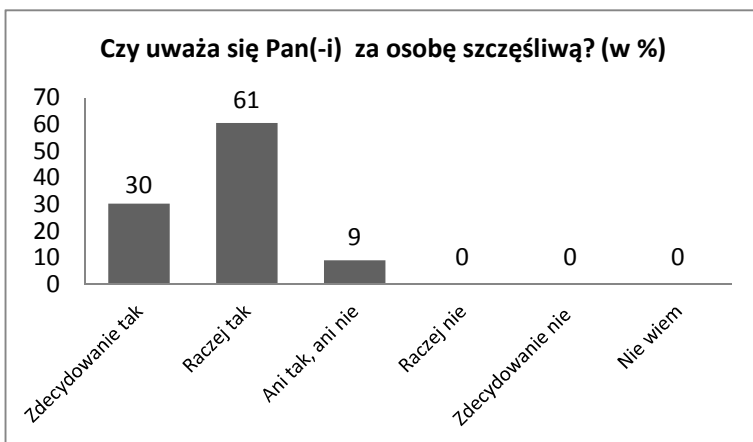
Wśród ankietowanych najwięcej osób pracuje na stanowisku urzędniczym (12). Ponadto 8 osób pracuje jako specjalista, 6 jako robotnicy wykwalifikowani.

Wśród ankietowanych jest 2 prywatnych przedsiębiorców oraz po 1 rolniku, robotniku niewykwalifikowanym i osobie wykonującej wolny zawód. Dwie osoby wskazały, że wykonują inną pracę niż wymieniona w ankiecie.

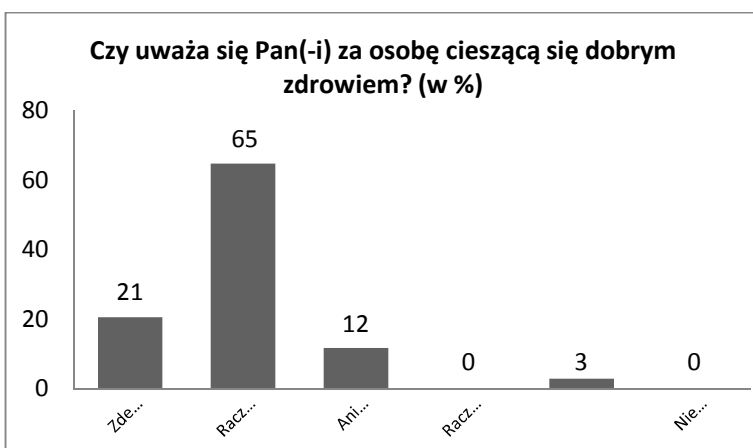

Na pytanie o miesięczne dochody gospodarstwa domowego 59% respondentów wskazało, że ich gospodarstwo osiąga miesięczne dochody w wysokości do 5000 zł, zaś 22% wskazało odpowiedź "powyżej 5000 zł". 16% respondentów deklaruje, że ich miesięczny dochód nie przekracza 2000 zł. 3% respondentów osiąga dochód do 500 zł. Nikt nie wskazał, że dochody mieszczą się w przedziale 500-1000 zł.

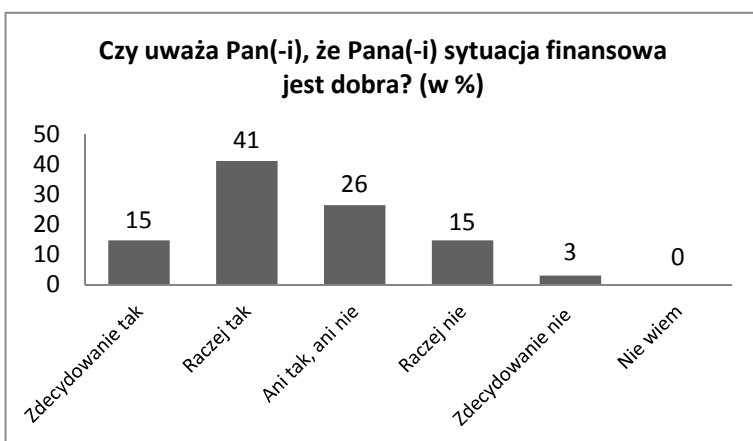
Perspektywa indywidualna

Mieszkańcy Gminy Siekierczyn w przeważającej większości uważają się za osoby szczęśliwe. 61% respondentów odpowiedziało, że są raczej szczęśliwi, a 30% jest zdecydowanie szczęśliwych. Tylko 9% ankietowanych udzieliło odpowiedzi „ani tak, ani nie”. Nikt nie wskazał odpowiedzi „raczej nie” i „zdecydowanie nie”.

Mieszkańcy gminy uważają się za osoby cieszące się dobrym zdrowiem - 65% respondentów wskazało odpowiedź „raczej tak”, a 21% „zdecydowanie tak”. Odpowiedź „ani tak, ani nie” wskazało 12% ankietowanych. Nikt nie wskazał odpowiedzi „raczej nie”. Jedynie 3% respondentów uważa, że zdecydowanie nie cieszy się dobrym zdrowiem.

Ankietowani na pytanie, czy ich sytuacja finansowa jest dobra najczęściej wskazywali odpowiedź „raczej tak” (41 %). Zdecydowanie zadowolonych ze swojej sytuacji finansowej jest 15% osób wypełniających kwestionariusz. Ankietowani, którzy uważają, że ich sytuacja finansowa jest „raczej niedobra” i „zdecydowanie niedobra” jest odpowiednio - 15% i 3%.

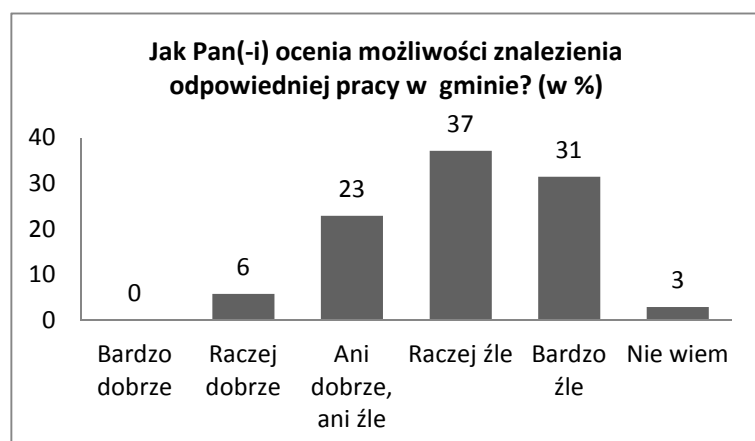

Mieszkańcy gminy w zdecydowanej większości są zadowoleni ze swojej sytuacji mieszkaniowej (47% udzieliło odpowiedzi „zdecydowanie tak”, 32% „raczej tak”). Jedynie po 9% respondentów wskazało odpowiedzi „raczej nie” i „ani tak, ani nie”. Zdecydowanie niezadowolonych ze swojej sytuacji mieszkaniowej jest jedynie 3% respondentów.

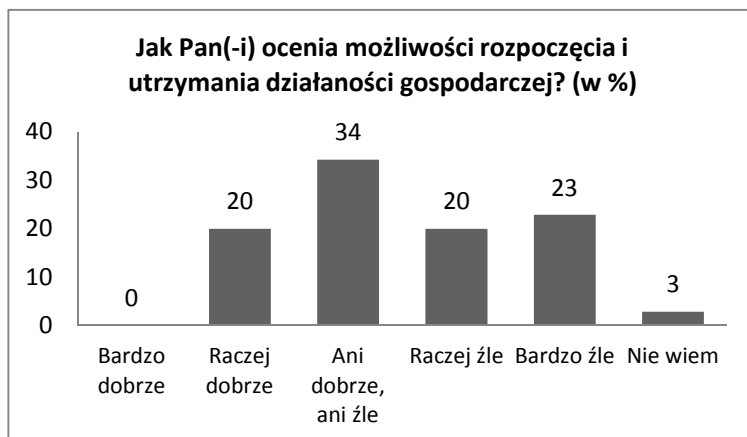
Ogólna ocena gminy

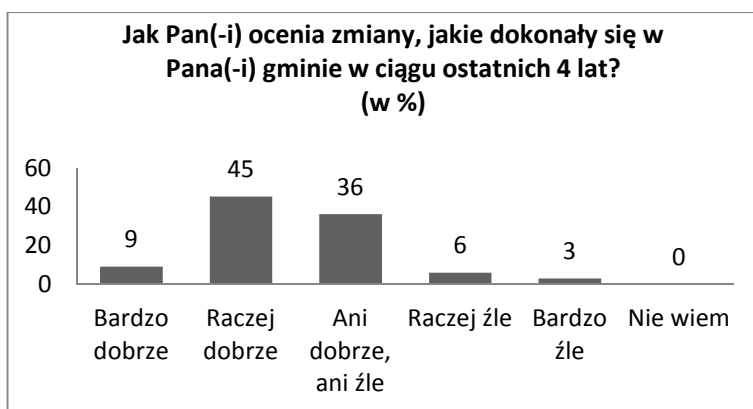
58% ankietowanych jest zadowolonych z faktu zamieszkiwania na terenie gminy Siekierczyn (26% wskazało odpowiedź „zdecydowanie tak”, a 32% „raczej tak”). Niezadowolonych jest 3% mieszkańców, którzy wybrali odpowiedź „raczej nie”. Najwięcej ankietowanych - 35% wskazało odpowiedź „ani tak, ani nie”.

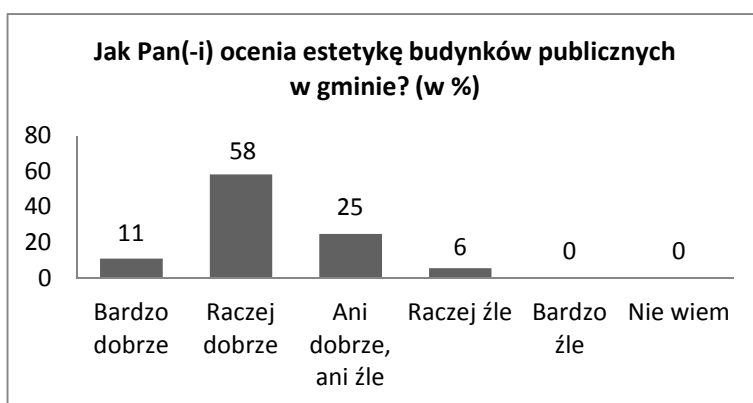
37% mieszkańców Gminy Siekierczyn ocenia sytuację na rynku pracy na terenie gminy raczej źle, a 31% bardzo źle. Raczej dobrze ocenia rynek pracy 6% respondentów. Nikt nie wskazał odpowiedzi „bardzo dobrze”.

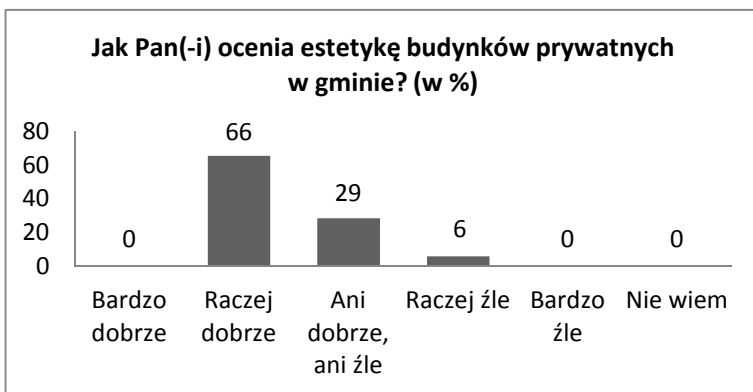
Mieszkańcy gminy Siekierczyn negatywnie oceniają możliwość rozpoczęcia i utrzymania działalności gospodarczej. 23% respondentów wskazało odpowiedź „bardzo źle”, a 20% „raczej źle”. Raczej dobrze możliwość rozpoczęcia i utrzymania działalności gospodarczej oceniło 20% ankietowanych. Nikt nie wskazał odpowiedzi „bardzo dobrze”.

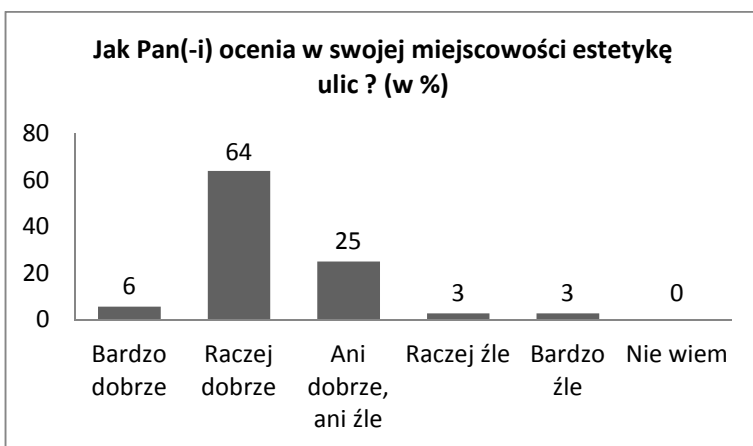
Zmiany zachodzące w gminie w ciągu ostatnich 4 lat raczej dobrze i bardzo dobrze ocenia odpowiednio 45% i 9% ankietowanych, 36% ocenia zmiany wskazując odpowiedź „ani dobrze, ani źle”. Z kolei 6% ankietowanych ocenia zmiany raczej źle, a 3% bardzo źle.

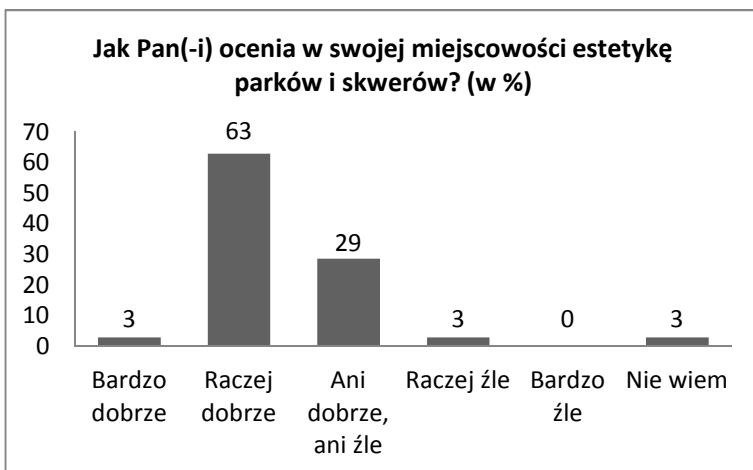
W pytaniu dotyczącym estetyki budynków publicznych w gminie 58% respondentów oceniło jej poziom raczej dobrze, a 11% bardzo dobrze. Nikt nie uznał go za bardzo zły, a jedynie 6% określiło go jako raczej zły.

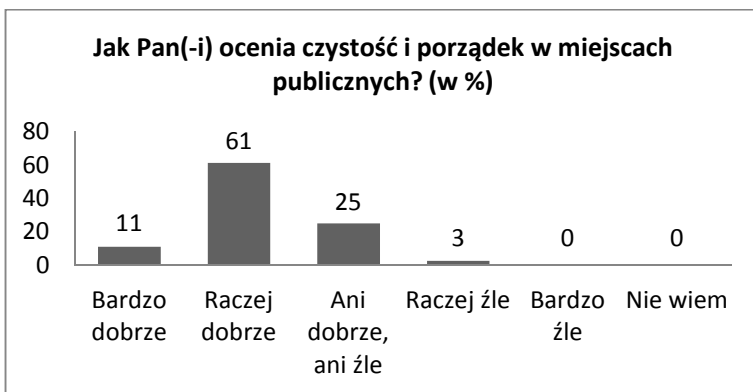
Estetykę budynków prywatnych w gminie raczej dobrze oceniło 66% ankietowanych, a raczej źle jedynie 6% badanych. Pozostali wskazali odpowiedź "ani dobrze, ani źle".

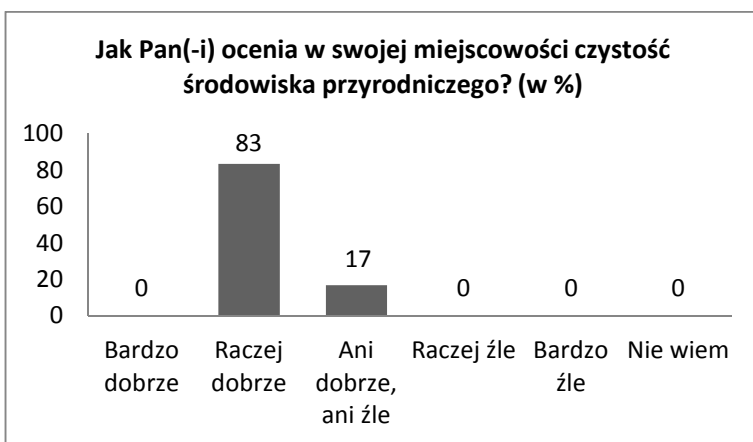
Oceniając estetykę ulic w gminie respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „raczej dobrze” (64%). Bardzo dobrze ocenia poziom estetyki ulic 6% ankietowanych. Raczej źle i bardzo źle ocenia go po 3% respondentów.

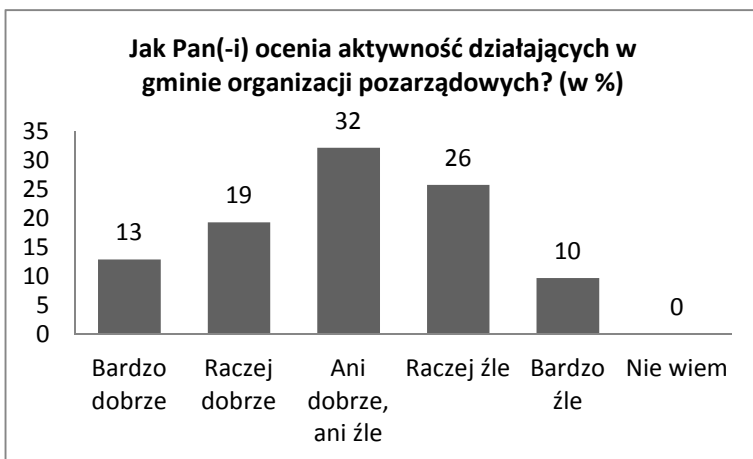
63% respondentów raczej dobrze oceniło poziom estetyki parków i skwerów. Po 3% uznają go za bardzo dobry i raczej zły. Nikt nie ocenił poziomu estetyki parków i skwerów jako bardzo złego.

72% ankietowanych jest zadowolonych z poziomu czystości i porządku w gminie, wskazując na odpowiedzi „bardzo dobrze” (11%) i „raczej dobrze” (61%). Niewielki procent ankietowanych - 3% - nie jest zadowolony ze stanu czystości i porządku.

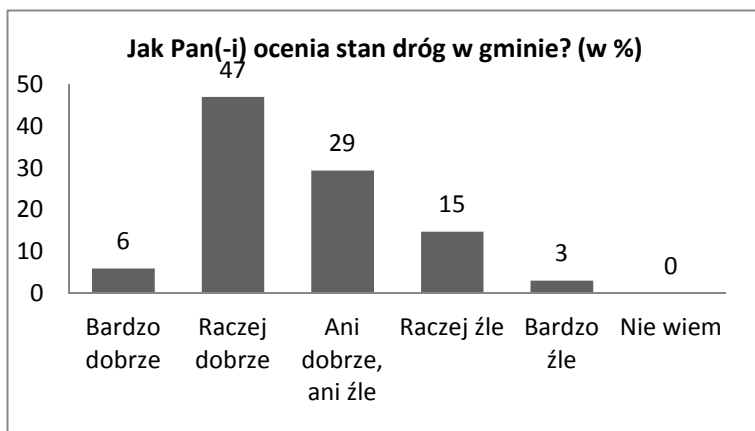

Czystość środowiska przyrodniczego w 83% została przez respondentów oceniona jako raczej dobra, zaś 17% oceniło ją neutralnie, wskazując odpowiedź „ani dobrze, ani źle”. Żaden z respondentów nie ma zastrzeżeń do czystości środowiska przyrodniczego.

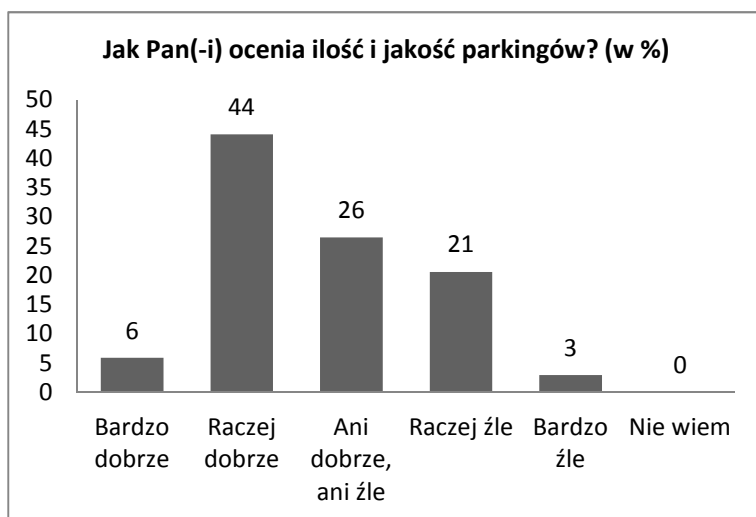

10% respondentów bardzo źle oceniło aktywność działających w gminie organizacji pozarządowych, a 26% raczej źle. Bardzo dobrze i raczej dobrze oceniło pracę NGO-sów odpowiednio 13% i 19% ankietowanych. 32% respondentów neutralnie oceniło aktywność tych organizacji.

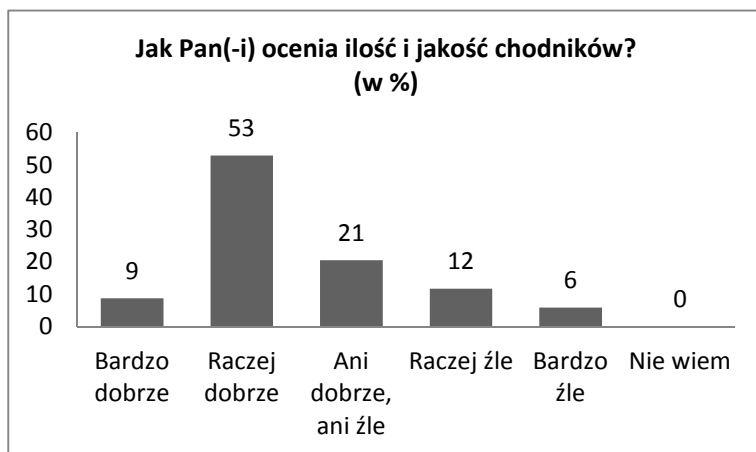
Infrastruktura gminna

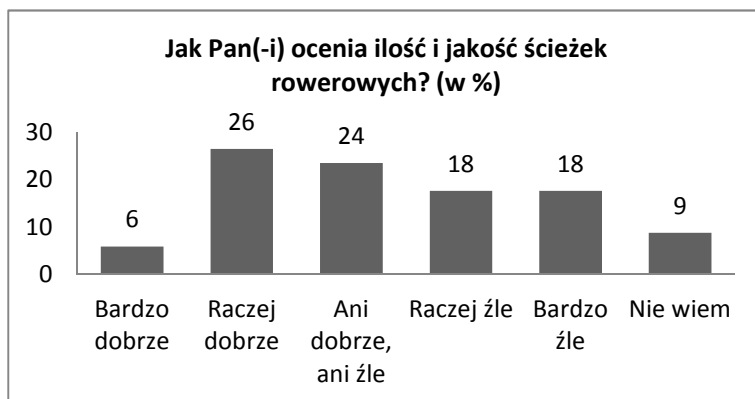
Na pytanie, jak Pan(-i) ocenia stan dróg w gminie, 47% ankietowanych odpowiedziało „raczej dobrze”, a 6% „bardzo dobrze”. Odpowiedzi „raczej źle” i „bardzo źle” udzieliło odpowiednio 15% i 3% ankietowanych.

44 % ankietowanych raczej dobrze oceniło liczbę i jakość parkingów. Duży odsetek respondentów – 26% - wskazał odpowiedź „ani dobrze, ani źle”, zaś 21% raczej źle oceniło kwestię funkcjonowania w gminie parkingów.

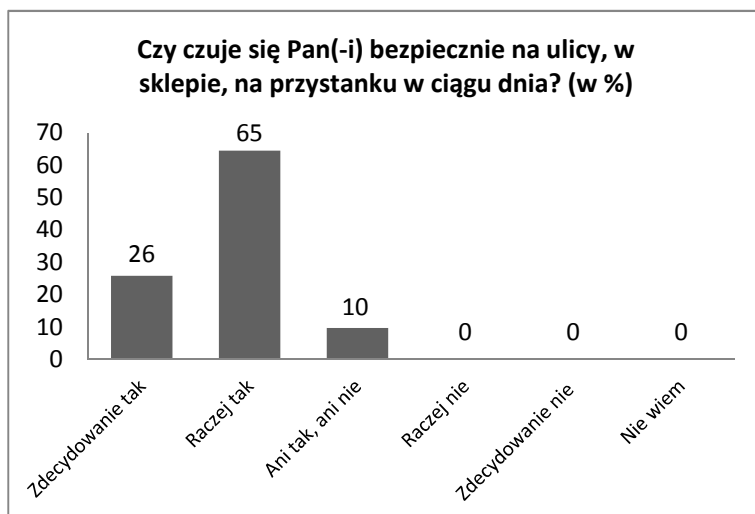

Respondenci bardzo dobrze i raczej dobrze oceniają ilość i jakość chodników w gminie - odpowiednio 9% i 53% wskazań. 21% respondentów liczbę i jakość chodników oceniło neutralnie. Ocena „raczej źle” i „bardzo źle” odpowiednio wystawiło 12% i 6% badanych.

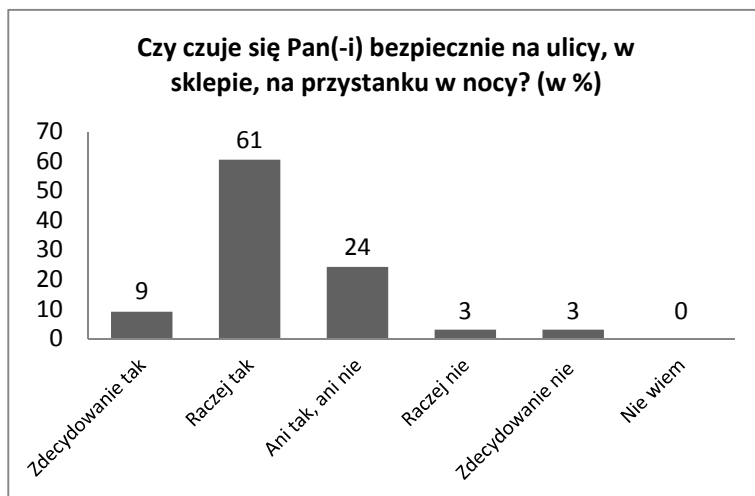

Mieszkańcy gminy Siekierczyn w ocenie ilości i jakości ścieżek rowerowych są widocznie podzieleni. 6% ankietowanych ocenia je bardzo dobrze, a 26% raczej dobrze. Neutralnie ścieżki rowerowe zostały ocenione przez 24% respondentów (odpowiedź „ani dobrze, ani źle”). Po 18% ankietowanych wybrało odpowiedź „raczej źle” i „bardzo źle”. 9% respondentów nie ma zdania w tej kwestii.

Bezpieczeństwo

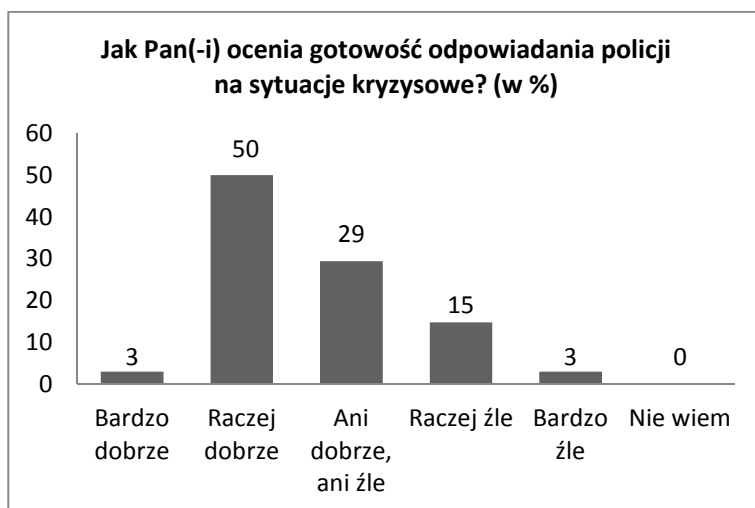
Ankietowani w ciągu dnia w przeważającej większości czują się raczej bezpiecznie (65%). Zdecydowanie bezpiecznie czuje się 26% badanych. Nikt nie wskazał odpowiedzi „raczej nie” i „zdecydowanie nie”.

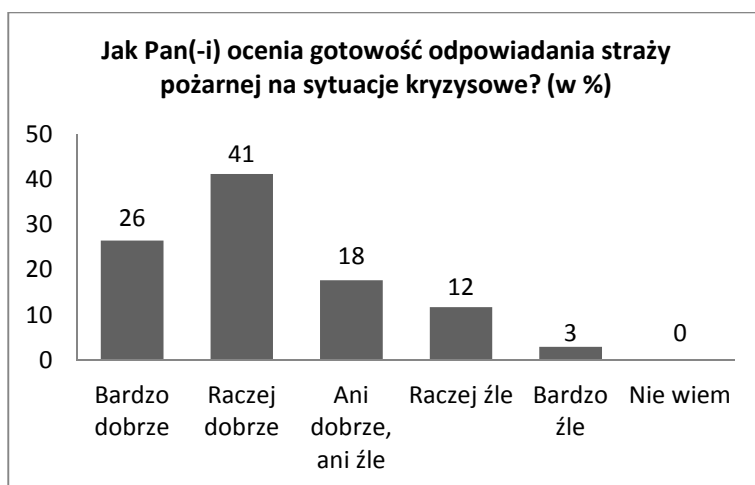
Odsetek respondentów, którzy czują się zdecydowanie bezpiecznie w nocy, w stosunku do poprzedniego pytania, zmalał o ponad połowę - do 9%.

Raczej bezpiecznie w nocy czuje się 61% respondentów.

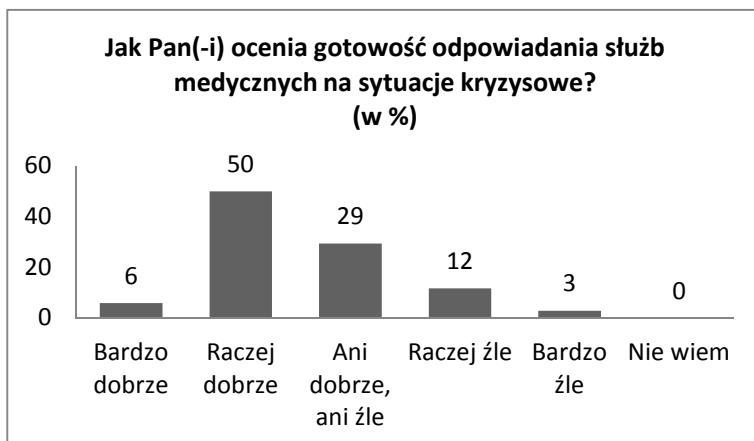
Zwiększył się odsetek odpowiedzi „raczej nie” i „zdecydowanie nie” - po 3%.

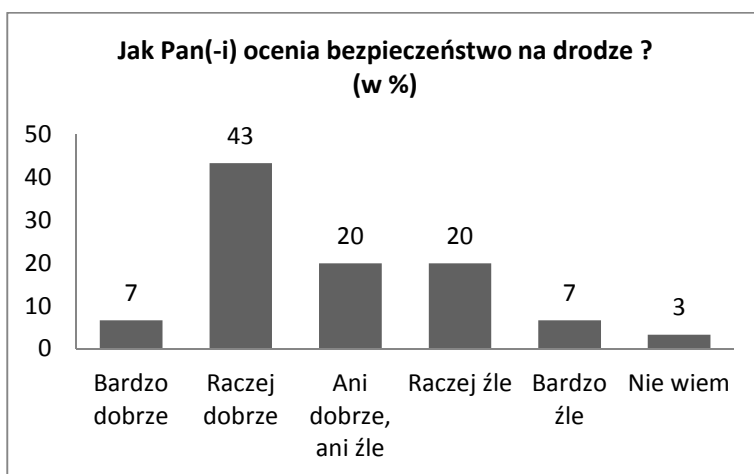
50% mieszkańców raczej dobrze, a 3% mieszkańców bardzo dobrze ocenia reakcje policji na sytuacje kryzysowe. 15% ankietowanych wskazało odpowiedź „raczej źle”, a 3% „bardzo źle”.

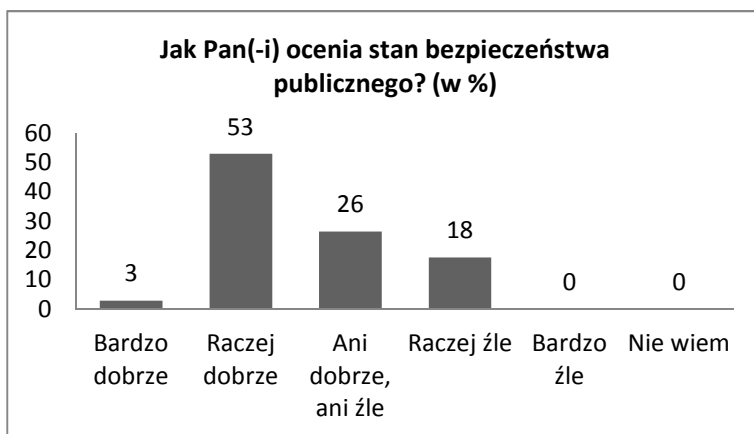
Ankietowani najlepiej ze wszystkich służb ocenili gotowość straży pożarnej na sytuacje kryzysowe. 26% respondentów oceniło ją bardzo dobrze. Wysoki był także odsetek odpowiedzi „raczej dobrze”, który wynosił 41%. Raczej źle gotowość straży oceniło 12% ankietowanych. Jedynie 3% respondentów oceniło ją bardzo źle.

Podobnie jak w przypadku oceny policji, 50% respondentów raczej dobrze i 6% bardzo dobrze oceniło gotowość służb medycznych do działania w sytuacjach kryzysowych. Sporo, bo 29% ankietowanych udzieliło odpowiedzi „ani dobrze, ani źle”. Jedynie 3% respondentów wskazuje stan przygotowania służb jako bardzo zły.

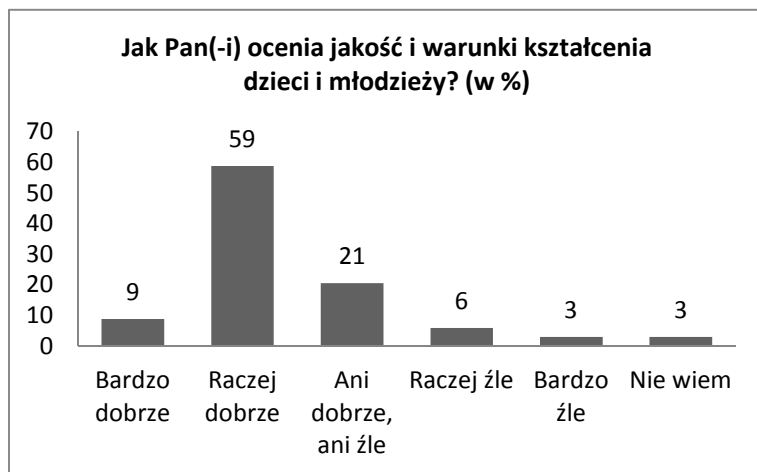

Respondenci ocenili stan bezpieczeństwa na drodze jako raczej dobry (43% ankietowanych). Po 20% badanych wskazało odpowiedź „ani dobrze, ani źle” i „raczej źle”. Bardzo źle i bardzo dobrze poziom bezpieczeństwa na drodze oceniło po 7% badanych.

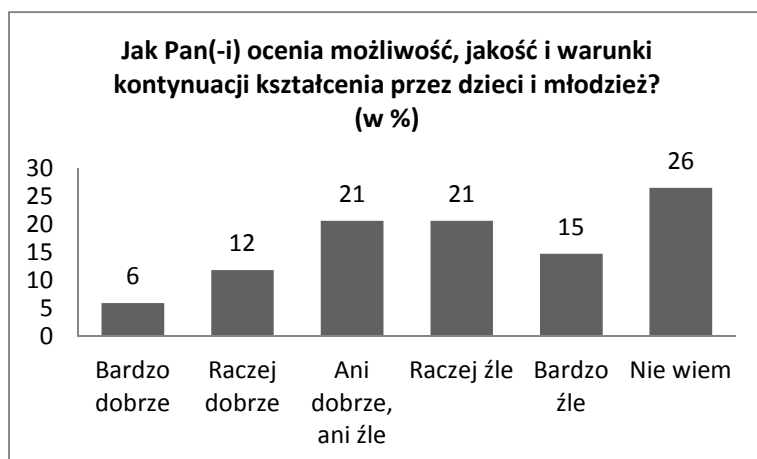

Stan bezpieczeństwa publicznego jako bardzo dobry i raczej dobry ocenia odpowiednio 3% i 53% mieszkańców gminy. Raczej źle stan bezpieczeństwa ocenia 18% mieszkańców. Nikt nie ocenił go jako bardzo zły.

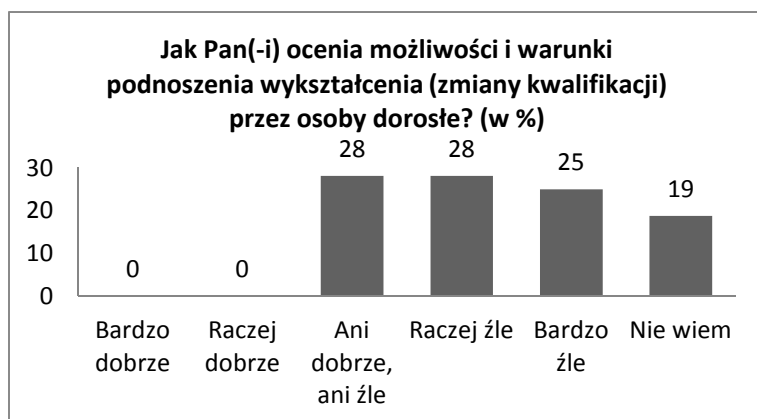
Edukacja

Większość respondentów ocenia jakość i warunki kształcenia dzieci i młodzieży w swojej gminie bardzo dobrze lub raczej dobrze – odpowiednio 9% i 59%. Jedynie 3% respondentów bardzo źle ocenia te możliwości, a 21% wskazało odpowiedź „ani dobrze, ani źle”.

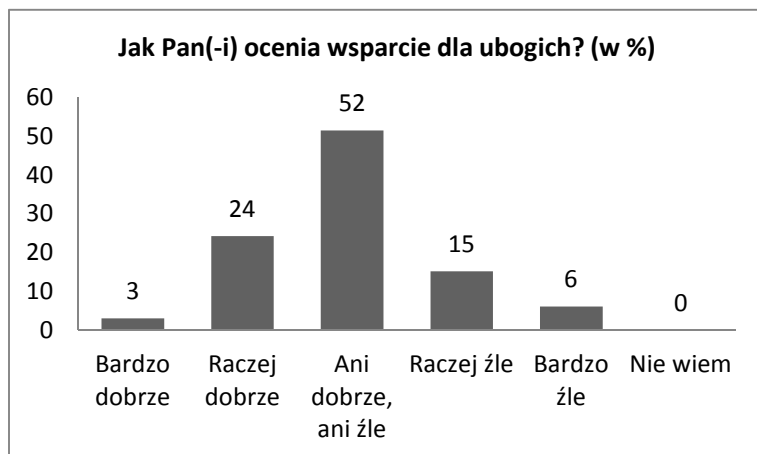

26% zapytanych o ocenę możliwości, jakości i warunków kontynuacji kształcenia przez dzieci i młodzież udzieliło odpowiedzi „nie wiem”. Tylko 6% ankietowanych wskazało odpowiedź „bardzo dobrze”. Opcję „raczej dobrze” wybrało 12% respondentów. Neutralnie i raczej źle możliwość, jakość i warunki kontynuacji kształcenia oceniło po 21% ankietowanych, zaś bardzo źle aż 15%.

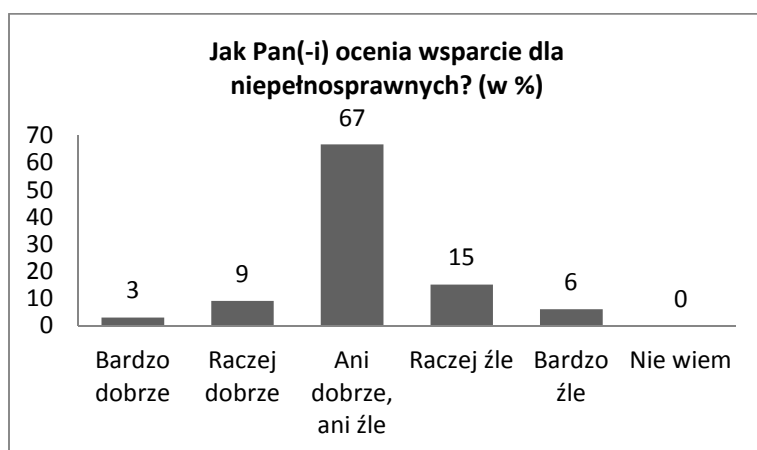

Respondenci negatywnie ocenili możliwości i warunki podnoszenia poziomu wykształcenia przez osoby dorosłe w gminie. Najczęściej wybierali odpowiedź „raczej źle” i „bardzo źle” - odpowiednio 28% i 25%. Nikt nie ocenił jej bardzo dobrze i raczej dobrze. 28% badanych pozostało neutralnych i wskazało odpowiedź „ani dobrze, ani źle”.

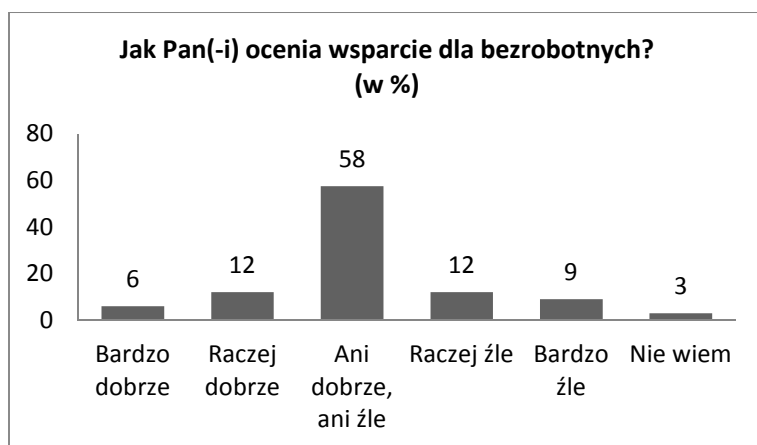
Opieka społeczna

Respondenci w neutralny sposób ocenili wsparcie służb dla osób ubogich - 52% wskazań dotyczyło odpowiedzi „ani dobrze, ani źle”. Większa liczba ankietowanych udzieliła odpowiedzi „raczej dobrze” niż „raczej źle” – odpowiednio 24% i 15%. Większy jest również odsetek osób, które oceniają wsparcie raczej źle niż bardzo dobrze - odpowiednio 6% i 3%.

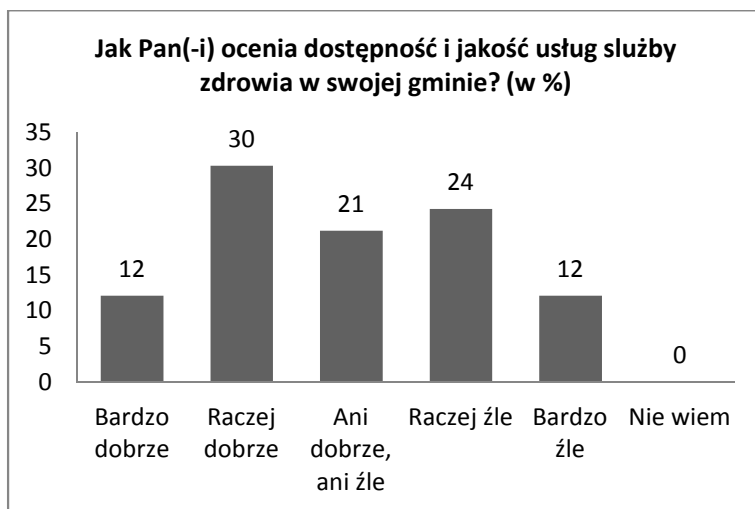

Wsparcie dla osób niepełnosprawnych ankietowani najczęściej oceniali, wybierając opcję „ani dobrze ani źle” (67%). Wysoki był również odsetek odpowiedzi „raczej źle” (15%). Tylko 3% respondentów oceniło tę pomoc jako bardzo dobrą.

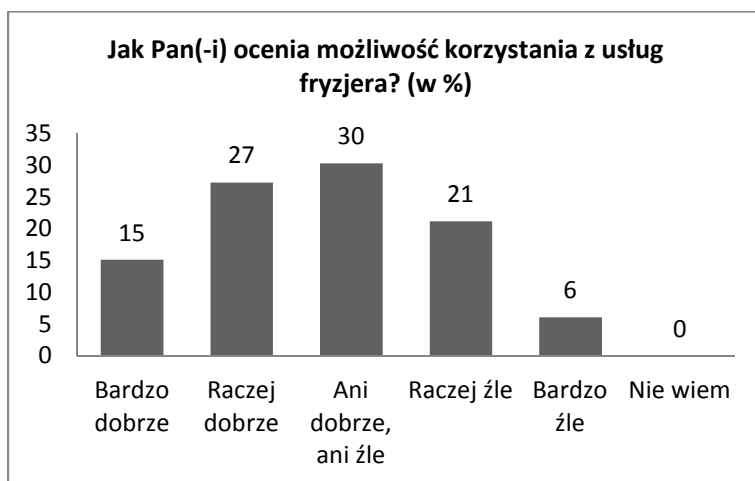

Wsparcie dla bezrobotnych otrzymało 6% odpowiedzi „bardzo dobrze” i 12% „raczej dobrze”. Podobnie jak w przypadku pytań o ocenę wsparcia dla ubogich i niepełnosprawnych, najczęściej udzielano odpowiedzi „ani dobrze, ani źle” - 58%. Wsparcie to zostało negatywnie ocenione przez 21% respondentów.

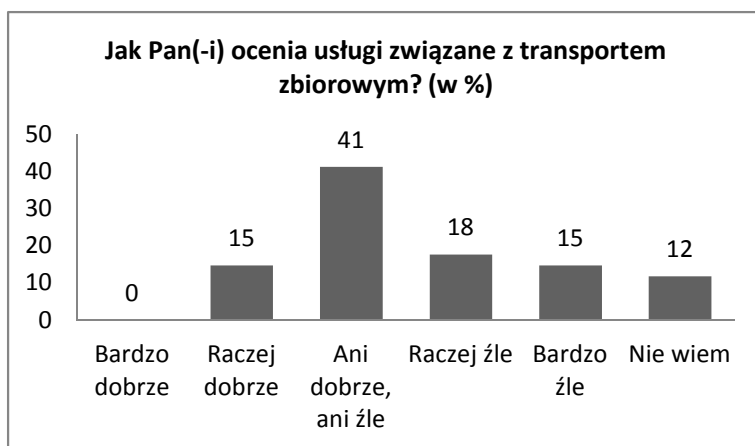
Jakość i dostępność usług

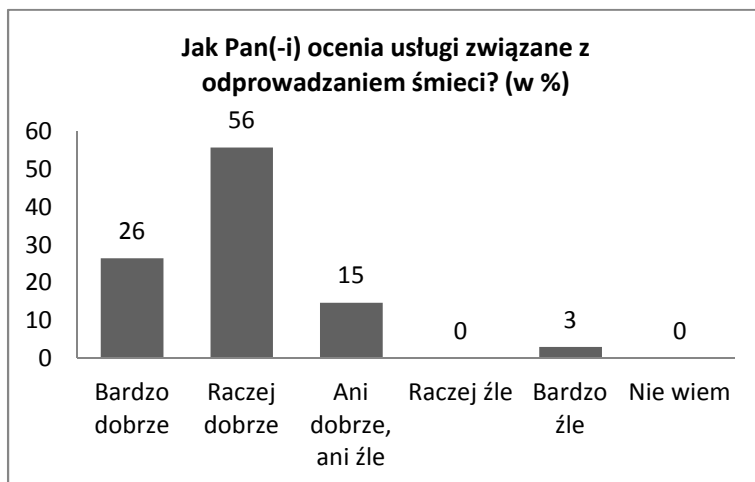
Ankietowani wskazali, że dostępność usług służby zdrowia i ich jakość są w Siekierczynie raczej dobre (30%). 21% respondentów wskazało odpowiedź „ani dobrze, ani źle”, zaś 12% bardzo dobrze oceniło funkcjonowanie służby zdrowia. Odsetek odpowiedzi „raczej źle” i „bardzo źle” wynosił odpowiednio 24% i 12%.

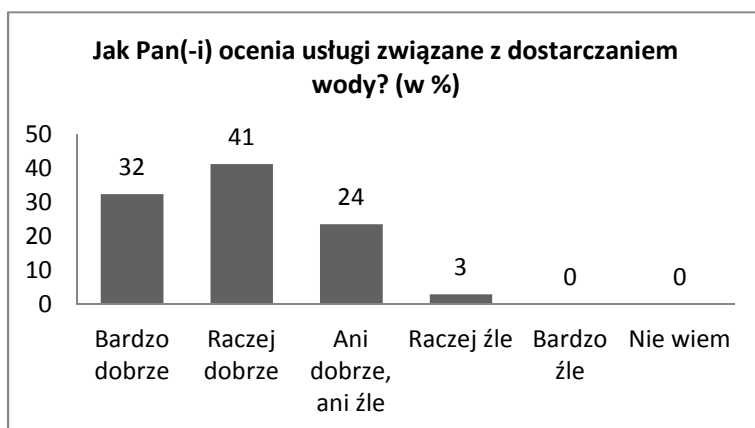
Mieszkańcy gminy Siekierczyn wysoko ocenili możliwość korzystania z usług fryzjera. Pozytywnie ocenia ją 42% ankietowanych - 15% wskazań odpowiedzi „bardzo dobrze” i 27% raczej dobrze. Raczej źle i bardzo źle ocenia tę możliwość odpowiednio 21% i 6% respondentów. Na to pytanie 30% badanych odpowiedziało w sposób neutralny.

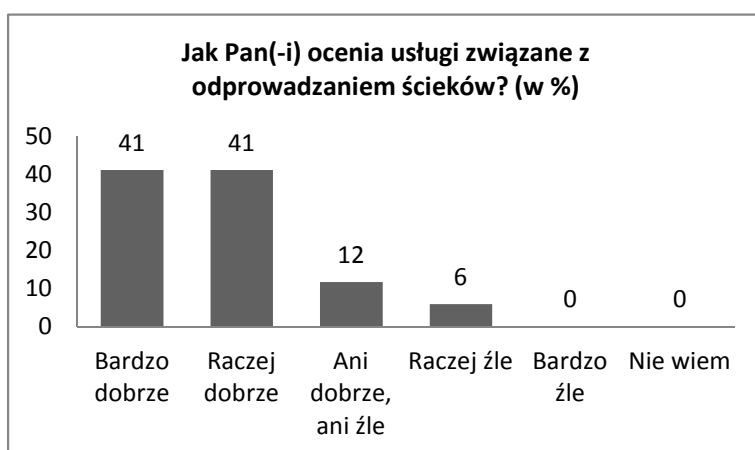
Mieszkańcy gminy w większości (41%) neutralnie ocenili usługi związane z transportem zbiorowym, choć duża liczba ankietowanych wskazała również odpowiedź „raczej źle” (18%). 15% ankietowanych wskazało odpowiedź „raczej dobrze”. Tyle samo było odpowiedzi „bardzo źle”. Nikt nie ocenił usług transportowych jako bardzo dobrych.

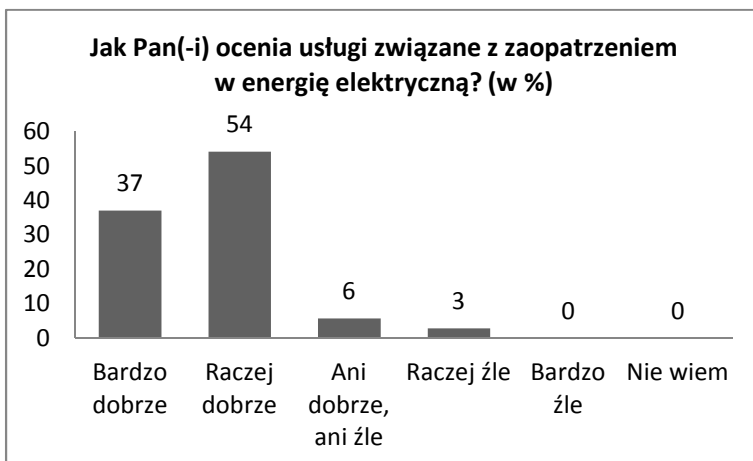
Mieszkańcy w większości ocenili usługi związane z odprowadzaniem śmieci bardzo dobrze lub raczej dobrze – odpowiednio 26% i 56%. Jedynie 3% respondentów wskazało ocenę „bardzo źle”. Wysoki jest odsetek odpowiedzi „ani dobrze, ani źle”, którą wskazało 15% mieszkańców. Nikt nie wskazał odpowiedzi „raczej źle”.

Mieszkańcy gminy są raczej zadowoleni z usług związanych z dostarczaniem wody (41%), zaś 32% jest bardzo zadowolonych. Tylko 3% ocenia je raczej źle, a nikt nie ocenia ich bardzo źle.

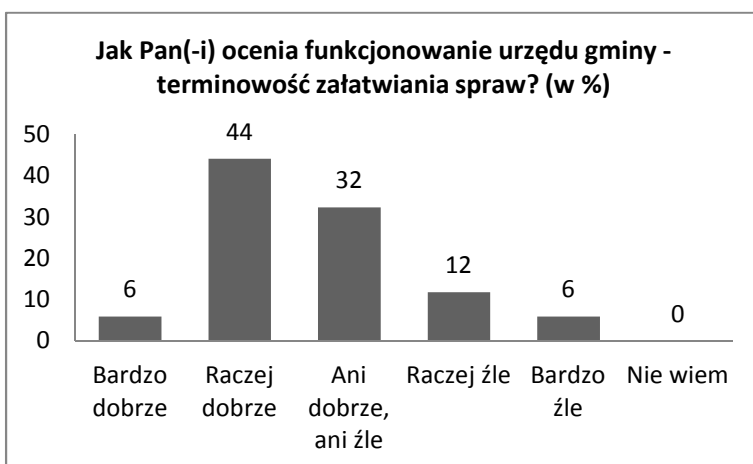

Mieszkańcy gminy bardzo dobrze i raczej dobrze oceniają usługi związane z odprowadzaniem ścieków - po 41% wskazań. Tylko 6% ankietowanych jest przeciwnego zdania i wskazało odpowiedź "raczej źle".

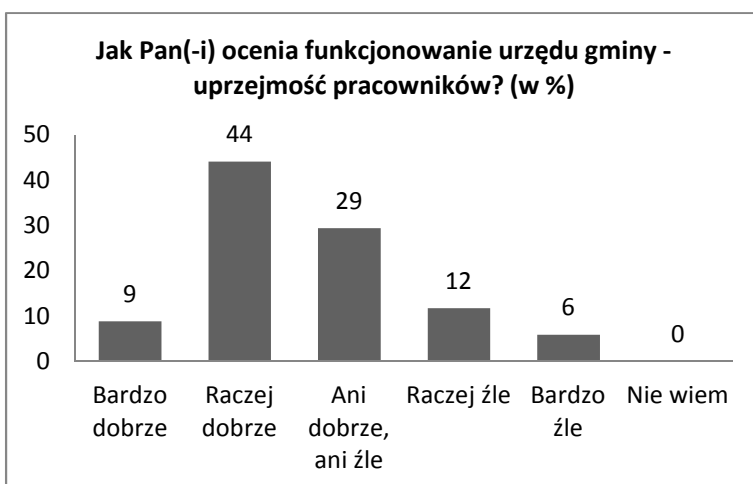

Zaopatrzenie w energię elektryczną znaczną większość mieszkańców gminy ocenia „raczej dobrze” (54%) oraz „bardzo dobrze” (37%). Jedynie 3% respondentów wskazało odpowiedź „raczej źle”. Nikt nie ocenił tych usług bardzo źle.

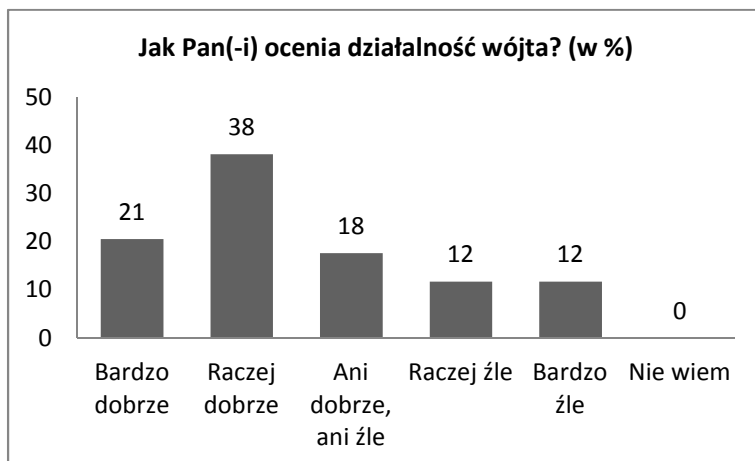
Zarządzanie gminą

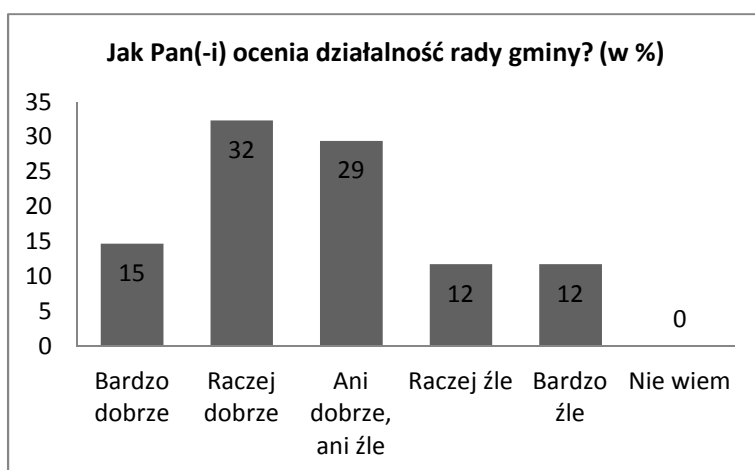
Na pytanie o ocenę funkcjonowania Urzędu Gminy pod względem terminowości załatwiania spraw 44% respondentów udzieliło odpowiedzi „raczej dobrze”. Drugą najczęściej udzielaną odpowiedzią (32%) było „ani dobrze, ani źle”. Z kolei 6% badanych bardzo źle, a 12% raczej źle ocenia terminowość załatwiania spraw.

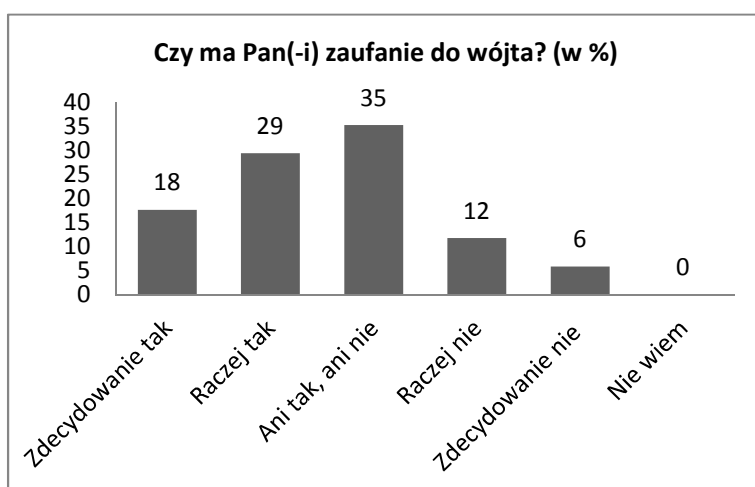
Uprzejmość pracowników Urzędu Gminy została oceniona raczej dobrze przez 44% i bardzo dobrze przez 9% ankietowanych. Jak w poprzednich pytaniach, 12% oceniło ją raczej źle, a 6% bardzo źle.

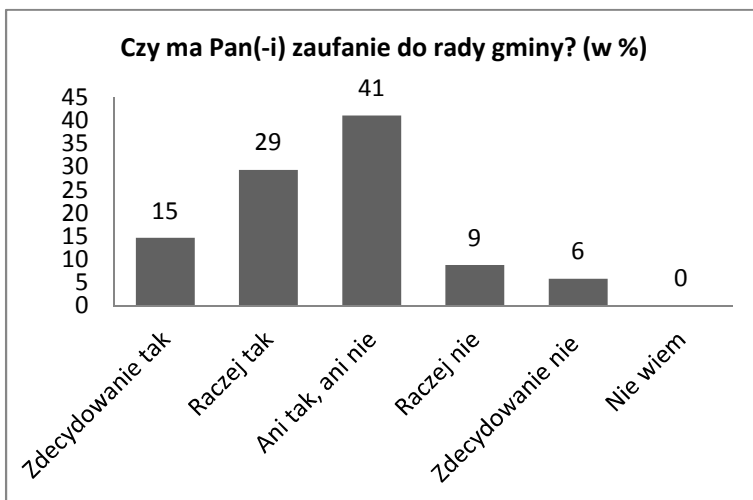
Działalność wójta została przez respondentów oceniona raczej dobrze (38%). Ocenę „bardzo dobrze” wskazało 21% ankietowanych. Bardzo źle i raczej źle oceniło pracę wójta po 12% ankietowanych.

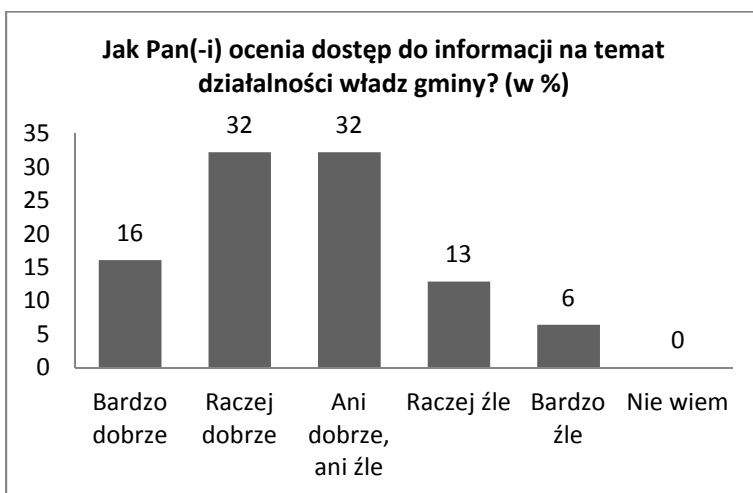
Działalność Rady Gminy została przez 32% respondentów oceniona raczej dobrze. 15% ocenia ją bardzo dobrze. Podobnie jak w przypadku oceny działalności wójta, raczej źle i bardzo źle ocenia Radę Gminy po 12 % respondentów. Wysoki odsetek ankietowanych ocenia jej działalność neutralnie (29%).

Na pytanie o zaufanie do wójta ankietowani odpowiadali „raczej tak” (29%), zaś 18% zdecydowanie ufa wójtowi. 12% badanych wskazało, że raczej nie ufa wójtowi, a 35% odpowiedni jest neutralnych.

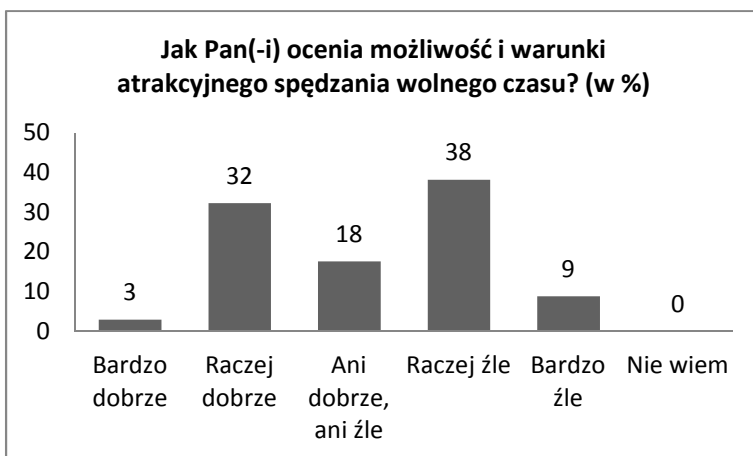

Rada Gminy, podobnie jak wójt, cieszy się zaufaniem większości ankietowanych. 29% respondentów wskazało, że raczej ufa Radzie Gminy, a zdecydowanie ufa jej 15% ankietowanych, a kolejne 15% ma przeciwnie zdanie. 9% z nich raczej nie ufa Radzie Gminy, a 6% zdecydowanie jej nie ufa. 41% respondentów odpowiedziało „ani tak, ani nie”.

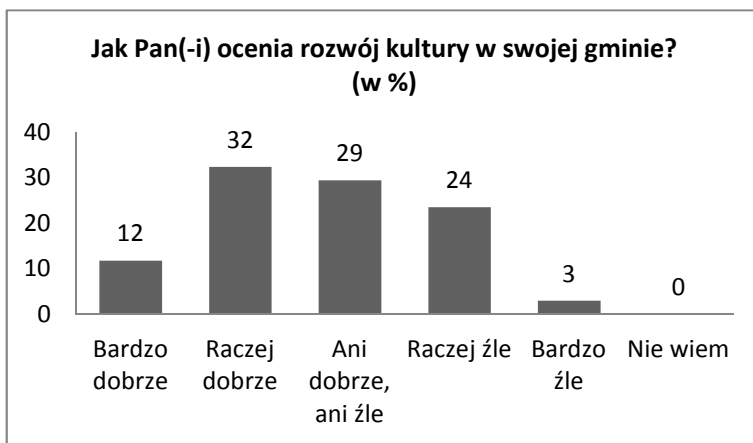

Po 32% respondentów raczej dobrze i neutralnie ocenia dostęp do informacji na temat działalności władz gminy. Bardzo dobrze oceniło go 16% respondentów, zaś bardzo źle 6%. Raczej źle dostęp ten ocenia 13% badanych.

Kultura i rozrywka

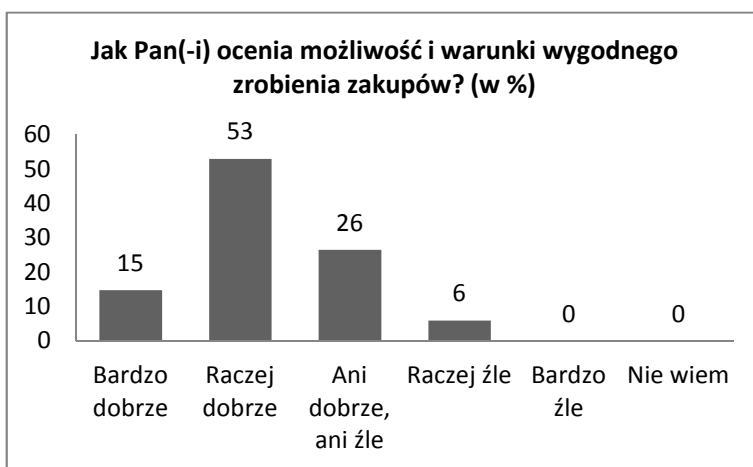

Ankietowani możliwość i warunki atrakcyjnego spędzania wolnego czasu w swojej miejscowości oceniali najczęściej raczej źle (38%). Podobna liczba ankietowanych odpowiedziała „raczej dobrze” (32%). Rzadziej padały odpowiedzi „bardzo dobrze” (3%), „bardzo źle” (9%) i „ani dobrze, ani źle” (18%).

Większość mieszkańców ocenia rozwój kultury w gminie Siekierczyn raczej dobrze (32%).

Duża liczba mieszkańców stwierdziła, że rozwój kultury jest raczej zły (24%). Podobna liczba ankietowanych wskazała, że rozwój ten nie jest ani dobry, ani zły (29%). Ponadto 12% badanych uważa, że jest on bardzo dobry, a tylko 3%, że bardzo zły.

Możliwość i warunki wygodnego robienia zakupów w gminie większość ankietowanych ocenia raczej dobrze (53%) lub neutralnie (26%). Bardzo dobrze ocenia je 15% ankietowanych. Ocen negatywnych jest mało – "raczej źle" 6%, zaś odpowiedzi „bardzo źle” nie wskazał nikt.

2. Analiza SWOT dla gminy Siekierczyn

Analiza SWOT jest jedną z najpopularniejszych metod analitycznych wykorzystywanych we wszystkich obszarach planowania strategicznego.

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów: Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Poniższa analiza SWOT obejmuje główne elementy mające wpływ na rozwój gminy. Analizy dokonano w oparciu o dostępne dane uzyskane podczas prac nad Strategią, w tym dane Gminy Siekierczyn, dane Banku Danych Lokalnych GUS, informacje zebrane podczas warsztatów grupowych, przeprowadzonych badań ankietowych, a także na podstawie obserwacji własnych.

Sfera środowiskowa	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> – korzystne położenie (bliskość granicy niemiecko-czeskiej, Karkonosze, Góry Izerskie, autostrada A4, kolej), – własne ujęcia wody pitnej, – zróżnicowanie przyrodniczo - krajobrazowe (grunty orne, oczka śródpolne, zadrzewienia śródpolne, stawy rybne, łąki, kompleksy leśne, itp.), – stosunkowo czyste ekologicznie środowisko, brak źródeł emisji gazów przemysłowych – dobrze rozwinięty system segregacji odpadów, – coraz bardziej czyste wody w potokach jako skutek oddziaływanie kanalizacji, – wyznaczone miejsca rekreacyjno-wypoczynkowe, – zespoły pałacowo-parkowe (np. Zaręba ul. Parkowa, ul. Bazaltowa, Wyręba i kościoły w Rudzicy, Siekierczynie i Zarębie), – zinwentaryzowane środowisko przyrodnicze - wyznaczone tereny i obiekty prawnie chronione pomniki przyrody, użytek ekologiczny "Jezioro Formoza". 	<ul style="list-style-type: none"> – brak bogactw naturalnych – słaba infrastruktura turystyczna i niewykorzystane walory krajobrazowe, – niewykorzystany potencjał miejsc rekreacyjno-wypoczynkowych – niski poziom świadomości ekologicznej, – niewielka ilość ścieżek rowerowych i pieszych, – dzikie wysypiska śmieci, – niewystarczające oznakowania tras pieszych, samochodowych oraz rowerowych, konnych, – małe zastosowanie odnawialnych źródeł energii (pompy ciepła, fotowoltaika, kolektory słoneczne, itp.) – zaniedbane zabytki i zespół pałacowo-parkowy, – wysoka emisja pyłów pochodząca z domowych kotłowni, – słaba promocja walorów przyrodniczo-krajobrazowych gminy.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> – wykorzystanie położenia geograficznego i walorów krajobrazowych do rozwoju turystyki pieszej, rowerowej i agroturystyki, – utworzenie ścieżek dydaktycznych szlakiem reliktyw kopalni węgla brunatnego i kamieniołomów (poprawa atrakcyjności 	<ul style="list-style-type: none"> – klęski żywiołowe (lokalne podtopienia, susza), – większa popularność/znajomość i lepsza promocja innych atrakcji turystycznych, spoza terenu gminy, – ograniczone środki własne na realizację projektów z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej.

<p>turystycznej gminy),</p> <ul style="list-style-type: none"> – opracowanie programu edukacji ekologicznej dla mieszkańców, co skutkowałoby wzrostem świadomości ekologicznej, – wykorzystanie terenu rekreacyjno-wypoczynkowego w Siekierzynie jako centrum rekreacji w gminie – opracowanie lokalnych programów dot. usuwania azbestu, niskiej emisji, ochrony zabytków, rewitalizacji, – rozwój odnawialnych źródeł energii oraz ułatwienie dostępu do środków na inwestycje z nimi związane. – zwiększenie współpracy z gminami ościennymi oraz partnerami zagranicznymi w zakresie działań na rzecz ochrony środowiska. 	
<p>Sfera społeczna</p>	
<p>Mocne strony</p>	<p>Słabe strony</p>
<ul style="list-style-type: none"> – dobre zaplecze kulturalne i oświatowe, – rozwinięta infrastruktura sportowa (stadion, boiska w każdej miejscowości, 2 Orliki, place zabaw), – łatwy dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej, w tym punktu aptecznego, – funkcjonalna sieć przedszkoli i szkół, – potencjał ludzki, w tym wzrost liczby osób wykształconych, grup nieformalnych i stowarzyszeń, amatorski ruch artystyczny, – łatwy dostęp do przedszkola, – biblioteki gminne, – funkcjonujące w każdej wsi świetlice, – działające jednostki OSP, – dobrze zorganizowana pomoc społeczna, 	<ul style="list-style-type: none"> – słabo rozwinięta infrastruktura rekreacyjno-wypoczynkowa, – brak kąpieliska lub basenu, – teren rekreacyjno-wypoczynkowy w Siekierzynie wymagający modernizacji, – brak pełnowymiarowej hali widowiskowo-sportowej, – rosnąca liczba opuszczonych gospodarstw (głównie z powodu śmierci właścicieli i braku zainteresowania spadkobierców tymi obiektami), – brak opieki i miejsc pobytu dziennego dla osób starszych i niepełnosprawnych, – niski poziom aktywności i integracji mieszkańców, głównie młodzieży, – niskie środki przekazywane organizacjom pozarządowym, – zmniejszające się poczucie bezpieczeństwa publicznego

<ul style="list-style-type: none"> – własny biuletyn informacyjny - Gazetka Siekierczyńska, wydawany od 25 lat – dostęp do Internetu, – liczne publikacje historyczne i środowiskowe o gminie, – aktywne zespoły śpiewacze i artystyczne ", – dobre relacje i współpraca między sołectwami i organizacjami pozarządowymi (np. OSP, Caritas, kluby sportowe, koło gospodyń wiejskich) – tereny pod budownictwo mieszkaniowe. 	<p>związane z likwidacją posterunku policji,</p> <ul style="list-style-type: none"> – brak żłobka, – niefunkcjonalna świetlica wiejska w Wyrębie, – niski standard mieszkań komunalnych, – trudne warunki lokalowe GOPS, – rosnąca liczba mieszkańców korzystających z pomocy społecznej, – niskie dochody mieszkańców, migracja mieszkańców do miasta i za granicę - szczególnie młodych, – mała aktywność gminnych szkół i placówek kulturalnych w promowaniu swojej działalności, – niewystarczające wyposażenie jednostek OSP, – tereny zdegradowane wymagające rewitalizacji.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> – poprawa poziomu edukacji dzieci i młodzieży poprzez rozwój oferty zajęć dodatkowych i pozalekcyjnych, kółek zainteresowań czy klubów, – współpraca międzynarodowa, – dalsza modernizacja obiektów infrastruktury społecznej, – wykorzystanie ośrodka kultury i placówek oświatowych do promocji gminy i zwiększenia aktywności mieszkańców, – aktywność lokalnych władz w pozyskiwaniu środków na realizację działań społecznych, – rozbudowa bazy i poszerzenie oferty kulturalnej skierowanej do mieszkańców, – opracowanie i realizacja gminnego programu rewitalizacji terenów zdegradowanych. 	<ul style="list-style-type: none"> – migracja młodych, – spadek liczby uczniów ze względu na niski przyrost naturalny oraz uczęszczanie uczniów do szkół poza gminą, – zwiększenie liczby zadań delegowanych samorządowi terytorialnemu bez zabezpieczenia środków finansowych, – niestabilne prawo i jego częste zmiany, – niska motywacja do integracji i zaangażowania mieszkańców w sprawy gminy, – niewystarczające środki, brak wsparcia administracji centralnej na utrzymanie i obsługę mieszkaniowego zasobu komunalnego, – pogłębienie się patologii społecznych, zwłaszcza wśród młodzieży, – starzenie się społeczeństwa.

Sfera infrastruktury technicznej i gospodarki	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> – dobre warunki dla rozwoju rolnictwa, – dostęp do wodociągu na obszarze całej gminy, – skanalizowanie gminy w 80%, – dostęp do sieci gazowej w Zarębie, – bank i bankomat na terenie gminy, – dobry system gospodarowania odpadami komunalnymi - segregacja odpadów u źródeł ich wytwarzania, – korzystny układ sieci drogowej, – dobry dostęp do telefonii i Internetu, – dobrze funkcjonujący punkt zaopatrzenia rolników w maszyny i części zamienne, – dobrze utrzymane cmentarze komunalne, – stacja kolejowa pasażerska i towarowa. 	<ul style="list-style-type: none"> – niskie dochody budżetu samorządowego, – mała liczba przedsiębiorstw na terenie gminy, – brak oferty, która mogłaby zatrzymać młodych ludzi, – słaba promocja gminy i brak wypromowanych produktów lokalnych, – brak uzbrojenia terenów pod budownictwo i tereny inwestycyjne, – niski stopień gazyfikacji w gminie, – pogarszający się stan techniczny dróg gminnych, – niedokończona budowa chodników przy drogach publicznych, – zły stan pałaców w Zarębie (wykorzystywane jako mieszkania komunalne), – niewystarczające oświetlenie zwłaszcza dróg wewnętrznych, – brak kanalizacji w Nowej Karczmie, Wesołówce, Wyrębie, Pisaczowie i Ponikowie, – upadek drobnego handlu, – brak małej gastronomii i gospodarstw agroturystycznych, – wysokie bezrobocie, – niewystarczająca ilość połączeń w komunikacji publicznej, – brak sprzyjających warunków do rozpoczynania działalności gospodarczej, w tym brak terenów inwestycyjnych, – duże rozproszenie i rozdrobnienie gospodarstw rolnych, – brak zorganizowanych grup producenckich w zakresie rolnictwa.

	– obiekty sakralne wymagające remontów.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> – możliwość pozyskania finansowych środków zewnętrznych w nowym okresie programowania na infrastrukturę techniczną szczególnie na drogi, – aktualizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego poszczególnych wsi i wyznaczenie terenów pod działalność gospodarczą, – wykreowanie i promocja produktów lokalnych, – współpraca z sąsiednimi samorządami i organizacjami pozarządowymi na szczeblu gminnym, powiatowym i związkami międzygminnymi, – uproszczenie, procedur zwłaszcza w zakresie prawa energetycznego (OZE), – rozwój energetyki odnawialnej, w szczególności elektrowni fotowoltaicznych, biogazowni, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju – opracowanie oferty inwestycyjnej, – dokończenie kanalizowania gminy poprzez budowę oczyszczalni przydomowych, – opracowanie systemu ulg dla powstających podmiotów gospodarczych zatrudniających pracowników, – budowa sieci gazowniczej. 	<ul style="list-style-type: none"> – ograniczone środki zewnętrzne, – wymagany zbyt wysoki wkład własny gminy w programach inwestycyjnych odbudowy infrastruktury, – zanik zakładów usługowych niektórych branż, – brak wzrostu dochodów własnych gminy, – brak zainteresowania ofertą inwestycyjną gminy, – zwiększony ruch pojazdów powodujący niszczenie odbudowanych dróg, wzmożony hałas, – degradacja urządzeń melioracyjnych powodowana brakiem środków finansowych na ich konserwację.

3. Misja i wizja

Misja stanowi kierunek rozwoju, który wyznacza sobie każda organizacja w trakcie procesu planowania strategicznego. Misja to zwarte i realistyczne sformułowanie filozofii, celów i zasad, jakimi kierować się będzie organizacja w procesie samorozwoju. Musi także uwzględniać potencjalne zmiany w otoczeniu, w tym pojawiające się podczas realizacji strategii utrudnienia. Z tego względu powinna być dość ogólnie sformowana i elastyczna, aby dawać możliwość dokonywania pewnych modyfikacji. Misja odzwierciedla również specyficzną rolę, jaką odgrywa samorząd względem jej mieszkańców oraz powszechnie akceptowane wartości.

Misją gminy Siekierczyn jest:

**wzrost integracji i aktywności społecznej mieszkańców
sprzyjający rozwojowi społeczno-ekonomicznemu Gminy.**

Gmina Siekierczyn powinna rozwijać się w sposób zrównoważony, to znaczy po pierwsze - inkluzyjny, aktywizujący możliwie jak największą liczbę mieszkańców; po drugie zaś - proekologiczny, sprzyjając koegzystencji człowieka z naturą. Rozwój taki oparty powinien być na wzroście kapitału społecznego gminnej wspólnoty, przekładającym się także na wzrost zamożności gminy i jej mieszkańców. Podstawę rozwoju gminy stanowią bowiem zarówno mieszkańcy, jak i jej walory przyrodnicze.

Wizja gminy to planowany przyszły obraz tej jednostki, stworzony m.in. w wyniku realizacji założeń strategii. To także wyraz aspiracji lokalnej społeczności oraz władz. Odnosi się także do rangi, efektów wykorzystania własnych atutów oraz szans pochodzących z otoczenia, eliminacji zagrożeń zewnętrznych oraz ograniczania znaczenia problemów rozwojowych o charakterze wewnętrznym. W przypadku gminy Siekierczyn uznano, iż najlepsza będzie krótka i konkretna wizja, wskazująca najważniejsze obszary funkcjonowania gminy:

**Gmina Siekierczyn miejscem sprzyjającym
aktywności społecznej i samorealizacji mieszkańców.**

4. Kierunki zadań strategicznych

Kierunki rozwoju zostały wyznaczone na podstawie wyników dwóch warsztatów - konsultacji społecznych, przeprowadzonych z mieszkańcami gminy Siekierczyn. Wskazane w ramach tych kierunków zadania w dużej mierze również zostały zgłoszone przez samych mieszkańców. Wyznaczono priorytety, cele i kierunki zadań strategicznych przewidziane do realizacji w latach 2015-2025 w ramach 3 stref strategicznych.

1. Strefa środowiskowa;
2. Strefa społeczna;
3. Strefa infrastruktury technicznej i gospodarki

4.1 Sfera środowiskowa

Gmina Siekierczyn położona jest w pobliżu Lubania, stosunkowo niedaleko również leży Zgorzelec. Z tego względu wydaje się, iż ma szansę stać się punktem wypadowym na weekendy czy nawet jednodniowe wycieczki dla mieszkańców tych miast. Z drugiej strony - ze względu na bliskość autostrady - również mieszkańcy większych aglomeracji, jak Legnica czy Wrocław, mogą tu szybko dotrzeć. Jest to szczególnie ważne ze względu na rosnące zainteresowanie krótkimi wypadami weekendowymi, które najczęściej spędza się w aktywny sposób lub poznając historię lokalną. W poniższej analizie walory środowiskowe potraktowano szeroko, uwzględniając zarówno aspekt przyrodniczy, jak i historyczny (zabytkowy).

Jest to jeden z argumentów potwierdzających, że warto inwestować i dbać o rozwój zwłaszcza atrakcji przyrodniczych w gminie oraz przygotowanie terenów dla rekreacji. Należy pamiętać, że korzystać z nich będą także mieszkańcy gminy, a więc pozwoli to na wzrost jakości ich życia i zadowolenia z mieszkania w gminie.

Jednym z ciekawszych obiektów przyrodniczych jest użytek ekologiczny - zbiornik wodny „Jezioro Formoza”, teren rekreacyjno-wypoczynkowy zwany dawniej kąpieliskiem bądź basenem w Siekierczynie oraz park przy ul. Parkowej w Zarębie.

Ze względu na znaczenie przyrodnicze „Jeziora Formoza”, występowanie tu różnych gatunków zwierząt, w tym rzadkich gatunków ptactwa, nie należy tam przeprowadzać prac, które w znaczący sposób wpłynęłyby na ekosystem.

Szczegółnej rewitalizacji należy natomiast poddać teren rekreacyjno-wypoczynkowy, aby stworzyć atrakcyjne miejsce zarówno dla osób aktywnych, jak i dla tych, które szukają spokoju i odpoczynku. Dzięki temu mieszkańcy będą mogli spędzać tu wolny czas, ale również będzie można organizować imprezy lokalne (obejmujące np. jedno sołectwo). Niewielki budynek, który znajduje się na tym terenie, dzięki remontowi mógłby stać się

miejscem prowadzenia działalności gastronomicznej. Pomosty należy zrekonstruować, aby stały się bardziej estetyczne i bezpieczne oraz spełniały swoje funkcje. Koniecznością jest doprowadzenie jakości wody do poziomu umożliwiającego kąpiele i stworzenie dozoru ratowniczego nad kąpieliskiem. Na terenie otaczającym dawny basen może powstać kort tenisowy. Należy rozreklamować istniejące boisko do plażowej piłki siatkowej. Oprócz tego należy stworzyć pole namiotowe, które wzbogaciłoby bazę noclegową gminy, oraz ustawić np. stół do tenisa i wyznaczyć miejsce do gry w szachy. Uzupełnić obecną szatę roślinną o nowe nasadzenia drzew, krzewów, bylin i traw ozdobnych.

Gmina powinna również organizować różnego rodzaju imprezy - zarówno mające znaczenie integracyjne dla mieszkańców, jak i skierowane do osób spoza terenu gminy. Właściwa promocja i szeroka informacja powinny przyciągać coraz większe rzesze osób.

Ze względu na rosnącą popularność biegania, jedną z imprez może być „Bieg o siekierkę”, co również - w żartobliwy sposób - nawiązywałoby do nazwy gminy. Bieg ten powinien mieć możliwie szeroki zasięg, a więc promować go należy przynajmniej na terenie powiatu lubańskiego czy także zgorzeleckiego (ze względu na bliskość geograficzną). Zakończenie biegu, rozdanie nagród i wspólne świętowanie może mieć miejsce albo na siekierczyńskim stadionie, albo na terenie rekreacyjnym. Stanowić będzie również okazję do wypromowania lokalnych stowarzyszeń czy produktów. Udział w takim biegu można wziąć w różnych kategoriach, np. biegów rodzinnych (rodzice z dziećmi), dzieci, seniorów, w przebraniach itp.

W przypadku zarybienia zbiornika retencyjnego przy terenie rekreacyjno-sportowym, można tam organizować zawody wędkarskie, stanowiące rywalizację między sołectwami czy dla dzieci. Jeśli by dodatkowo wykorzystać pozostałe stawy na terenie gminy, np. w Zarębie, można zorganizować zawody na większą skalę dla kół wędkarskich na poziomie powiatu. Przyczyni się to do wypromowania lokalnego produktu, którym - ze względu na występowanie tu licznych stawów (oraz oczek wodnych) - może stać się wędzona ryba. Mogłaby ona być sprzedawana w budynku stojącym na terenie rekreacyjnym, po jego dostosowaniu do prowadzenia działalności gastronomicznej.

Należy pamiętać, aby organizowane na terenie gminy imprezy nie wykluczały żadnej grupy wiekowej. Stanowi to bowiem szansę na aktywizację możliwie największej liczby osób, ale także większą integrację lokalnej społeczności.

Ze względu na obecność i eksploatację złóż bazaltu i węgla brunatnego, na terenie gminy znajdują się pozostałości po funkcjonujących dawniej kopalniach i złożach. Ponieważ rośnie obecne zainteresowanie historią lokalną, można stworzyć szlak historyczny śladem tych obiektów. Przed każdym z nich powinny stanąć tablice opisujące historię i użytkowanie danego miejsca. Aby jednak zachować „kompletność” szlaku, należy tu także ustawić na wejście do gminy i poszczególnych miejscowości tablice informujące o całości szlaku: jego

długości, czasie przejścia bądź przejazdu rowerem/samochodem, możliwości odpoczynku. Kolejna ścieżka edukacyjna może prowadzić od zespołu parkowo-pałacowego w Zarębie przez miejscowość Ponikowo w kierunku Lubańskiego Wielkiego Lasu. Jej utworzenie wymagałoby współpracy z Nadleśnictwem Świeradów. Do współpracy przy jej tworzeniu (np. przygotowaniu opisu obiektów historycznych czy przyrodniczych) można zaprosić młodzież gimnazjalną.

Coraz większym zainteresowaniem cieszy się nordic-walking. Gmina Siekierczyn może stać się atrakcyjnym miejscem na uprawianie tego sportu. Szlaki nordic-walking mogą prowadzić w bardzo różne miejsca: pokrywać się ze szlakiem dawnych kopalń, ukazywać historyczną zabudowę (nie tylko pałaców, ale zwykłych zabudowań mieszkalnych z XIX/XX w.), czy do lasów/między polami - aby pomóc oderwać się od hałasu. Oferta gminnych domów kultury mogłaby zostać wzbogacona o zajęcia z zakresu nordic-walking oraz o „wycieczki” z trenerem dla tutejszych seniorów (nie tylko z klubów seniora).

W gminie powinno się wytyczyć również szlaki rowerowe, które mają szansę cieszyć się sporym zainteresowaniem głównie przyjezdnych ze względu na ciekawe ukształtowanie terenu. Należy jednak pamiętać, że powinno się przygotować również miejsca postojowe, gdzie dałoby się odpocząć i zregenerować siły.

Parki znajdujące się na terenie Zaręby mogą zostać wzbogacone o ścieżki zdrowia, a poszczególne miejscowości o siłownię zewnętrzną, które cieszą się coraz większą popularnością wśród osób w różnym wieku.

Gmina jest właścicielem dawnego poligonu wojskowego w Zarębie, którego powierzchnia wynosi ok. 27 ha. Teren ten pozostaje niezagospodarowany oraz niewykorzystywany. Aby zapobiec jego dalszemu niszczeniu, mieszkańcy chcieliby jego część przeznaczyć na obiekty rekreacyjne, jak park linowy czy teren do gry w paintball lub golfa. Są to coraz popularniejsze formy spędzania czasu. W przypadku przystąpienia do realizacji przedsięwzięcia polegającego na zagospodarowaniu części terenu byłego poligonu w Zarębie, zostaną dopełnione wszystkie obowiązki dotyczące uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Dodać należy, że teren, którego dotyczyłaby ta inwestycja, nie znajduje się w pobliżu obszarów chronionych oraz obszarów Natura 2000, czy terenów istotnych dla zachowania dziedzictwa kulturowego.

Zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowo - przyrodniczego należy do lokalnego społeczeństwa. Dziedzictwo kulturowe to ważny czynnik życia i działalności każdego człowieka. Stanowi ono dorobek materialny i duchowy poprzednich pokoleń, jak również dorobek naszych czasów. Dziedzictwo kulturowe gminy to przede wszystkim tradycje historyczne odnoszące się do procesów przemysłowych, tradycje religijne oraz tkanka architektoniczna. Historyczną zabudowę tworzą domy mieszkalne z zapleczem gospodarczym: stodoły, obory oraz założenia pałacowo-parkowe z folwarkami. Aby

zachować w pamięci przeszłość historyczną, koniecznością jest zrealizowanie opracowanego „Programu opieki nad zabytkami dla Gminy Siekierczyn”. W programie za najważniejsze priorytety uznano zachowanie i ochronę historycznej zabudowy układów ruralistycznych gminy, promocję dziedzictwa kulturowego budującego regionalną tożsamość, badanie i dokumentowanie dziedzictwa kulturowego. Obiekty zabytkowe z terenu gminy należy poddawać koniecznej rewitalizacji, aby zachować lokalne dziedzictwo historyczne i kulturowe. Przede wszystkim należy dokonać rewitalizacji obiektu pałacowego przy ul. Bazaltowej w Zarębie. Ponadto pielęgnowane muszą być obiekty kulturowe typu przydrożne kapliczki, krzyże pokutne, płyty upamiętniające wydarzenia historyczne (np. głaz Hindenburga) czy cmentarze. Opiece rewitalizacyjnej należy poddać obiekty sakralne - kościoły i ich otoczenie.

Gmina Siekierczyn powinna skierować część swoich działań na zwiększenie poziomu estetyki przestrzeni publicznej oraz jej zagospodarowanie. Z tego względu powinno się dbać o nowe nasadzenia drzew i krzewów, które - poza względami estetycznymi - są istotne z punktu widzenia ograniczenia zanieczyszczeń powietrza czy hałasu. Tworzenie rabat kwiatowych sprawi też, że mieszkańcy chętniej będą się spotykali i odpoczywali poza swoimi domami, a przyjezdni zyskają nowe miejsca wypoczynku.

Czyste środowisko przyrodnicze ma ogromny wpływ na możliwość rozwoju turystyki i rekreacji, jak również na komfort życia mieszkańców. W ramach niniejszego kierunku chodzi o promowanie programów wykorzystania OZE zintegrowane z edukacją proekologiczną prowadzoną na terenie gminy. Promowanie zachowań proekologicznych najlepiej wdrażać w szkołach, ponieważ dzieci mają duży wpływ na rodziców, jednak ważne jest również przygotowanie odpowiedniego przekazu informacyjnego dla osób dorosłych. Celem jest zaprojektowanie działań długookresowych służących zmianie źródeł ciepłych na terenie gminy na mniej szkodliwe dla środowiska, zmniejszające zjawisko niskiej emisji, która szczególnie w sezonie zimowym jest niezwykle uciążliwa. Gmina posiada również "Program usuwania wyrobów azbestowych na terenie gminy Siekierczyn" i od 1 lipca 2015 r. rozpoczęła inwentaryzację wyrobów azbestowych. Należy konsekwentnie realizować założenia zapisane w Programie, aby eliminować zagrożenia powodowane przez azbest i jego negatywne skutki dla zdrowia mieszkańców.

Ważną inwestycją hydrologiczną dla gminy jest odbudowa koryta potoku Siekierka na całej jego długości. Zwiększy to bezpieczeństwo mieszkańców i zabezpieczy ich dobytek przed podtopieniami w czasie intensywnych opadów. Systemy melioracji powinny być poddawane regularnej konserwacji, aby mogły prawidłowo spełniać funkcje przeciwpowodziowe, środowiskowe czy produkcyjne.

Cel strategiczny - Wykorzystanie walorów środowiskowych na rzecz rozwoju Gminy**Tab. 17 Kierunki i propozycje działań strategicznych na lata 2015-2025 w ramach sfery środowiskowej**

L.p.	Kierunki działań	Propozycje działań
1.	Stworzenie warunków do wypoczynku i rekreacji	1) Rewitalizacja terenu rekreacyjno - wypoczynkowego w Siekierczynie poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – modernizację obiektu gastronomicznego, – budowę sanitariatów, oświetlenia terenu, parkingów, rekonstrukcję pomostu, – modernizację istniejącej żelbetowej niecki na brodzik dla dzieci, – budowę kortu tenisowego i pola namiotowego, obiektów tzw. małej architektury, – poprawę jakości wody, zapewnienie dozoru nad kąpielą i promocję terenu, – pielęgnację istniejącej zieleni, uzupełnienie brakujących roślin, drzew i krzewów.
		2) Budowa miejsc widokowych i postojowych wzdłuż szlaków pieszych i rowerowych.
		3) Wykorzystanie walorów środowiskowych do organizacji imprez dla mieszkańców gminy i przyjezdnych: <ul style="list-style-type: none"> – bieg o „siekierkę” – zawody wędkarskie, – igrzyska sołeckie.
		4) Budowa ścieżek zdrowia i siłowni zewnętrznych.
		5) Wytyczenie i oznakowanie ścieżek edukacyjnych: <ul style="list-style-type: none"> – przy użytku ekologicznym „Jezioro Formoza”, – na terenie rekreacyjno-wypoczynkowym w Siekierczynie, – przy zespole pałacowo-parkowym w Zarębie, – przy obiektach pokopalnianych.

		<p>6) Wytyczenie i oznakowanie szlaków turystycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – euroregionalnego projektu polsko - czeskiego w zakresie szlaku rowerowego „Rowerem wokół Gór Izerskich” przez Ponikowo - Zarębę - Wesołówkę - Siekierczyn - Rudzicę do Mikułowej i dalej do Czech, – nordic walking przez Siekierczyn, Wesołówkę i Zarębę do Wielkiego Lubańskiego Lasu oraz z Nowej Karczmy przez Siekierczyn do Rudzicy i dalej do Siekierczyna, – odnowienie oznakowania obwodnicy rowerowej „Lubański Las” wytyczonej przez Związek Gmin „Kwisa.
		<p>7) Zmiana przeznaczenia terenu byłego poligonu wojskowego w mpzp wsi Zaręba.</p>
2.	Ochrona i opieka nad zabytkami	<p>1) Remont obiektów zabytkowych na terenie gminy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pałacu przy ul. Bazaltowej w Zarębie i przyległego parku, – pałacu przy ul. Parkowej w Zarębie, – kościoła pw. św. Antoniego z Padwy w Siekierczynie, – kościoła pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Rudzicy, – kościoła pw. Wniebowzięcia NMP w Zarębie, – obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, – obiektów kulturowych typu przydrożne kapliczki, krzyż pokutny, krzyże przydrożne, tablice pamiątkowe.
		<p>2) Wykonanie prac odtworzeniowych przy najcenniejszych obiektach.</p>
		<p>3) Przekazywanie informacji właścicielom obiektów zabytkowych o możliwościach korzystania z programowych funduszy zewnętrznych na dofinansowanie prac konserwatorskich przy zabytkach.</p>

3.	Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego	1) Troska o zieleń gminną: – rewitalizacja skweru zieleni przy Urzędzie Gminy . – sadzenie lip jako wieloletni proces tworzenia „zielonych płuc” dla gminy, – tworzenie rabatki kwiatowych przy miejscach publicznych. – dbałość o pomniki przyrody istniejące na terenie Gminy umieszczenie nowych tabliczek na pomnikach przyrody.
		2) Realizacja programu usuwania azbestu.
		3) Wspieranie edukacji ekologicznej i promocja postaw proekologicznych wśród mieszkańców Gminy.
		4) Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i ograniczenie pyłów pochodzących z niskiej emisji.
		5) Odbudowa rowów melioracyjnych i zbiorników wodnych na terenie Gminy.
		6) Odbudowa koryta potoku Siekierka.

4.2 Strefa społeczna

Gmina Siekierczyn jest gminą aktywną zarówno w zakresie różnorodnych inwestycji, jak i organizacji imprez dla mieszkańców (zwłaszcza sportowych). Wśród mieszkańców jednak dominują głosy o niskim poziomie integracji społecznej czy też informacji o organizowanych wydarzeniach.

W gminie istnieje stosunkowo niewielka liczba stowarzyszeń czy grup odnowy wsi. Z jednej strony może to być spowodowane faktem sporej aktywności gminy oraz podległych jej jednostek, z drugiej jednak obawa przed skomplikowanymi procedurami formalnymi. Gmina powinna działać na rzecz propagowania zaangażowania mieszkańców w tworzenie i prowadzenie organizacji pozarządowych. Działa to bowiem na korzyść gminy, która - zlecając im część swoich zadań - zapewnia sobie ich tańsze wykonanie, a także pozbawia się niektórych formalności z nimi związanych. Stowarzyszenia czy fundacje mogą również korzystać ze środków finansowych zewnętrznych, skierowanych tylko do sektora non-profit, ale realizować za nie działania „wyręczające” niejako gminę - chociażby kulturalne.

W gminie Siekierczyn mieszkają bardzo aktywne osoby, które doskonale wiedzą, jak połączyć kwestie własnego rozwoju, pielęgnacji talentów z potrzebą zaspokojenia potrzeb towarzyskich. Skupiają się chociażby w Kole Gospodyń Wiejskich, gdzie mogą podzielić się w większym gronie swoim wieloletnim doświadczeniem kulinarnym lub rękodzielniczym. Ponadto tego typu koła sprzyjają wymianie doświadczeń i wiedzy pomiędzy ich uczestnikami. Niestety, dotychczas nie prowadzono działań, które promowałyby tego rodzaju aktywności oraz powstałych w ten sposób produktów, a tym samym nie zachęcały innych osób do aktywnego uczestnictwa w tego typu grupach. W związku z tym priorytetowym zadaniem dla gminy na lata następne jest propagowanie na szeroką skalę osób aktywnie działających w tych klubach oraz wykorzystywanie produktów przez nie wytworzonych. Najlepszą okazją do tego typu działań niewątpliwie jest udział tych osób we wszelkich organizowanych na terenie gminy imprezach. Daje to możliwość pokazania szerokiej publiczności zarówno utalentowanych osób, jak i ich wytworów, np. poprzez stoiska garmażeryjne czy z rękodziełem, co z kolei może się przełożyć na wzrost zainteresowania innych osób udziałem w takich organizacjach, a co za tym idzie - napływ nowych talentów oraz innowacyjnych pomysłów.

Mieszkańcy powinni czuć się docenieni. Sami zaproponowali organizację konkursów na najładniejsze sołectwo, ogródek przydomowy czy zagrodę wiejską. Dzięki temu zmobilizują się do poprawy jakości przestrzeni publicznej oraz własnych obejść. Zdjęcia najładniejszych miejsc mogą ozdabiać gminny kalendarz.

Imprezy dla mieszkańców nie mogą odbywać się zawsze w tej samej miejscowości. Jeśli np. otwiera się sezon letni na terenie rekreacyjno-wypoczynkowym, zamknięcie sezonu

można zorganizować w innej miejscowości, tym bardziej, że każda posiada atrakcyjne tereny. W ten sposób mieszkańcy żadnej miejscowości nie poczują się pominięci, mniej ważni, a jednocześnie wszyscy staną się bardziej odpowiedzialni za gminę i wspólną przestrzeń.

W integracji społecznej szczególną rolę odgrywają domy kultury oraz mieszczące się w nich biblioteki publiczne. Domy Kultury przede wszystkim zapewniają upowszechnianie kultury w szerokim znaczeniu, są miejscem rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego, w tym jego prezentacji i promocji. Ten ruch amatorski winien być w szerokim stopniu realizowany. Zajęcia organizowane przez instytucje kultury powinny mieć charakter cykliczny.

Mimo nowoczesnej oferty kierowanej do mieszkańców przez media, należy wspierać działalność bibliotek publicznych. Są one - poza szkolnymi formami edukacji - podstawowymi instytucjami wspierającymi rozwój umysłowy mieszkańców. Oferta bibliotek winna być dostosowywana do potrzeb wszystkich grup odbiorców przy uwzględnieniu ich zróżnicowania, stąd koniecznością staje się powiększanie księgozbioru.

Ze względu na duże zainteresowanie śpiewem ludowym, szczególny nacisk położony powinien zostać na zajęcia muzyczne. Wiązałoby się to z zakupem nowych instrumentów i zwiększeniem liczby osób prowadzących zajęcia. Pozytywnie odbierane byłyby zespoły czy grupy śpiewacze ubrane w jednolite stroje, zakupione ze środków funduszu sołectkiego. W przypadku wzrostu liczby organizacji pozarządowych czy też "zainteresowania" gminą przez organizacje spoza jej terenu, to one mogłyby część takich zajęć organizować i realizować, korzystając ze środków "pozagminnych".

Poza zajęciami, ośrodki kultury mogłyby spróbować zorganizować dla mieszkańców wyjazdy turystyczne, wspólne wycieczki. Takie wyjazdy integracyjne mogą również organizować sołectwa. Wydaje się, że obecnie są one szczególnie popularne wśród klubów seniora, ale przy dobrej promocji i informacji - ze względu na stosunkowo korzystne ceny, jakie można wynegocjować przy większej liczbie wyjeżdżających - udział w nich mogą brać także młodszy mieszkańcy gminy. Zwłaszcza osoby, dla których samodzielny wyjazd jest niemożliwy bądź z powodu braku własnego pojazdu, bądź zbyt wysokich kosztów.

Mieszkańcom brakuje cyklicznych pogadanek np. z zakresu profilaktyki ochrony zdrowia, czy porad prawnych, za które nie musieliby płacić (lub opłaty byłyby niewielkie). Ważne również, aby pytać mieszkańców o to, jakiego rodzaju potrzeby w zakresie zajęć dodatkowych przejawiają, co ich interesuje, czego im brakuje. To samo dotyczy uczniów szkół gminnych. Dzięki temu mieszkańcy również dodatkowo się integrują, a oferta staje się lepiej dopasowana do ich potrzeb.

W przypadku Domu Kultury w Siekierczynie należy rozbudować Izbę Pamięci Regionalnej, wzbogacając ją o nowe eksponaty (w tym multimedialne) i wyposażenie, jak np. gabloty wystawiennicze.

Ważnym miejscem integracji i spędzania wolnego czasu przez mieszkańców gminy są świetlice. Większość świetlic wiejskich w gminie jest dobrze wyposażona, wyjątkiem jest obiekt w Wyrębie. Warto wykorzystać pojawiające się w nowej perspektywie unijnej środki na wybudowanie nowej świetlicy i zagospodarowanie terenu wokół.

W poprzednich latach gmina poczyniła duże inwestycje w zakresie budowy bądź rozbudowy obiektów sportowych. Należy wykonać jeszcze prace „uzupełniające”, obejmujące m.in. oświetlenie boiska wielofunkcyjnego przy ul. Osiedlowej w Zarębie (co pozwoli mieszkańcom na dłuższe przebywanie na boisku). Ponadto w Siekierczynie od kilkadziesiąt lat funkcjonuje duży stadion. Poza bieżącym utrzymaniem, należy zadbać również o budowę nowej szatni i sanitariatów, wykonanie oświetlenia, rozbudowę trybun (montaż nowych krzeseł) oraz ogrodzenie obiektu. Stadion można wykorzystać na organizację corocznych Igrzysk Sołeckich. Staną się one okazją do sprawdzenia się w różnych dyscyplinach sportowych. Każdego roku może je planować i przygotowywać inne sołectwo, co pozwoli mieszkańcom się zaktywizować, zintegrować, poczuć odpowiedzialnymi, a przede wszystkim - zaprezentować się i pokazać z jak najlepszej strony.

Od kilku lat istnieją w gminie plany budowy hali sportowo-widowiskowej przy Zespole Szkół w Siekierczynie. Ze względu jednak na problemy związane z niżem demograficznym, posiadaniem przez gminę wyremontowanych dużych sal widowiskowych w Siekierczynie oraz w Zarębie, budowany obiekt powinien mieć raczej charakter obiektu gimnastycznego. Z uwagi na ograniczone możliwości finansowe gminy przedsięwzięcie to może być zrealizowane dopiero po roku 2020.

Ponadto należy także dokonać remontu dachów budynków wchodzących w skład Zespołu Szkół w Siekierczynie – w tym nad salą gimnastyczną. Konieczne jest także dalsze doposażenie szkoły, w tym w sale multimedialne, pracownię techniczną, węzeł radiowy czy dokończenie informatyzacji szkoły poprzez zwiększenie dostępu do Internetu także dla uczniów. Inwestycje w szkoły nie mogą jednak zamykać się jedynie do sfery infrastruktury. Niezbędne jest, by kadra pedagogiczna systematycznie podnosiła swoje kwalifikacje. W tym celu należy organizować oraz korzystać z oferty różnego typu szkoleń, dotyczących zarówno dydaktyki nauczanego przedmiotu, jak i umiejętności „miękkich”, np. pracy w grupie. W przypadku pojawienia się odpowiednich środków finansowych gmina może rozważyć współfinansowanie studiów podyplomowych dla nauczycieli. Ważna jest promocja wśród mieszkańców gminy osiągnięć uczniów (np. laureatów konkursów) i wyników nauczania (wyniki egzaminów kończących szkołę). Należy bowiem rozwijać wśród rodziców przekonanie, że szkoły gminne nie są gorsze od szkół w mieście Lubaniu czy Zgorzelcu.

Powszechnym problemem w Polsce jest starzenie się społeczeństw i brak wystarczającej oferty usług opiekuńczych dla seniorów, ale również osób mających problem z samodzielnym życiem (np. niepełnosprawni). Sytuacja taka występuje również w gminie Siekierczyn. Z tego względu zasadna wydaje się zmiana przeznaczenia niektórych obiektów należących do gminy i przystosowanie ich do świadczenia takich usług. Gmina posiada m.in. budynek dawnej szkoły w miejscowości Rudzica. Jest to dość duży obiekt, w którym można ulokować dom dziennego pobytu dla osób starszych czy też osób nieradzących sobie samodzielnie i samotnych. W domu dziennego pobytu - poza opieką - prowadzone byłyby różnego rodzaju zajęcia praktyczne, integracyjne czy związane z radzeniem sobie w życiu codziennym. Działania takiej jednostki odciążąłyby częściowo rodziny osób objętych pomocą, dając możliwość podjęcia pracy czy załatwienia własnych spraw.

Gmina posiada mieszkania komunalne, część z nich usytuowana jest w obiektach zabytkowych (pałace w Zarębie i w Wyrębie). Mieszkańcy wielokrotnie wspominali o zmianie przeznaczenia tych obiektów, co nie jest możliwe, dopóki gmina nie pozyska innych lokali dla najemców. Ponieważ jednak niewiele budynków należy do gminy, konieczna byłaby budowa zupełnie nowych, a następnie przeniesienie do nich obecnych lokatorów mieszkań komunalnych. Jest to jednak duża inwestycja, kosztochłonna i problematyczna ze względów społecznych, dlatego sugeruje się jej „odłożenie” i przesunięcie w czasie.

Dobłą formą promocji gminy może być wydawanie kalendarza, w którym promowane są np. inwestycje czy ludzie z pasją. W kalendarzu na 2015 r. znalazły się informacje m.in. o oczyszczalni ścieków czy modernizacji stacji uzdatniania wody. Warto, aby w takim kalendarzu podawać terminy lokalnych imprez, promować pozytywne postawy mieszkańców gminy, którzy oprócz codziennej pracy zawodowej mają hobby i potrafią realizować swoje marzenia (fotografie z dorobkiem, itp.).

Informacje na stronie internetowej gminy są niewystarczające. Należy wyodrębnić zakładkę z dokładnymi opisami ścieżek przyrodniczych, edukacyjnych, rowerowych, itp. oraz umożliwić ich pobieranie na urządzenia mobilne. Informacja o nich powinna trafić również do szkół z terenu powiatu, organizacji turystycznych czy zajmujących się edukacją ekologiczną, w tym organizacji pozarządowych.

Ochotnicze Straże Pożarne w dużej mierze są wyposażone i wspierane finansowo przez gminę. Jednak pojazdy, które wykorzystuje się do akcji ratowniczych są przestarzałe, a przez to mniej funkcjonalne. Z tego względu zaleca się zakup nowych pojazdów pożarniczych.

Elementem korzystnym dla wizerunku gminy zaraz po wjeździe na jej terytorium są tzw. witacze. Istniejące tablice informacyjne są mało atrakcyjne i należałoby je wymienić. Wskazane jest ustawienie tablic ze szczegółową mapą terenu gminy i jej okolic. Aby zapewnić komfort dotarcia do adresata osobom przyjezdnym, doręczycielom listów i paczek,

jak również służbom ratowniczym, wskazane jest ustawienie znaków kierunkowych z numeracją posesji, szczególnie w tych częściach poszczególnych miejscowości, gdzie zabudowa jest rozproszona.

Mieszkańcy skarżą się z powodu niewiedzy o organizowanych przez gminę wydarzeniach. Coraz większą popularnością cieszą się serwisy społecznościowe, zwłaszcza Facebook. Wydaje się zatem zasadne utworzenie oficjalnego profilu gminy na tym portalu, tym bardziej że jego funkcjonowanie jest bezkosztowe. Umożliwi natomiast szybkie informowanie mieszkańców o wszelkich wydarzeniach, ale także informację zwrotną. Strona internetowa gminy jest bardzo przejrzysta, zawiera tego rodzaju informacje i najprawdopodobniej możliwe jest „sprzężenie” jej z profilem, aby treści były publikowane jednocześnie na stronie internetowej i profilu.

Dzieci i młodzież stanowią grupę szczególnie narażoną i podatną na uzależnienia. Profilaktyka uzależnień powinna obejmować szereg komplementarnych działań, m.in. wydawanie materiałów edukacyjnych na potrzeby realizowanych programów profilaktycznych, spotkania z terapeutami i specjalistami od uzależnień, cykle prelekcji, prezentacji i sesji ankietowych w placówkach oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych, działalność szkoleniową wśród pracowników oświaty i kultury, organizację imprez plenerowych i konkursów promujących styl życia bez uzależnień, realizację w szkołach gminnych programu edukacji zdrowotnej z uwzględnieniem profilaktyki uzależnień, bogatą różnorodną ofertę lokalnych placówek kultury, zatrudniających instruktorów w zakresie profilaktyki uzależnień (program dokształcania pracowników kultury w tym zakresie). Programy edukacyjne i profilaktyczne powinny być połączone z punktowym wsparciem dla osób dotkniętych uzależnieniem oraz monitorowaniem przez służby odpowiedzialne za ochronę bezpieczeństwa publicznego miejsc szczególnie zagrożonych.

Remontu wymaga budynek, w którym znajduje się Urząd Gminy. Najważniejszym jego elementem jest termomodernizacja, dzięki której zmniejszą się koszty utrzymania. Należy przynajmniej dokonać wymiany instalacji centralnego ogrzewania, zainstalować klimatyzatory oraz wymienić dach (wraz z izolacją). Najlepszym zaś rozwiązaniem byłaby rozbudowa budynku bądź pozyskanie odrębnej nieruchomości, aby poprawić warunki pracy pracowników GOPS.

Na terenie gminy znajdują się tereny zdegradowane z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności ubóstwa, bezrobocia, niskiego poziomu edukacji, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym. Ponadto występuje tam zjawisko degradacji obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym. W świetle powyższego koniecznością staje się opracowanie gminnego programu rewitalizacji, a następnie jego realizacja.

Cel strategiczny – Intensyfikacja działań w sferze społecznej**Tab. 18 Kierunki i propozycje działań strategicznych na lata 2015-2025 w ramach sfery społecznej**

L.p.	Kierunki działań	Propozycje działań
1.	Promocja gminy i aktywizacja jej mieszkańców	1) Wsparcie powstawania i funkcjonowania organizacji pozarządowych przez administrację samorządową.
		2) Promocja twórców ludowych oraz ich wyrobów rękodzielniczych. Wypromowanie produktu lokalnego.
		3) Organizacja konkursów na „najładniejsze sołectwo”, ogródek przydomowy i zagrodę wiejską.
		4) Cykliczne, regularne zajęcia w instytucjach kultury, w tym organizacja porad czy pogadanek tematycznych, organizowanie wycieczek.
		5) Wyposażenie domów kultury w instrumenty muzyczne, a zespołów śpiewaczych w stroje ludowe. Zwiększenie liczby zajęć z muzyki.
		6) Coroczne wydawanie kalendarza gminnego.
		7) Ustawienie witaczy na wjeździe na teren gminy i do poszczególnych miejscowości.
		8) Ustawienie znaków kierunkowych z numeracją posesji.
		9) Stworzenie multimedialnej informacji o atrakcjach w gminie.
		10) Utworzenie i ciągłe aktualizowanie oficjalnego profilu gminy na portalach społecznościowych.
		11) Wspieranie organizacji pozarządowych promujących gminę.

		12) Rozszerzanie działalności w zakresie profilaktyki uzależnień, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
		13) Promowanie zachowań mieszkańców prowadzących do utrzymywania w czystości swoich posesji.
		14) Wykonanie oświetlenia na boisku wielofunkcyjnym przy ODK w Zarębie i zagospodarowanie terenu wokół boiska.
		15) Modernizacja stadionu sportowego w Siekierczynie (wymiana ogrodzenia, melioracja płyty boiska, budowa szatni i sanitariatów, oświetlenie terenu, budowa trybun).
		16) Budowa hali sportowo-widowiskowej przy Zespole Szkół w Siekierczynie.
		17) Doposażenie i modernizacja bibliotek gminnych.
		18) Remont i doposażenie placówek szkolnych i przedszkolnych.
		19) Zakup pojazdów i sprzętu dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej.
		20) Zagospodarowanie piwnic Domu Kultury w Siekierczynie na Izbę pamięci regionalnej.
2.	Poprawa wizerunku gminy i jej jednostek organizacyjnych	1) Rozwój e-administracji w Urzędzie Gminy.
		2) Zwiększenie aktywności szkół i placówek kulturalnych w promowaniu swojej działalności.
		3) Podniesienie efektywności nauczania w gminnych placówkach oświatowych.
		4) Aktywizacja mieszkańców sołectw do uczestniczenia w działaniach z zakresu kultury.
		5) Organizowanie tematycznych konkursów i imprez międzyszkolnych aktywizujących dzieci i młodzież.

		6) Systematyczne podnoszenie kwalifikacji kadry nauczycielskiej.
		7) Promocja osiągnięć edukacyjnych szkół wśród mieszkańców gminy.
		8) Rozwój oferty zagospodarowania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych.
		9) Wspieranie uczniów szczególnie uzdolnionych.
		10) Remont wraz z termomodernizacją budynku Urzędu Gminy. Rozbudowa budynku bądź nabycie nowej siedziby pod potrzeby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej celem poprawy warunków obsługi klientów.

3.	Rewitalizacja terenów zdegradowanych	1) Opracowanie programu rewitalizacji terenów zdegradowanych.
		2) Rewitalizacja połączona z termomodernizacją domów i mieszkań komunalnych.
		3) Zagospodarowanie budynku dawnej szkoły w Rudzicy na siedzibę domu dziennego pobytu dla osób samotnych i o ograniczonej sprawności ruchowej.

4.3 Sfera infrastruktury technicznej i gospodarki

W poprzednich kierunkach rozwoju zapisano przede wszystkim działania zmierzające do integracji mieszkańców, co oczywiście również przekłada się na podniesienie poziomu życia. Natomiast ten kierunek odnosił się będzie w większym stopniu do inwestycji infrastrukturalnych w nieuwzględnionym wcześniej zakresie.

Gmina w poprzednich latach inwestowała duże środki w infrastrukturę drogową, jednak nadal pozostały do uregulowania kwestie związane przede wszystkim z drogami gminnymi w miejscowościach. Mieszkańcy miejscowości Zaręba oczekują m.in. modernizacji nawierzchni na ul. Marii Konopnickiej oraz na ulicach Polnej, Słonecznej, Zielonej, Piaskową Pogodnej i Stawowej. Podobne prace należy wykonać na wielu innych drogach wewnętrznych, umożliwiających dojazd do pól. Znajdują się one bowiem w złym stanie technicznym. Wzdłuż dróg powinno zostać również zamontowane energooszczędne oświetlenie.

Należy kontynuować budowę chodników, aby zwiększyć bezpieczeństwo pieszych. Jest to szczególnie istotne w przypadku drogi nr 357 w Siekierczynie i wzdłuż dróg powiatowych, gdzie natężenie ruchu jest największe. Ponadto chodnik powinien powstać przy drodze z Zaręby do Wesołówki (na terenie Wesołówki) i miejscowości Rudzica.

Przy Osiedlowym Domu Kultury w Zarębie od lat funkcjonuje parking. Posiada nawierzchnię asfaltową, jednak jest on za mały. Istnieje możliwość jego rozbudowy, przeprowadzenia modernizacji nawierzchni oraz wyznaczenia miejsc parkingowych.

Nowo powstające obiekty budowlane muszą być dostosowane do potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych. Większość budynków gminnych, w tym zwłaszcza budynków użyteczności publicznej, jest jednak starsza i przy ich powstawaniu nie uwzględniano problematyki osób niepełnosprawnych czy mających problemy z poruszaniem (a więc np. osób starszych). Dlatego należy zadbać o przystosowanie budynków oraz infrastruktury drogowej (choćby poprzez obniżanie krawężników na przejściach dla pieszych czy wyznaczanie miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych) do potrzeb i możliwości niepełnosprawnych. Mają oni bowiem takie samo prawo do korzystania z infrastruktury i usług gminnych jak pozostali mieszkańcy.

Myśląc o infrastrukturze technicznej, nie można zapomnieć także o niedokończonym problemie związanym z kanalizowaniem obszarów gminy. W takich miejscowościach jak: Nowa Karczma, Wyręba, Wesołówka, Pisaczów i Ponikowo budowa przepływowej kanalizacji, ze względu na oddalenie od kolektorów ściekowych i rozproszenie zabudowy, nie będzie opłacalna. Gmina powinna wesprzeć mieszkańców tych miejscowości, dofinansowując budowę przydomowych oczyszczalni. Należy dalej rozbudowywać sieć wodociagową i kanalizacyjną, szczególnie na terenach przeznaczonych pod budownictwo

mieszkaniowe, a także dokonywać modernizacji najstarszych odcinków, aby spełniały wymogi techniczne i były wydajne.

Pomimo obowiązywania nowej ustawy śmieciowej, problem stanowią w gminie tzw. dzikie wysypiska, najczęściej znajdujące się w lasach czy przydrożnych rowach. Trudno jest z nimi walczyć, jednak ze względu na to, że pogarszają estetykę i bezpieczeństwo mieszkańców czy zagrażają środowisku, należy uprzątnąć te tereny. W dalszym ciągu potrzebna jest rozbudowa i unowocześnianie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

Pojawiają się plany budowy obwodnicy Lubania od strony Zaręby w kierunku drogi krajowej nr 30 i dojazdu do autostrady, nie są jednak sprecyzowane. Gmina Siekierczyn powinna lobbować za jej budową, ponieważ to usprawniłoby dojazd do zjazdu na autostradę A4, co z kolei może sprzyjać pojawieniu się w gminie nowych przedsiębiorstw.

Kolejnym elementem związanym z infrastrukturą jest modernizacja cmentarzy komunalnych. Modernizacja ta powinna obejmować w szczególności budowę ciągów komunikacyjnych i miejsc parkingowych.

Zgodnie z tym, co zostało już wcześniej podkreślone, gmina dysponuje 27-hektarowym terenem po dawnym poligonie wojskowym. Jest to teren niewykorzystywany. Stąd postuluje się utworzenie na nim obiektów rekreacyjnych, ale również jego uzbrojenie z przeznaczeniem na inwestycje nieuciążliwe dla środowiska (ze względu na duże znaczenie atrakcji przyrodniczych dla rozwoju i wzrostu atrakcyjności gminy). Dla terenu tego powinien zostać opracowany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, ponieważ dzięki temu dokumentowi potencjalni inwestorzy będą wiedzieć, czy z ich punktu widzenia jest to właściwy teren na osadzenie swojej działalności. Pamiętać należy, tak jak to już zostało wcześniej zapisane, o dokonaniu wszelkich niezbędnych uzgodnień w związku z uwarunkowaniami środowiskowymi.

W celu zwiększenia atrakcyjności tego terenu dla potencjalnych inwestorów, należy go zrekultywować i uzbroić. W kontekście dużego znaczenia przyrody dla rozwoju gminy, teren ten powinien zostać przeznaczony na prowadzenie działalności nieuciążliwej dla środowiska.

Zarówno dla nowo powstających, jak i już działających na terenie gminy przedsiębiorstw można wyznaczyć preferencyjne stawki podatków (gł. od nieruchomości) zostały wyznaczone dla nowych przedsiębiorstw. Takie działanie w przypadku już działających firm może zachęcić je do zwiększania zatrudnienia. Dodatkowe zwolnienie czy zmniejszenie stawki podatku dotyczyłoby firm, które zatrudnią nowego pracownika. Np. za stworzenie każdego dodatkowego stanowiska pracy, można zwalniać z konieczności płacenia podatku za pewną, określoną w uchwale, powierzchnię lokalu użytkowanego przez przedsiębiorcę. Inaczej można rozpatrywać powstawanie większych przedsiębiorstw, gdzie

ma to związek z wzniesieniem nowej siedziby i zatrudnieniem kilku-kilkunastu osób. Oczywiście gmina ma prawo w takiej sytuacji postawić pewne warunki, jak utrzymanie stanowisk pracy i prowadzonej działalności przez kilka lat. Można również określić maksymalne wsparcie w stosunku do ponoszonych przez przedsiębiorcę kosztów.

Cel strategiczny Rozwój infrastruktury technicznej i gospodarki**Tab. 19 Kierunki i propozycje działań strategicznych na lata 2015-2025 w ramach sfery infrastruktury i gospodarki.**

L.p.	Kierunki działań	Propozycje działań
1.	Poprawa standardu infrastruktury drogowej na terenie gminy	1) Przebudowa dróg gminnych, w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> – drogi gminnej nr 109641D Rudzica - Siekierczyn. – drogi z Zaręby - ulicy Stawowej/Spacerowej w kierunku Ponikowa, – ulicy Zielonej w Zarębie do Schroniska dla zwierząt w Przylasku, – ulicy Szkolnej w Zarębie do Wesołówki wraz z ulicą Pogodną, – ulicy Kolejowej, M. Konopnickiej, Słonecznej, Polnej, Piaskowej w Zarębie.
		2) Montaż energooszczędnego oświetlenia przy drogach publicznych i wewnętrznych.
		3) Budowa chodników: <ul style="list-style-type: none"> – przy drodze wojewódzkiej nr 357 w Siekierczynie, – wzdłuż dróg powiatowych w Siekierczynie, Rudzicy, Wyrębie, – wzdłuż drogi powiatowej z Zaręby do Wesołówki i przez Wesołówkę, – na ulicy Piaskowej w Zarębie.
		4) Budowa ścieżki dla pieszych, łączącej ul. Słowackiego, Konopnickiej, Wąską i Lipową w Zarębie.
		5) Budowa ciągów komunikacyjnych i miejsc parkingowych na cmentarzach komunalnych.
		6) Modernizacja parkingu przy Domu Kultury w Zarębie i wyznaczenie nowych miejsc parkingowych.

		7) Budowa miejsc postojowych i podejść dla osób niepełnosprawnych do budynków użyteczności publicznej i infrastruktury sportowej.
		8) Lobbing w sprawie budowy obwodnicy Lubania umożliwiającej bezpośredni wyjazd z Zaręby w kierunku autostrady oraz przebudowy drogi z Zaręby do Lubania (ul. Zawidowskiej).
2.	Uporządkowanie gospodarki komunalnej wodnościekowej i odpadami na terenie gminy	1) Wsparcie mieszkańców miejscowości: Nowa Karczma, Wyręba, Wesołówka, Pisaczów i Ponikowo przy budowie przydomowych oczyszczalni ścieków.
		2) Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.
		3) Likwidacja „dzikich wysypisk”.
		4) Modernizacja Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.
3.	Stworzenie warunków do rozwoju budownictwa, działalności gospodarczej i przemysłowej	1) Zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w celu wyznaczenia terenów pod: <ul style="list-style-type: none"> – budownictwo mieszkaniowe, – działalność przemysłową, – działalność gospodarczą, – odnawialne źródła energii.
		2) Określenie koncepcji zagospodarowania terenu po byłym poligonie.
		3) Opracowanie systemu ulg dla powstających podmiotów gospodarczych.
		4) Uzbrojenie nowych terenów w infrastrukturę.

5. Harmonogram działań

Zadanie strategiczne	Źródła dofinansowania zewnętrznego	Termin realizacji
<p>Rewitalizacja terenu rekreacyjno - wypoczynkowego w Siekierczynie poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – modernizację obiektu gastronomicznego, – budowę sanitariatów, oświetlenia terenu, parkingów, rekonstrukcję pomostu, – modernizację istniejącej żelbetowej niecki na brodzik dla dzieci, – budowę kortu tenisowego i pola namiotowego, obiekty tzw. małej architektury, – poprawę jakości wody, zapewnienie dozoru nad kąpielą i promocję terenu, – pielęgnację istniejącej zieleni, uzupełnienie brakujących roślin, drzew i krzewów. 	<p>Środki NFOŚiGW - Edukacja ekologiczna; Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020;</p>	<p>2017 -2024</p>
<p>Wytyczenie i oznakowanie ścieżek edukacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przyrodniczej przy użytku ekologicznym "Formoza", – na terenie rekreacyjno wypoczynkowym w Siekierczynie, – przy zespole pałacowo - parkowym w Zarębie, – przy obiektach pokopalnianych. 	<p>Środki NFOŚiGW - Edukacja ekologiczna; Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; Europejska Współpraca Terytorialna - Oś priorytetowa 2. Rozwój potencjału przyrodniczego i kulturowego za rzecz wspierania zatrudnienia;</p>	<p>2017 - 2020</p>

<p>Wytyczenie i oznakowanie szlaków turystycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – euroregionalnego projektu polsko - czeskiego w zakresie szlaku rowerowego „Rowerem wokół Gór Izerskich przez Ponikowo - Zarębę - Wesołówkę - Siekierczyn - Rudzicę do Mikułowej i dalej do Czech, – nordic walking przez Siekierczyn, Wesołówkę i Zarębę do Wielkiego Lubańskiego Lasu oraz z Nowej Karczmy przez Siekierczyn do Rudzicy i dalej do Siekierzyna, – odnowienie oznakowania obwodnicy rowerowej „Lubański Las” wytyczonej przez Związek Gmin "Kwisa". 	Europejska Współpraca Terytorialna - Oś priorytetowa 2. Rozwój potencjału przyrodniczego i kulturowego za rzecz wspierania zatrudnienia;	2016-2017
Budowa miejsc widokowych i postojowych wzdłuż szlaków pieszych i rowerowych.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	2016-2019
<p>Remont obiektów zabytkowych na terenie gminy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pałacu przy ul. Bazaltowej w Zarębie i przyległego parku, – pałacu przy ul. Parkowej w Zarębie, – kościoła pw. św. Antoniego z Padwy w Siekierzynie, – kościoła pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Rudzicy, – kościoła pw. Wniebowzięcia NMP w Zarębie, – wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, – obiektów kulturowych typu przydrożne kapliczki, krzyże pokutne, krzyże przydrożne, tablice pamiątkowe, – wykonanie prac odtworzeniowych przy najcenniejszych obiektach. 	<p>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020,</p> <p>Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego;</p> <p>Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020</p> <p>Budżet Województwa Dolnośląskiego</p>	2016-2025
Przekazywanie informacji właścicielom obiektów zabytkowych o możliwościach korzystania z programowych funduszy		2015 i kolejne

zewnętrznych na dofinansowanie prac konserwatorskich przy zabytkach		
Organizacja imprez dla mieszkańców i przyjezdnych, m.in. Bieg o siekierkę, zawody wędkarskie (między sołectwami i o charakterze powiatowym), Igrzyska Sołeckie.	Fundacja PGNiG	2016 i kolejne
Budowa ścieżek zdrowia oraz siłowni zewnętrznych na terenie gminy.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020; Budżet Województwa Dolnośląskiego	2018-2019
Troska o zieleń gminną: <ul style="list-style-type: none"> – rewitalizacja skweru zieleni przy Urzędzie Gminy, – sadzenie lip jako wieloletni proces tworzenia „zielonych płuc” dla gminy, – tworzenie rabatki kwiatowych przy miejscach publicznych, – umieszczenie nowych tabliczek na pomnikach przyrody. 	Europejska Współpraca Terytorialna - oś priorytetowa 2. Rozwój potencjału przyrodniczego i kulturowego za rzecz wspierania zatrudnienia;	2017-2025
Realizacja programu usuwania azbestu.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	2015-2025
Wspieranie edukacji ekologicznej i promocja postaw proekologicznych wśród mieszkańców Gminy	Środki NFOŚiGW - Edukacja ekologiczna; Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko;	2016 - 2025
Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i ograniczenie pyłów pochodzących z niskiej emisji	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	2015 - 2025

Odbudowa rowów melioracyjnych i zbiorników wodnych na terenie Gminy	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020;	2017-2020
Wsparcie powstawania i funkcjonowania organizacji pozarządowych przez administrację samorządową.	Europejska Współpraca Terytorialna - Oś priorytetowa 4 Współpraca instytucji i społeczności; Fundacja PGNiG;	2016 i kolejne
Promocja twórców ludowych oraz ich wyrobów rękodzielniczych. Wypromowanie produktu lokalnego.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 Europejska Współpraca Terytorialna - Oś priorytetowa 4. Współpraca instytucji i społeczności	2016 i kolejne
Organizacja konkursów na „Najładniejsze sołectwo”, ogródek przydomowy i zagrodę wiejską.	Europejska Współpraca Terytorialna - Oś priorytetowa 4. Współpraca instytucji i społeczności	2016 i kolejne
Ustawienie witaczy na wjeździe na teren gminy i do poszczególnych miejscowości		2016 - 2018
Ustawienie znaków kierunkowych z numeracją posesji		2017

Rozszerzanie działalności w zakresie profilaktyki uzależnień, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.		2016 i kolejne
Promowanie zachowań mieszkańców prowadzących do utrzymywania w czystości swoich posesji.		2016 i kolejne
Budowa świetlicy wiejskiej w Wyrębie.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	2016-2018
Wykonanie oświetlenia na boisku wielofunkcyjnym przy ODK w Zarębie i zagospodarowanie terenu wokół boiska.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	2018
Modernizacja stadionu sportowego w Siekierczynie (wymiana ogrodzenia, melioracja płyty boiska, budowa szatni i sanitariatów, oświetlenie terenu, budowa trybun).	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020; Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego 2014-2020	2017-2020
Budowa hali sportowo-widowiskowej przy Zespole Szkół w Siekierczynie.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego 2014-2020	2018-2022
Remont i doposażenie placówek szkolnych i przedszkolnych.	Budżet Województwa Dolnośląskiego	2017 - 2019

Doposażenie i modernizacja bibliotek gminnych.	Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego 2014-2020	2016 i kolejne
Systematyczne podnoszenie kwalifikacji kadry nauczycielskiej.	Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego 2014-2020	2016 i kolejne
Promocja osiągnięć edukacyjnych szkół wśród mieszkańców gminy.		2016 i kolejne
Cykliczne, regularne zajęcia w instytucjach kultury, w tym organizacja porad czy pogadarek tematycznych.	Program "Równać szanse"; Fundacja BGK; Fundacja PZU; Europejska Współpraca Terytorialna - oś priorytetowa 4. Współpraca instytucji i społeczności	2016 i kolejne
Wyposażenie domów kultury w instrumenty muzyczne i zwiększenie liczby zajęć z muzyki.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	2017 - 2018
Zagospodarowanie piwnic Domu Kultury w Siekierczynie na Izbę pamięci regionalnej.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	2017 - 2018
Zagospodarowanie budynku dawnej szkoły w Rudzicy na siedzibę domu dziennego pobytu dla osób samotnych i o ograniczonej sprawności.	Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego 2014-2020; Program Senior-WIGOR	2018-2021

Opracowanie programu rewitalizacji terenów zdegradowanych.	Budżet Województwa Dolnośląskiego	2016
Rewitalizacja połączona z termomodernizacją domów i mieszkań komunalnych.	Bank Gospodarstwa Krajowego Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego 2014-2020	2017-2022
Coroczne wydawanie kalendarza gminnego.		2016 i kolejne
Stworzenie multimedialnej informacji o atrakcjach w gminie.		2016 i kolejne
Utworzenie i ciągłe aktualizowanie oficjalnego profilu gminy na portalu Facebook.		2016 i kolejne
Przebudowa dróg gminnych, w szczególności: - drogi gminnej nr 109641D Rudzica – Siekierczyn - drogi z Zaręby - ulicy Stawowej/Spacerowej w kierunku Ponikowa, - ulicy Zielonej w Zarębie do Schroniska dla zwierząt w Przylasku, - ulicy Szkolnej w Zarębie do Wesołówki wraz z ulicą Pogodną, - ulicy Kolejowej, M. Konopnickiej, Słonecznej, Polnej, Piaskowej w Zarębie, - drogi tzw. Kościelnej w Siekierczynie (II etap).	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020; Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych na lata 2013-2020	2016-2025
Montaż energooszczędnego oświetlenia przy drogach publicznych i wewnętrznych w gminie.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020; Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	2016-2020

<p>Budowa chodników:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przy drodze wojewódzkiej nr 357 w Siekierczynie, – wzdłuż dróg powiatowych w Siekierczynie, Rudzicy, Wyrębie, – wzdłuż drogi powiatowej z Zaręby do Wesołówki i przez Wesołówkę, – na ulicy Piaskowej w Zarębie. 	<p>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020;</p> <p>Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych na lata 2013-2020</p> <p>Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu</p> <p>Powiatowy Zarząd Dróg w Lubaniu</p>	<p>2016-2025</p>
<p>Budowa ścieżki dla pieszych łączącej ul. Słowackiego z ul. Konopnickiej, Wąską i Lipową w Zarębie.</p>	<p>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020;</p>	<p>2017</p>
<p>Lobbing w sprawie budowy obwodnicy Lubania umożliwiającej bezpośredni wyjazd z Zaręby w kierunku autostrady oraz przebudowy drogi z Zaręby do Lubania.(ul. Zawidowskiej).</p>		<p>2016 i kolejne</p>
<p>Wsparcie dla mieszkańców miejscowości: Nowa Karczma, Wyręba, Wesołówka, Pisaczów i Ponikowo przy budowie przydomowych oczyszczalni ścieków.</p>	<p>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020;</p> <p>Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego 2014-2020</p>	<p>2016 i kolejne</p>
<p>Odbudowa koryta potoku Siekierka.</p>	<p>Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu</p> <p>Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej</p> <p>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020</p>	<p>2016 - 2025</p>

Objęcie miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenów byłego poligonu wojskowego.		2016-2020
Zakup pojazdów i sprzętów pożarniczych dla Ochotniczej Straży Pożarnej.	Środki NFOŚiGW - Edukacja ekologiczna; Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	2017-2025
Remont wraz z termomodernizacją budynku Urzędu Gminy. Rozbudowa budynku bądź nabycie nowej siedziby pod potrzeby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej celem poprawy warunków obsługi klientów.	Program priorytetowy Lemur (NFOŚiGW); Fundusz Termomodernizacji i Remontów Banku Gospodarstwa Krajowego;	2017-2019
Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	2018-2021
Likwidacja „dzikich wysypisk”.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	2016-2020
Modernizacja Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	2016 i kolejne
Budowa ciągów komunikacyjnych i miejsc parkingowych na cmentarzach komunalnych.		2015 - 2020

Modernizacja parkingu przy domu kultury w Zarębie i wyznaczenie nowych miejsc parkingowych		2018
Budowa miejsc i dojazd dla osób niepełnosprawnych do budynków użyteczności publicznej i infrastruktury sportowej		2017 - 2025
Zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w celu wyznaczenia terenów pod: - budownictwo mieszkaniowe, - działalność przemysłową, - działalność gospodarczą, - odnawialne źródła energii.		2016 - 2019
Określenie koncepcji zagospodarowania terenu po byłym poligonie.		2016-2019
Opracowanie systemu ulg dla powstających podmiotów gospodarczych.		2016 i kolejne
Uzbrojenie nowych terenów w infrastrukturę.		2017 i kolejne

6. System wdrażania i monitorowania

Strategia gminy została opracowana w drodze konsultacji społecznych. W ramach prac nad Strategią Rozwoju Gminy Siekierczyn odbyły się dwa spotkania konsultacyjne otwarte dla wszystkich mieszkańców gminy. Pierwsze spotkanie zorganizowano 15 września w Osiedlowym Domu Kultury w Zarębie, a drugie 23 września w Domu Kultury w Siekierczynie. Organizacja spotkań w dwóch różnych miejscach i popołudniowa godzina miała na celu umożliwienie dotarcia jak największej grupy mieszkańców. Konsultacje miały charakter warsztatowy, a uczestniczyli w nich zarówno mieszkańcy, jak i pracownicy Urzędu Gminy Siekierczyn. W każdym spotkaniu uczestniczyło po około 30 osób.

Na pierwszych warsztatach uczestnicy tworzyli analizę SWOT gminy Siekierczyn. Pracowano metodą „World Café”: wszyscy obecni podzieleni zostali na cztery grupy, z których każda dostała do opracowania jeden z elementów SWOT - silne strony, słabe strony (gminy), szanse i zagrożenia. Grupy zapisywały swoje pomysły na arkuszach papieru, po upływie 15 min. dochodziło do zamiany i arkusze przechodziły do kolejnych grup. Dzięki temu, po przejściu czterech tur, każda grupa miała okazję zająć się każdym tematem. W ramach podsumowania zaprezentowano zapisy na poszczególnych kartach, a prowadzący odnotowywali wszelkie dodatkowe uwagi.

Podczas drugiego spotkania uczestników podzielono na pięć czteroosobowych grup, którym rozdano uporządkowany SWOT. Każda z grup poproszona została o zapoznanie się z zapisami i wskazanie po trzy mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia, które jej zdaniem mają największe znaczenie w przypadku gminy Siekierczyn. Na podstawie tych wskazań prowadzący określili pięć obszarów, w ramach których uczestnicy wymyślali zadania możliwe do wpisania do strategii. Obszarami tymi były: potencjał ludzki, turystyka i promocja, rekreacja, młodzież oraz bezpieczeństwo. Praca odbywała się w pięciu grupach, a na koniec każda zaprezentowała efekty swojej pracy.

Ponadto w ramach prac nad strategią przeprowadzono badania jakości życia w postaci ankiet dystrybuowanych przez sołtysów oraz dostępnych do wypełnienia w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu Gminy. Ankieta dotyczyła m.in. takich zagadnień, jak bezpieczeństwo i zdrowie publiczne, czy dostępność różnego typu usług. Ponadto radni, urzędnicy oraz sołtysi otrzymali do wypełnienia Wnioski przedsięwzięć rozwojowych, na których mogli wpisywać propozycje zadań strategicznych. Mieszkańcy mogli takie wnioski wypełniać w wersji elektronicznej, również na stronie internetowej Urzędu Gminy.

System wdrażania i monitoringu stanowi podstawowy element realizacji zapisów Strategii. System ten powinien zapewniać skuteczną realizację procesów gromadzenia, przetwarzania, archiwizowania i udostępniania danych obrazujących efekty realizacji Strategii i podejmowanych w jej ramach działań. Jednocześnie narzędzie to powinno być wykorzystywane do ciągłego śledzenia zdarzeń, tendencji i procesów zachodzących w otoczeniu oraz wewnątrz gminy. Działania te mają charakter prewencyjny i nakierowane są na wychwytywanie i przeciwdziałanie potencjalnym utrudnieniom ograniczającym lub uniemożliwiającym realizację Strategii.

Realizacją Strategii zajmie się Urząd i pozostałe jednostki organizacyjne. Główną rolę w procesie wdrażania Strategii odgrywa niewątpliwie Wójt, którego zadaniem będzie koordynacja poszczególnych działań realizowanych przez różne podmioty. Ponadto jako zwierzchnik gminnej administracji będzie nadzorował skuteczność i efektywność poszczególnych działań. Oceny w perspektywie rocznej dokonywać będzie także Rada Gminy, która w swych uchwałach zawrze propozycje korekt dotyczących realizowanych zadań. Rada będzie więc działała głównie na płaszczyźnie strategicznej, Wójt zaś na płaszczyźnie operacyjnej.

W celu zwiększenia efektywności i nadania bardziej społecznego charakteru procesowi monitoringu Strategii powołany zostanie Zespół Monitorujący składających się z osób wyznaczonych zarządzeniem Wójta. Osoby te powinny cieszyć się uznaniem wśród mieszkańców i posiadać doświadczenie dotyczące szeroko pojętej działalności publicznej. Raz do roku Zespół będzie się zbierał, by stworzyć raport oceniający stopień zaawansowania realizacji Strategii. W trakcie swoich prac Zespół bazować będzie na informacjach dostarczonych przez Urząd Gminy i jednostki gminne. W raporcie znaleźć się mogą wnioski i propozycje dotyczące wprowadzania pewnych ulepszeń do procesu realizacji strategii. Raport sporządzony przez Zespół powinien zostać przedstawiony Radzie Gminy, która go przyjmie w drodze uchwały. Rada Gminy może wprowadzić także własne poprawki lub poszerzyć raport o dodatkowe rekomendacje.

Po pięciu latach obowiązywania Strategii powinna zostać dokonana jej generalna ocena. W tym celu Zespół przy pomocy pracowników Urzędu Gminy zaktualizuje diagnozę stanu społeczno-ekonomicznego gminy. Na podstawie stworzonej diagnozy i corocznych raportów ze stanu realizacji Strategii Zespół stworzy propozycje zmian zapisów w dokumencie, które musi zatwierdzić w formie uchwały Rada Gminy.

W przypadku dokonywania aktualizacji dokumentu należy również pamiętać o tym, aby - poza dostosowaniem go do potrzeb lokalnej społeczności - pozostawał on zgodny

z dokumentami strategicznymi. Obecnie proponowane kierunki rozwoju oraz zadania strategiczne pozostają w zgodności z dokumentami strategicznymi na poziomie powiatu, województwa oraz kraju.

Tab. 13 Zgodność zapisów Strategii Rozwoju Gminy Siekierczyn na lata 2015-2020 z dokumentami strategicznymi na poziomie powiatu, województwa i kraju.

Tytuł dokumentu	Wybrane zapisy, w które wpisują się kierunki rozwoju Gminy Siekierczyn
Aktualizacja Strategii Rozwoju Powiatu Lubańskiego 2002 r.	<ul style="list-style-type: none"> – zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom i turystom, – rozwój infrastruktury na wsi, – dynamiczny rozwój oświaty na wsi, – rozwój bazy sportowo rekreacyjnej, – likwidacja zagrożeń ekologicznych, – podnoszenie świadomości i kultury ekologicznej społeczeństwa.
Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020	<ul style="list-style-type: none"> – poprawa dostępności transportowej regionu, – poprawa jakości i standardów transportu, – wprowadzenie energooszczędnych rozwiązań, – poprawa warunków życia na obszarach wiejskich, – ochrona, powiększanie i udostępnianie zasobów leśnych, – ochrona i udostępnianie walorów przyrodniczo-krajobrazowych oraz kulturowych, – udostępnienie obiektów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, – rozwój produktów turystycznych i rozbudowa infrastruktury turystycznej regionu, m.in. dla pobudzania popytu na usługi turystyczno-rekreacyjne, – wewnątrzregionalna promocja turystyki w oparciu o system edukacji, – stworzenie warunków i wzbogacenie oferty uczestnictwa w kulturze, – kształtowanie i promocja prozdrowotnych postaw i kultury fizycznej oraz edukacja na rzecz zdrowego stylu życia, – poprawa efektywności kształcenia na każdym poziomie i etapie życia, – rozwój kapitału społecznego i obywatelskiego, – powstrzymanie odpływu młodych i wykształconych osób z regionu i stymulowanie procesów imigracji młodzieży, – kształtowanie i rozwój postaw obywatelskich wśród młodzieży, – rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu, – wykorzystanie potencjału osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, – wsparcie seniorów zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020	<ul style="list-style-type: none"> – przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży, – zapewnienie spójności działań edukacyjnych, – aktywna integracja w społeczności lokalnej, – bezpieczeństwo i aktywność osób starszych.
Krajowa Strategia	- wzmocnienie spójności w układzie krajowym,

Rozwoju Regionalnego 2010 - 2020	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększenie ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi, – wsparcie rozwoju kapitału społecznego dla rozwoju regionalnego w oparciu o sieć współpracy między różnymi aktorami polityki regionalnej.
Strategia Rozwoju Kraju do roku 2020	<ul style="list-style-type: none"> – modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych, – zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, – tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich, – zwiększenie spójności terytorialnej.

Źródło: opracowanie własne.

Spis tabel

Tab. 1 Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków.	14
Tab. 2 Liczba mieszkańców w gminie w latach 2009-2014.	19
Tab. 3 Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON według sektorów własnościowych (lata 2010 -2014).	22
Tab. 4 Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie lubańskim i jego gminach w latach 2010-2014.	25
Tab. 5 Liczba bezrobotnych w gminie Siekierczyn i powiecie lubańskim w 2015 r. (na koniec każdego miesiąca).	26
Tab. 6 Liczba długotrwale bezrobotnych gminie Siekierczyn i powiecie lubańskim.	27
Tab. 7 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Siekierczyn i powiecie lubańskim w latach 2010 – 2014.	27
Tab. 8 Stopa bezrobocia gminie Siekierczyn i powiecie lubańskim.	28
Tab. 9 Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych w gminie Siekierczyn.	32
Tab. 10 Drogi publiczne na terenie gminy Siekierczyn.	32
Tab. 11 Rozwój budownictwa jednorodzinnego na terenie gminy Siekierczyn w latach 2010- 2014.	36
Tab. 12 Liczba uczniów w szkołach na terenie gminy Siekierczyn w latach 2010 – 2015.	36
Tab. 13 Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w gminie Siekierczyn i powiecie lubańskim w latach 2012-2015 [%].	39
Tab. 14 Imprezy kulturalne organizowane regularnie na terenie gminy Siekierczyn.	39
Tab. 15 Imprezy sportowe organizowane regularnie na terenie Gminy Siekierczyn.	40
Tab. 16 Poziom przestępczości w gminie Siekierczyn w latach 2010-2014.	42
Tab. 17 Kierunki i propozycje działań strategicznych na lata 2015-2025 w ramach sfery środowiskowej.	73
Tab. 18 Kierunki i propozycje działań strategicznych na lata 2015-2025 w ramach sfery społecznej.	81
Tab. 19 Kierunki i propozycje działań strategicznych na lata 2015-2025 w ramach sfery infrastruktury i gospodarki.	88

Spis rysunków

Rys. 1 Położenie gminy Siekierczyn.	6
Rys. 2 Struktura użytkowania gruntów.....	7
Rys. 3 Walory krajobrazowe i turystyczne.	18
Rys. 4 Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym w gminie Siekierczyn w latach 2010-2014.	20
Rys. 5 Liczba ludności w wieku produkcyjnym w gminie Siekierczyn w latach 2010-2014.	20
Rys. 6 Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym w gminie Siekierczyn w latach 2010-2014.	21
Rys. 7 Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON.....	21
Rys. 8 Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON.....	23
Rys. 9 Podmioty gospodarcze w zależności od liczby zatrudnianych pracowników (2014 r.)	24
Rys. 10 Średnie wyniki egzaminu kończącego szkołę podstawową w gminie Siekierczyn na tle powiatu i województwa [pkt.] w latach 2010-2014.	38

Spis fotografii

Fot. 1 Panorama gminy Siekierczyn od strony Wesołówki	5
Fot. 2 EUROVIA BAZALTY - kopalnia w Zarębie.....	9
Fot. 3 Siekierczyn – dąb szypułkowy, pomnik przyrody ożywionej „Bartosz” na działce 1320/35	11
Fot. 4 Pałac w Zarębie, ul. Parkowa 2.	13

UZASADNIENIE

do Uchwały Nr XIV/82/15 Rady Gminy Siekierczyn z dnia 29 grudnia 2015 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 6 cytowanej w podstawie prawnej ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy, w tym przypadku Rady Gminy Siekierczyn należy uchwalanie programów gospodarczych.

Strategia Rozwoju Gminy Siekierczyn na lata 2015 - 2025 daje możliwość tworzenia warunków do rozwijania aktywności i świadomości społecznej poprzez różne formy współdziałania. Strategia rozwoju jest podstawowym dokumentem długofalowej polityki także lokalnej, a jej opracowanie jest niezbędne, ponieważ tworzy platformę współpracy, współdziałania wszystkich zainteresowanych w szczególności: samorządu, administracji rządowej, przedsiębiorców, organizacji społecznych i mieszkańców Gminy Siekierczyn.

Strategia rozwoju Gminy Siekierczyn na lata 2015-2025 została opracowana z uwzględnieniem istniejących zasobów, badań ankietowych oraz wykorzystaniu wcześniejszych opracowań dotyczących Gminy Siekierczyn.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr Andrzej Kuźniar